

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Πλαίσιο για την προώθηση παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄	
ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
Άρθρο 3	Ορισμοί - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4001/2011
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ	
Άρθρο 4	Παραγωγή βιομεθανίου
Άρθρο 5	Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το βιομεθάνιο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ	
Άρθρο 6	Διαδικασία αδειοδότησης των μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 7	Σύνδεση μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 8	Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης βιομεθανίου
Άρθρο 9	Ειδικά θέματα σύνδεσης μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 10	Άδεια εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 11	Τροποποίηση άδειας εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 12	Επανεκδοση άδειας εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 13	Άδεια λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 14	Τροποποίηση άδειας λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 15	Κυρώσεις
Άρθρο 16	Διάθεση του παραγόμενου βιομεθανίου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄	
ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ	
Άρθρο 17	Καθεστώς στήριξης μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 18	Κίνητρα για την παραγωγή βιομεθανίου
Άρθρο 19	Εγγυήσεις προέλευσης για το βιομεθάνιο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄	
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄	
Άρθρο 20	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 21	Τελικές διατάξεις - Τροποποίηση περ. (α) παρ. 1 άρθρου 67 ν. 4001/2011
Άρθρο 22	Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ - ΜΕΡΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1788	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄	
Άρθρο 23	Σκοπός
Άρθρο 24	Αντικείμενο
Άρθρο 25	Ορισμοί - Τροποποίηση περ. η) παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4001/2011, περ. γ) παρ. 1 και υποπερ. αα) περ. α) παρ. 3 άρθρου 2 ν. 4864/2021 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ Α΄ ΦΑΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ	
Άρθρο 26	Διάρκεια της διαδικασίας χορήγησης άδειας και ορισμός σημείου επαφής (παρ. 5 και 8 άρθρου 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)
Άρθρο 27	Βεβαίωση παραγωγού υδρογόνου (παρ. 12 άρθρου 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)
Άρθρο 28	Διάρκεια ισχύος βεβαίωσης παραγωγού υδρογόνου
Άρθρο 29	Μητρώα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ Β΄ ΦΑΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ - ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΑΔΕΙΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	
Άρθρο 30	Επόμενα στάδια αδειοδότησης παραγωγών υδρογόνου
Άρθρο 31	Σύνδεση μονάδων υδρογόνου
Άρθρο 32	Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης υδρογόνου
Άρθρο 33	Ειδικά θέματα σύνδεσης μονάδων υδρογόνου
Άρθρο 34	Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων υδρογόνου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΘΕΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
Άρθρο 35	Προϋποθέσεις για τη λειτουργία μονάδων παραγωγής υδρογόνου
Άρθρο 36	Ρυθμιστική εποπτεία
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΟΥ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ	
Άρθρο 37	Κανόνες καταλογισμού της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται από δίκτυο
Άρθρο 38	Υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών
Άρθρο 39	Πιστοποίηση συμμόρφωσης (άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)
Άρθρο 40	Καθεστώς στήριξης μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ	
Άρθρο 41	Άδεια Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου
Άρθρο 42	Διαγωνισμός χορήγησης Άδειας Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

Άρθρο 43	Άδεια Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου (άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)
Άρθρο 44	Υποχρεώσεις κατόχων Άδειας Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου
Άρθρο 45	Αρμοδιότητες Διαχειριστή Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου
Άρθρο 46	Κώδικας Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄	
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄	
Άρθρο 47	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 48	Τελικές διατάξεις
Άρθρο 49	Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 50	Καταργούμενη διάταξη
ΜΕΡΟΣ Γ΄	
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ	
Άρθρο 51	Ρυθμίσεις για την εκτέλεση έργων και εργασιών για την υλοποίηση του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και διαδρομών πεζοπορίας»
Άρθρο 52	Σύνθεση και συγκρότηση μελών Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 ν. 3889/2010
Άρθρο 53	Σύνθεση και συγκρότηση Συμβουλίων Ιδιοκτησίας Δασών, Δασικών, Χορτολιβαδικών και Βραχωδών Εκτάσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 8Α ν. 998/1979
Άρθρο 54	Ανανέωση των συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2023 - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 34 του ν. 5106/2024
Άρθρο 55	Μέτρα αντιμετώπισης λειψυδρίας - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 3199/2003 - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη υποπερ. εγ) περ. ε) παρ. 1 άρθρου 2 στον ν. 4864/2021
Άρθρο 56	Παράταση πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση άρθρου 240 ν. 5193/2025, υποπερ. αα) και αβ) περ. α) παρ. 4 άρθρου 68 και παρ. 2 άρθρου 69 ν. 5197/2025, παρ. 3 άρθρου 77 ν. 5151/2024, παρ. 1 άρθρου 270 ν. 5037/2023, παρ. 5 άρθρου 125ΚΑ ν. 4495/2017
Άρθρο 57	Εκπόνηση Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών - Αντικατάσταση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4936/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	
Άρθρο 58	Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας σε κοινόχρηστους χώρους κτιρίων - Τροποποίηση άρθρου 14Γ ν. 3468/2006
Άρθρο 59	Μη παροχή οικονομικών κινήτρων για την εγκατάσταση λέβητα ορυκτών καυσίμων - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013 (παρ. 15 άρθρου 17 Οδηγίας 2024/1275)

Άρθρο 60	Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ» - Τροποποίηση άρθρου 14Δ ν. 3468/2006
Άρθρο 61	Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων» - Τροποποίηση άρθρου 14Ε ν. 3468/2006
Άρθρο 62	Ενεργειακές εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4342/2015, αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 10Α ν. 4951/2022 και τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 173 ν. 4964/2022
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 63	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού πλαισίου για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου και την ενίσχυση της συμμετοχής του στο ενεργειακό μείγμα της χώρας.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση των φάσεων αδειοδότησης των μονάδων παραγωγής βιομεθανίου, καθώς και της έγχυσής του στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου ή σε Δίκτυα Διανομής Φυσικού Αερίου. Επίσης, εισάγεται καθεστώς στήριξης των μονάδων παραγωγής βιομεθανίου και παρέχονται κίνητρα για την αναβάθμιση υφιστάμενων μονάδων βιοαερίου, σε μονάδες βιομεθανίου.

Άρθρο 3
Ορισμοί - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4001/2011

1. Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Άδεια εγκατάστασης μονάδας παραγωγής βιομεθανίου (άδεια εγκατάστασης)»: η άδεια για την εγκατάσταση μονάδας παραγωγής βιομεθανίου του άρθρου 10.

β) «Άδεια λειτουργίας μονάδας παραγωγής βιομεθανίου (Άδεια λειτουργίας)»: η άδεια για τη λειτουργία μονάδας παραγωγής βιομεθανίου του άρθρου 13.

γ) «Αδειοδοτούσα αρχή εγκατάστασης και λειτουργίας (αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή)»: η αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας του παρόντος, ήτοι:

γα) Το Τμήμα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Μεταφορών και Εναλλακτικών Καυσίμων της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για έργα τα οποία κατατάσσονται, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης άδειας εγκατάστασης, στην κατηγορία περιβαλλοντικής κατάταξης Α1, του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις.

γβ) Οι οικείες Διευθύνσεις Τεχνικού Ελέγχου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, για έργα τα οποία κατατάσσονται, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης άδειας εγκατάστασης, στις κατηγορίες περιβαλλοντικής κατάταξης Α2 και Β του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις.

δ) «Αέριο»: το φυσικό αέριο, περιλαμβανομένου του συμπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG) και του υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG), ή το βιομεθάνιο, περιλαμβανομένου του συμπιεσμένου βιομεθανίου (bio-CNG) και του υγροποιημένου βιομεθανίου (bio-LNG) ή οποιοδήποτε μείγμα αυτών.

ε) «Απομακρυσμένο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου»: δίκτυο διανομής που δεν είναι συνδεδεμένο με το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου ή με υπάρχον δίκτυο διανομής.

στ) «Αρμόδιος Διαχειριστής»:

στα) ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου για τις μονάδες βιομεθανίου που συνδέονται στο Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, καθώς και για τις Μη Συνδεδεμένες Μονάδες,

στβ) ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου για τις μονάδες που συνδέονται σε Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου.

ζ) «Βιοαέριο»: το αέριο που παράγεται από βιομάζα ή από το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων, κατά την περ. 32ε' του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129).

η) «Βιομεθάνιο»: ανανεώσιμο αέριο που προέρχεται από την αναβάθμιση και τον καθαρισμό του βιοαερίου, που παράγεται από βιομάζα ή το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων.

θ) «Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε. (Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α.)»: ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α. της παρ. 3 του άρθρου 67 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

ι) «Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου (Διαχειριστής Δικτύου Διανομής)»: το νομικό πρόσωπο που ασκεί κατά το άρθρο 80Δ του ν. 4001/2011 καθήκοντα Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου.

ια) «Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου (Δίκτυο διανομής)»: το Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

ιβ) «Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Φ.Α.)»: Το Σύστημα Φυσικού Αερίου του άρθρου 67 του ν. 4001/2011, όπως τροποποιείται με το άρθρο 21 του παρόντος.

ιγ) «Μητρώο Χρηστών Ε.Σ.Φ.Α.»: Το μητρώο του άρθρου 72 του ν. 4001/2011.

ιδ) «Μονάδα Ελέγχου και Μέτρησης Βιομεθανίου (Μ.Ε.Μ.)»: Το σύνολο του εξοπλισμού και των υποδομών που εγκαθίστανται στις μονάδες βιομεθανίου, από τον αρμόδιο Διαχειριστή, με σκοπό: ιδα) τη μέτρηση της ποιότητας του βιομεθανίου, ιδβ) τη μέτρηση και ρύθμιση της ροής έγχυσης του παραγόμενου βιομεθανίου, ιδγ) την προσθήκη οσμητικού, όπου αυτό απαιτείται, και ιδε) την τηλεμετάδοση των δεδομένων. Η Μ.Ε.Μ. περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο μετρητή, υπολογιστή ροής ή διορθωτή όγκου (PTZ), αέριο χρωματογράφο, σύστημα τηλεμετάδοσης και καταγραφικό δεδομένων, σύστημα προσθήκης οσμητικού όπου

απαιτείται, καθώς και διάταξη αποκοπής της ροής βιομεθανίου που δεν πληροί τις προδιαγραφές που τίθενται δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 20. Στην περίπτωση μονάδων συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, η Μ.Ε.Μ. περιλαμβάνει και την εγκατάσταση συμπίεσης του παραγόμενου βιομεθανίου που ενδεχομένως απαιτείται για την έγχυση του βιομεθανίου στο σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής.

ιε) «Μονάδα παραγωγής βιομεθανίου (μονάδα βιομεθανίου)»: οι απαραίτητες υποδομές και εγκαταστάσεις υποδοχής, επεξεργασίας, και αποθήκευσης πρώτων υλών, καθώς και οι υποδομές και εγκαταστάσεις παραγωγής βιομεθανίου. Στις εγκαταστάσεις του πρώτου εδαφίου περιλαμβάνονται αυτές για: ιεα) την αποθήκευση, συμπίεση ή υγροποίηση του βιομεθανίου, με την εξαίρεση των εγκαταστάσεων που περιλαμβάνονται στη Μ.Ε.Μ., ιεβ) τον έλεγχο και τη ρύθμιση της ποιότητας του προϊόντος, ιεγ) την επεξεργασία και τον ποιοτικό έλεγχο του υπολείμματος, καθώς και οι μονάδες που έχουν προέλθει από την αναβάθμιση από μονάδα βιοαερίου. Σε περίπτωση μερικής αναβάθμισης μονάδας βιοαερίου ή επέκτασης της λειτουργίας αυτής, ως μονάδα βιομεθανίου νοείται το σύνολο των απαραίτητων υποδομών και εγκαταστάσεων αναβάθμισης βιοαερίου για την παραγωγή βιομεθανίου, περιλαμβανομένων των εγκαταστάσεων του δεύτερου εδαφίου.

ιστ) «Παραγωγός βιομεθανίου»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιοκτήτης ή κάτοχος μονάδας βιομεθανίου, περιλαμβανομένων των μονάδων που έχουν αναβαθμιστεί σε μονάδα βιομεθανίου από μονάδα βιοαερίου. Σε περίπτωση μερικής αναβάθμισης της μονάδας βιοαερίου σε μονάδα βιομεθανίου, ο παραγωγός βιομεθανίου μπορεί να είναι διαφορετικό φυσικό ή νομικό πρόσωπο από τον παραγωγό βιοαερίου.

ιζ) «Εγγύηση προέλευσης»: το ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο πιστοποιεί ότι δεδομένη ποσότητα βιομεθανίου προέρχεται από την αναβάθμιση και τον καθαρισμό του βιοαερίου που παράγεται από βιομάζα ή από το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων της παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006.

ιη) «Προμηθευτής φυσικού αερίου ή προμηθευτής»: ο κάτοχος άδειας προμήθειας φυσικού αερίου, σύμφωνα με το άρθρο 81 του ν. 4001/2011, ο οποίος έχει τη δυνατότητα διάθεσης βιομεθανίου σε οποιαδήποτε μορφή, βάσει της αντίστοιχης άδειας προμήθειας που κατέχει.

ιθ) «Σημείο εισόδου βιομεθανίου»: το σημείο από το οποίο το βιομεθάνιο εισέρχεται σε δίκτυο διανομής ή στο Ε.Σ.Φ.Α..

κ) «Μη συνδεδεμένη μονάδα βιομεθανίου (Μη Συνδεδεμένη Μονάδα)»: η μονάδα παραγωγής βιομεθανίου που δεν συνδέεται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής, η οποία δύναται να περιλαμβάνει μονάδα συμπίεσης ή υγροποίησης του παραγόμενου βιομεθανίου.

κα) «Σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης»: η σύμβαση που συνάπτει κάτοχος μονάδας βιομεθανίου με τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) για την ένταξη της μονάδας του σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης.

κβ) «Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας της Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης»: η δεσμευτική συμφωνία μεταξύ μη συνδεδεμένης μονάδας βιομεθανίου και του αρμόδιου Διαχειριστή, με αντικείμενο την κατασκευή και λειτουργία της Μ.Ε.Μ. σε χώρο που διατίθεται χωρίς αποζημίωση από τον παραγωγό βιομεθανίου στον αρμόδιο Διαχειριστή.

κγ) «Υβριδική μονάδα βιομεθανίου»: η μονάδα βιομεθανίου στην οποία έχει προστεθεί μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύση βιοαερίου, η οποία εγχέει παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας.

κδ) «Χρήστης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Χρηστών Ε.Σ.Φ.Α. ή στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου και συνάπτει σύμβαση με τον αρμόδιο Διαχειριστή για τη χρήση Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου.

2. Στην περ. θ) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ορισμών, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «Δίκτυο διανομής» προστίθενται οι λέξεις «φυσικού αερίου», β) μετά από τις λέξεις «Σύστημα Μεταφοράς» προστίθενται οι λέξεις «και τις μονάδες παραγωγής βιομεθανίου», γ) μετά από τις λέξεις «Διανομή Φυσικού Αερίου» προστίθενται οι λέξεις «και Βιομεθανίου», και η περ. θ) διαμορφώνεται ως εξής:

«(θ) Δίκτυο διανομής φυσικού αερίου: «Οι αγωγοί συμπεριλαμβανομένων των παροχετευτικών αγωγών και των αγωγών σύνδεσης με το Σύστημα Μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής βιομεθανίου, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, οι εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης ή αεριοποίησης και μετρήσεων, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης και γενικά όλες οι υποδομές που προορίζονται για Διανομή Φυσικού Αερίου και Βιομεθανίου σε επίπεδο περιφέρειας, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί και τη διαχείρισή τους έχει αναλάβει Διαχειριστής Διανομής Φυσικού Αερίου ή πρόκειται να αναπτυχθούν από τον ίδιο στο πλαίσιο εγκεκριμένου Προγράμματος Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οικεία Άδεια Διαχείρισης.»

3. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, καθώς και του άρθρου 3 του ν. 4951/2022 (Α' 129).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ

Άρθρο 4

Παραγωγή βιομεθανίου

1. Το βιομεθάνιο που λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς του παρόντος προέρχεται από την αναβάθμιση και τον καθαρισμό του βιοαερίου που παράγεται από βιομάζα ή από το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων.

2. Το χωνεμένο υπόλειμμα των μονάδων βιομεθανίου υπόκειται σε επεξεργασία τουλάχιστον μηχανικού διαχωρισμού για την παραγωγή εδαφοβελτιωτικού/λιπάσματος σε στερεή και υγρή μορφή, το οποίο διατίθεται σύμφωνα με:

α) την υπ' αρ. 166640/3.3.2013 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 554), περί μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας με χρήση βιοαερίου, αν δεν έχει χρησιμοποιηθεί στην επεξεργασία ως πρώτη ύλη, ιλύς, προερχόμενη από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων και οργανικό κλάσμα σύμμεικτων στερεών αστικών απορριμμάτων της εγκατάστασης, β) την υπ' αρ. 41828/630/18.4.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 2692), περί χρησιμοποίησης επεξεργασμένης ιλύος στη γεωργία, αν στις πρώτες ύλες περιλαμβάνεται και ιλύς που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων, ενώ δεν περιλαμβάνεται οργανικό κλάσμα σύμμεικτων στερεών αστικών απορριμμάτων, και γ) την υπ' αρ. 56366/4351/4.12.2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και

Κλιματικής Αλλαγής (Β' 3339), περί μηχανικής - βιολογικής επεξεργασίας σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, αν στις πρώτες ύλες περιλαμβάνεται και οργανικό κλάσμα σύμμεικτων στερεών αστικών απορριμμάτων.

3. Για τις θερμικές ανάγκες της μονάδας παραγωγής βιομεθανίου σε κανονική λειτουργία δύναται να χρησιμοποιείται μέρος του παραγόμενου βιοαερίου, είτε σε λέβητα καύσης είτε σε μονάδα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας με ιδιοκατανάλωση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Οι εγκαταστάσεις αυτές θεωρούνται μέρος της μονάδας παραγωγής βιομεθανίου.

Άρθρο 5

Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το βιομεθάνιο

1. Για την πιστοποίηση του βιομεθανίου που παράγεται από τις μονάδες βιομεθανίου και την επαλήθευση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, εφαρμόζονται τα άρθρα: α) 32Ζ, περί κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, β) 32Η, περί επαλήθευσης της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, και γ) 32Θ, περί υπολογισμού του αντικτύπου των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας στα αέρια θερμοκηπίου, του ν. 3468/2006 (Α' 129).

2. Για την εφαρμογή του παρόντος γίνονται αποδεκτά αναγνωρισμένα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 32Η του ν. 3468/2006. Για τη συλλογή και την επαλήθευση των δεδομένων που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος, οι παραγωγοί βιομεθανίου συνεργάζονται με τους φορείς των αναγνωρισμένων εθελοντικών και εθνικών καθεστώτων του προηγούμενου εδαφίου και συμμορφώνονται με τις υποδείξεις τους.

3. Για το παραγόμενο βιομεθάνιο που πιστοποιείται σύμφωνα με το παρόν, οι προμηθευτές καυσίμων: α) καταχωρίζουν στην ενωσιακή βάση δεδομένων του άρθρου 32ΣΤΕ του ν.3468/2006 τις απαιτούμενες πληροφορίες για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και β) τηρούν ημερολογιακό αρχείο με το είδος και την προέλευση της πρώτης ύλης και τη σύσταση του μείγματος που υφίσταται χώνευση.

4. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία υποστηρίζεται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας, είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της εφαρμογής του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ

Άρθρο 6

Διαδικασία αδειοδότησης των μονάδων βιομεθανίου

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής βιομεθανίου επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας κατά το άρθρο 13.

2. Ο ενδιαφερόμενος για την άσκηση της δραστηριότητας παραγωγής βιομεθανίου προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες:

- α) για την έκδοση της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης,
- β) για τη χορήγηση όρων σύνδεσης της μονάδας από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εφόσον πρόκειται για μονάδα που πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής,
- γ) για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης, και
- δ) για την έκδοση της άδειας λειτουργίας.

3. Οι μονάδες βιομεθανίου κατατάσσονται στις κατηγορίες και υποκατηγορίες του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 4 του ιδίου άρθρου. Σε περίπτωση αναβάθμισης μονάδας βιοαερίου σε μονάδα βιομεθανίου, ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 1α του άρθρου 6 του ν. 4014/2011, εφόσον η αναβάθμιση δεν συνεπάγεται αύξηση της δυναμικότητας παραγωγής, άλλως η απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης τροποποιείται αντίστοιχα.

4. Μετά την έκδοση ή την τροποποίηση, της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ο ενδιαφερόμενος:

- α) Υποβάλλει αίτηση για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης του άρθρου 10. Στις περιπτώσεις μονάδων βιομεθανίου που συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, η άδεια εγκατάστασης εκδίδεται μετά την αποδοχή από τον ενδιαφερόμενο της πρότασης σύνδεσης του αρμόδιου Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης,
- β) προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύναψη της σύμβασης σύνδεσης, εφόσον πρόκειται για μονάδα βιομεθανίου που πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής σύμφωνα με το άρθρο 7,
- γ) προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη χορήγηση αδειών, συμπεριλαμβανομένων των εγκρίσεων δόμησης, πράξεων, πρωτοκόλλων ή άλλων εγκρίσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση της μονάδας, η έκδοση των οποίων δεν απαιτεί την προηγούμενη έκδοση της άδειας εγκατάστασης, και
- δ) προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για την εγκατάσταση Μ.Ε.Μ..

5. Για τις μονάδες που συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Δίκτυο διανομής, η Μ.Ε.Μ. κατασκευάζεται μετά την έκδοση της άδειας εγκατάστασης και την υπογραφή της σύμβασης σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή. Για τις μονάδες παραγωγής συμπιεσμένου ή υγροποιημένου βιομεθανίου που δεν συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή σε Δίκτυο διανομής, η Μ.Ε.Μ. κατασκευάζεται μετά την έκδοση της άδειας εγκατάστασης και την υπογραφή σύμβασης κατασκευής και λειτουργίας της με τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α..

6. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας τηρεί κεντρικό αρχείο των αδειών εγκατάστασης και των αδειών λειτουργίας των μονάδων βιομεθανίου.

Άρθρο 7

Σύνδεση μονάδων βιομεθανίου

Στην περίπτωση μονάδας βιομεθανίου που επιθυμεί να πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε Δίκτυο διανομής, ο ενδιαφερόμενος, μετά την ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης.

Άρθρο 8

Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης βιομεθανίου

1. Σε μονάδα βιομεθανίου που δεν πραγματοποιεί έγχυση σε δίκτυο διανομής ή στο Ε.Σ.Φ.Α. (Μη Συνδεδεμένη Μονάδα), ο παραγωγός βιομεθανίου συνάπτει με τον αρμόδιο Διαχειριστή σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας της Μ.Ε.Μ., με αντικείμενο την κατασκευή και λειτουργία της εν λόγω μονάδας, κατά τους Κώδικες των αρμόδιων Διαχειριστών.
2. Ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει την αδειοδοτούσα αρχή για την υπογραφή και τη θέση σε ισχύ των συμβάσεων του παρόντος άρθρου. Αντίγραφα των εν λόγω συμβάσεων αποστέλλονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εφόσον ζητηθούν, στην αδειοδοτούσα αρχή και στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 9

Ειδικά θέματα σύνδεσης μονάδων βιομεθανίου

1. Το έργο σύνδεσης σχεδιάζεται και κατασκευάζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος έχει την κυριότητα και την ευθύνη λειτουργίας του. Το έργο αυτό περιλαμβάνει τη Μ.Ε.Μ., και, στην περίπτωση μονάδων βιομεθανίου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή δίκτυο διανομής, και τον αγωγό σύνδεσης με τα σχετικά εξαρτήματα και συστήματα ελέγχου, καθώς και τον συμπιεστή βιομεθανίου που ενδεχομένως χρειασθεί. Στην περίπτωση Μη Συνδεδεμένων Μονάδων βιομεθανίου, η Μ.Ε.Μ. εγκαθίσταται ανάντη του εξοπλισμού συμπίεσης ή υγροποίησης του βιομεθανίου, ο οποίος ανήκει στην κυριότητα του παραγωγού βιομεθανίου.
2. Το κόστος κατασκευής της Μ.Ε.Μ. και, στην περίπτωση μονάδων βιομεθανίου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή δίκτυο διανομής, και της ενδεχόμενης εγκατάστασης συμπίεσης του βιομεθανίου, βαρύνει αποκλειστικά τον αντίστοιχο Διαχειριστή και εντάσσεται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση αυτού. Με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου, το κόστος κατασκευής του υπόλοιπου έργου, ήτοι του αγωγού σύνδεσης μονάδων βιομεθανίου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής, βαρύνει αποκλειστικά τον παραγωγό βιομεθανίου. Κατ' εξαίρεση, στην έκταση που ο εν λόγω αγωγός σύνδεσης εκτείνεται σε μήκος έως δέκα (10) χιλιομέτρων από το σημείο σύνδεσης με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με το δίκτυο διανομής, στο οποίο πρόκειται να συνδεθεί η μονάδα, έως τη Μ.Ε.Μ. της μονάδας βιομεθανίου, το κόστος κατασκευής του επιμερίζεται μεταξύ του παραγωγού βιομεθανίου και του αρμόδιου Διαχειριστή, καθένας από τους οποίους βαρύνεται με το πενήντα τοις εκατό (50%) αυτού. Οι δαπάνες λειτουργίας του έργου σύνδεσης εντάσσονται στις ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες του αρμόδιου Διαχειριστή.
3. Ο παραγωγός βιομεθανίου παραχωρεί χωρίς αποζημίωση στον αρμόδιο Διαχειριστή τον απαιτούμενο χώρο εντός του γηπέδου της μονάδας βιομεθανίου για την εγκατάσταση της Μ.Ε.Μ. και την εγκατάσταση συμπίεσης βιομεθανίου, σύμφωνα με την παρ. 4. Επιτρέπει την ελεύθερη είσοδο του εντεταλμένου προσωπικού του αρμόδιου Διαχειριστή, οποιαδήποτε ημέρα και ώρα, για λόγους ασφάλειας, λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού της Μ.Ε.Μ. και του συμπιεστή βιομεθανίου.
4. Οι Διαχειριστές Δικτύων Διανομής αξιολογούν την ανάγκη αντιστροφής της ροής προς το σύστημα μεταφοράς, προκειμένου να υποδέχονται βιομεθάνιο που δεν μπορεί να παραληφθεί προς κατανάλωση από το δίκτυο διανομής και προγραμματίζουν την

εγκατάσταση των αναγκαίων σταθμών συμπίεσης και της μονάδας απόσμησης, εφόσον απαιτείται. Η υλοποίηση των αναγκαίων σταθμών συμπίεσης και της μονάδας απόσμησης λαμβάνει χώρα κατόπιν έγκρισης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, μετά από κοινή εισήγηση του αντίστοιχου Διαχειριστή Δικτύου Διανομής και του Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α., με την οποία επιβεβαιώνεται η τεχνική και οικονομική σκοπιμότητα της λύσης αυτής. Τα σχετικά έργα υλοποιούνται ως εξής:

α) Το έργο, από το επιλεγμένο σημείο του Δικτύου Διανομής μέχρι τη βαλβίδα εισόδου του συμπίεστη, υλοποιείται από τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής.

β) Ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α. αναλαμβάνει την εγκατάσταση και λειτουργία της μονάδας συμπίεσης και της μονάδας απόσμησης, εφόσον απαιτείται, καθώς και τη σύνδεσή τους με το επιλεγμένο σημείο του Ε.Σ.Φ.Α..

Οι ανωτέρω δαπάνες των αρμόδιων Διαχειριστών περιλαμβάνονται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση και στις ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες αυτών.

Άρθρο 10

Άδεια εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου

1. Για την εγκατάσταση μονάδας βιομεθανίου απαιτείται η έκδοση άδειας εγκατάστασης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.

2. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση έκδοσης άδειας εγκατάστασης, η οποία συνοδεύεται από:

α) Απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

β) Αποδεικτικά έγγραφα αποδοχής της πρότασης σύνδεσης, εφόσον πρόκειται για μονάδα που πραγματοποιεί έγχυση βιομεθανίου στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής.

γ) Τεχνική περιγραφή της μονάδας βιομεθανίου.

δ) Οριζοντιογραφία της μονάδας, από την οποία προκύπτει σαφώς το γήπεδο εγκατάστασης.

ε) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης. Οι μονάδες βιομεθανίου επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν σε γήπεδο ή σε χώρο επί του οποίου είναι επιτρεπτή η εγκατάσταση μονάδων βιοαερίου, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Δ' του ν. 4951/2022 (Α' 129), και στις οποίες ο αιτών αποδεικνύει προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ότι έχει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4951/2022.

στ) Πρόσφατο πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος, εφόσον είναι νομικό πρόσωπο.

3. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται, εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά των ήδη υποβληθέντων εγγράφων και στοιχείων, εντός τακτής προθεσμίας. Η μη παροχή διευκρινίσεων ή η μη υποβολή των συμπληρωματικών εγγράφων που ζητήθηκαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απορριπτέα.

4. Η άδεια εγκατάστασης εκδίδεται με απόφαση της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την παρέλευση: α) είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παρ. 3, αν δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε β) από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων της παρ. 3.

5. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κάνει αποδεκτές αιτήσεις για έκδοση άδειας εγκατάστασης, αν η ισχύς της: α) είναι μικρότερη από αυτή που αναγράφεται στην απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης και β) είναι σε πλήρη αντιστοιχία με αυτή που αναγράφεται:

β) στην απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ή ββ) στην αίτηση, εφόσον εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ως προς τη νέα μειωμένη ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί διαδικασίας τροποποίησης της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, το οποίο και υποβάλλεται ως δικαιολογητικό στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.

6. Η άδεια εγκατάστασης αποστέλλεται στον ενδιαφερόμενο, δημοσιεύεται στον ιστότοπο του Προγράμματος «Διαύγεια», καθώς και σε ειδική ιστοσελίδα, στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του κατόχου της μονάδας βιομεθανίου και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,

β) την περιγραφή των βασικών τεχνικών χαρακτηριστικών της μονάδας, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας παραγωγής βιομεθανίου,

γ) την εγκατεστημένη ισχύ, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής και τη μέγιστη ωριαία παραγωγική ικανότητα σε βιομεθάνιο (kWhth) της μονάδας βιομεθανίου,

δ) τις συντεταγμένες του γηπέδου εγκατάστασης της μονάδας βιομεθανίου,

ε) τη διάρκεια ισχύος της άδειας εγκατάστασης,

στ) ειδικούς όρους για την εγκατάσταση της μονάδας βιομεθανίου.

7. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης έκδοσης άδειας εγκατάστασης, εκδίδεται ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση, η οποία κοινοποιείται στον αιτούντα.

8. Η άδεια εγκατάστασης εκδίδεται άπαξ, ισχύει για τρία (3) έτη και για τη διάρκειά της εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4 έως 8 του άρθρου 19 του ν. 4951/2022.

Άρθρο 11

Τροποποίηση άδειας εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου

1. Η άδεια εγκατάστασης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου. Τροποποίηση της άδειας εγκατάστασης γίνεται σε οποιαδήποτε μεταβολή απαιτεί εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης της μονάδας βιομεθανίου, κατ' αναλογία με το άρθρο 18 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί επεμβάσεων σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης σε δάση και δασικές εκτάσεις.

2. Δεν δύναται να υποβληθεί αίτημα για τροποποίηση της άδειας εγκατάστασης αν εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας εγκατάστασης για μεταβολή στοιχείων ή αλλαγών στην εσωτερική διάταξη της μονάδας βιομεθανίου ή στον εξοπλισμό της. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κάτοχος της άδειας ενημερώνει αμελλητί την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία με τη σειρά της επικαιροποιεί τον φάκελο της άδειας εγκατάστασης. Η αδειοδοτούσα αρχή δύναται, εφόσον απαιτηθεί, να εκδώσει σχετική διαπιστωτική πράξη.

4. Αίτηση για τροποποίηση της άδειας εγκατάστασης δεν συνεπάγεται ούτε δικαιολογεί παράταση της διάρκειας ισχύος της άδειας και δεν αποτελεί αιτία διακοπής των εργασιών και

της εν γένει κατασκευής της μονάδας, στο μέτρο που οι εργασίες αυτές δεν επηρεάζονται από την τροποποίηση που αιτείται ο ενδιαφερόμενος.

Άρθρο 12

Επανεκδοση άδειας εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου

1. Αν ακυρώθηκε αμετάκλητα από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο η απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική πράξη που απαιτείται για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος δύναται, σε συμμόρφωση με την ακυρωτική απόφαση, να αιτηθεί άπαξ την επανεκδοση των ανωτέρω διοικητικών πράξεων, καθώς και της άδειας εγκατάστασης.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει αίτημα στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για την επανεκδοση της άδειας εγκατάστασης, εφόσον η μονάδα βιομεθανίου:

α) διαθέτει απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, και

β) αν πρόκειται για μονάδα που πραγματοποιεί έγχυση στο Δίκτυο ή στο Ε.Σ.Φ.Α., διαθέτει ισχύουσα πρόταση σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

Άρθρο 13

Άδεια λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου

1. Για τη λειτουργία μονάδας βιομεθανίου απαιτείται η άδεια λειτουργίας του παρόντος.

2. Ο κάτοχος της μονάδας βιομεθανίου, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης της μονάδας και των έργων σύνδεσης, εφόσον αυτά απαιτούνται, υποβάλλει αίτηση δοκιμαστικής λειτουργίας στον αρμόδιο Διαχειριστή. Ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στην ενεργοποίηση της σύνδεσης της μονάδας βιομεθανίου με τη Μ.Ε.Μ. ή το δίκτυο διανομής ή το Ε.Σ.Φ.Α., κατά τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης και εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της αίτησης για την έναρξη της δοκιμαστικής λειτουργίας. Η διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, με δυνατότητα παράτασης έως τέσσερις (4) μήνες ακόμη, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και σύμφωνης γνώμης του αρμόδιου Διαχειριστή. Σε περίπτωση υπέρβασης της διάρκειας του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλονται στον παραγωγό: α) οι κυρώσεις του άρθρου 15, καθώς και β) αναστολή της χορήγησης της λειτουργικής ενίσχυσης.

3. Μετά την ολοκλήρωση της δοκιμαστικής λειτουργίας, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος του κατόχου της μονάδας βιομεθανίου, Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας.

4. Μετά την ολοκλήρωση της δοκιμαστικής λειτουργίας κατά τις παρ. 2 και 3, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει ενώπιον της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής αίτηση για την έκδοση της άδειας λειτουργίας, συνυποβάλλοντας:

α) Βεβαίωση του αρμόδιου Διαχειριστή ως προς τη διαπίστωση της ολοκλήρωσης της εγκατάστασης της Μ.Ε.Μ.. Στην περίπτωση μονάδων που συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με Δίκτυο διανομής, η βεβαίωση αναφέρεται και στην ολοκλήρωση του έργου σύνδεσης. Για την υλοποίηση του έργου σύνδεσης και την εγκατάσταση της Μ.Ε.Μ., απαιτείται η προηγούμενη υπογραφή σύμβασης σύνδεσης ή σύμβασης κατασκευής και λειτουργίας της Μ.Ε.Μ., αντίστοιχα, μεταξύ του παραγωγού βιομεθανίου και του αρμόδιου Διαχειριστή.

- β) Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας της παρ. 3 από τον αρμόδιο Διαχειριστή.
- γ) Πρόσφατο πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος, εφόσον είναι νομικό πρόσωπο.
- δ) Πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας.
- ε) Πιστοποιητικό από την αρμόδια πυροσβεστική υπηρεσία, εφόσον απαιτείται, άλλως αποδεικτικό υποβολής Μελέτης Ενεργητικής και Παθητικής Πυροπροστασίας της αρμόδιας πυροσβεστικής υπηρεσίας,
- στ) Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του αιτούντος, περί μη αναστολής αδειοδότησης της μονάδας βιομεθανίου.
- ζ) Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του αιτούντος, περί τήρησης των όρων της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης και της άδειας εγκατάστασης κατά τη φάση κατασκευής της μονάδας βιομεθανίου, και λειτουργίας της.
- η) Υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού επίβλεψης της λειτουργίας της μονάδας βιομεθανίου, περί αποδοχής της ανάθεσης και της τήρησης, κατά τη λειτουργία της μονάδας, των όρων και κανονισμών για την προστασία του περιβάλλοντος.
5. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται, εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά των ήδη υποβληθέντων εγγράφων και στοιχείων, εντός τακτής προθεσμίας. Η μη παροχή διευκρινίσεων ή η μη υποβολή των συμπληρωματικών εγγράφων που ζητήθηκαν, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, καθιστά την αίτηση απορριπτέα.
6. Η άδεια λειτουργίας εκδίδεται εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την παρέλευση, είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παρ. 5, αν δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων της παρ. 5.
7. Η άδεια λειτουργίας περιλαμβάνει τουλάχιστον:
- α) Το ονοματεπώνυμο και την επωνυμία του κατόχου, καθώς και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,
 - β) την εγκατεστημένη ισχύ, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής και τη μέγιστη ωριαία παραγωγική ικανότητα σε βιομεθάνιο (kWhth) της μονάδας βιομεθανίου,
 - γ) την περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών της μονάδας,
 - δ) αν η μονάδα βιομεθανίου συνδέεται με Δίκτυο διανομής ή το Ε.Σ.Φ.Α., τον τρόπο σύνδεσής της. Σε περίπτωση Μη Συνδεδεμένης Μονάδας Βιομεθανίου, αν αυτή συνδεθεί με δίκτυο διανομής ή το Ε.Σ.Φ.Α., η άδεια λειτουργίας τροποποιείται αντιστοίχως,
 - ε) τη θέση εγκατάστασης της μονάδας βιομεθανίου,
 - στ) τη διάρκεια ισχύος της άδειας λειτουργίας,
 - ζ) ειδικούς όρους που αφορούν τη λειτουργία της μονάδας βιομεθανίου.
8. Η άδεια λειτουργίας ισχύει για είκοσι (20) έτη από την έκδοσή της, με δυνατότητα ανανέωσης για ίσο χρονικό διάστημα.
9. Η άδεια λειτουργίας κοινοποιείται στον αιτούντα και δημοσιεύεται στον ιστότοπο του Προγράμματος «Διαύγεια», καθώς και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
10. Αν η αίτηση χορήγησης άδειας λειτουργίας απορριφθεί, η σχετική απόφαση κοινοποιείται στον αιτούντα και αναρτάται σε ειδική ιστοσελίδα στον ιστότοπο του Υπουργείου

Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Παράλληλα, ο αιτών φέρει την ευθύνη αποκατάστασης του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τους όρους της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Άρθρο 14

Τροποποίηση άδειας λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου

1. Η άδεια λειτουργίας τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου στην περίπτωση αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος της μονάδας βιομεθανίου ή τροποποίησης των τεχνικών χαρακτηριστικών της ή διασύνδεσής της με δίκτυο διανομής ή το Ε.Σ.Φ.Α.. Η απόφαση περί τροποποίησης κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και αναρτάται στον ιστότοπο του Προγράμματος «Διαύγεια» και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η τροποποίηση ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην ειδική ιστοσελίδα.
2. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, για κάθε άλλη περίπτωση μεταβολής, απαιτείται γνωστοποίηση του κατόχου της άδειας λειτουργίας, προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός τριάντα (30) ημερών. Οποιαδήποτε γνωστοποίηση μετά την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου συνιστά παράβαση των όρων της άδειας λειτουργίας και η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να επιβάλει κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 15.
3. Δεν δύναται να υποβληθεί αίτημα τροποποίησης της άδειας λειτουργίας αν εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή της άδειας εγκατάστασης.

Άρθρο 15

Κυρώσεις

1. Σε μονάδες βιομεθανίου που έχουν εγκατασταθεί ή λειτουργούν, χωρίς άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας ή κατά παράβαση της άδειας αυτής, ή κατά παράβαση άλλων διατάξεων του παρόντος ή των κατ' εξουσιοδότηση κανονιστικών του πράξεων, περιλαμβανομένης της άρνησης παροχής πρόσβασης στον αρμόδιο Διαχειριστή στη Μ.Ε.Μ. ή της μη εξουσιοδοτημένης παρέμβασης στις μετρητικές διατάξεις του παραγόμενου βιομεθανίου, επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις, διαζευκτικά ή σωρευτικά:
 - α) Πρόστιμο το οποίο κυμαίνεται από χίλια (1.000), έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, το ύψος και τα κριτήρια επιμέτρησης του οποίου ορίζονται δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 20,
 - β) ανάκληση της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας, για ιδιαίτερα σοβαρές παραβάσεις, όπως αυτές εξειδικεύονται δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 20,
 - γ) διακοπή των εργασιών εγκατάστασης ή της λειτουργίας της μονάδας, με υποχρέωση αποκατάστασης του χώρου στην πρότερη κατάστασή του, σύμφωνα με τους όρους της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης,
 - δ) καταγγελία της σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης με τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης,
 - ε) αναζήτηση ενισχύσεων που έχουν ήδη καταβληθεί.
2. Η διαπίστωση της παράβασης και η επιβολή των ως άνω κυρώσεων γίνονται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της

αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής. Η εισήγηση εκδίδεται μετά από κλήση του ενδιαφερομένου σε ακρόαση.

Άρθρο 16

Διάθεση του παραγόμενου βιομεθανίου

1. Η διάθεση του παραγόμενου βιομεθανίου σε τελικούς πελάτες, περιλαμβανομένων των πρατηρίων και των απομακρυσμένων καταναλωτών κατά την παρ. 2, γίνεται από τους προμηθευτές φυσικού αερίου, στο πλαίσιο της άδειας προμήθειας που κατέχουν.

2. Σε περίπτωση αναβάθμισης μονάδας βιοαερίου με σκοπό τη συμπίεση του παραγόμενου βιομεθανίου για χρήση του ως καυσίμου μεταφορών (bio-CNG) ή μεταφοράς και αποσυμπίεσής του ή υγροποίησής του (bio-LNG), με σκοπό τη μεταφορά και αεριοποίησή του για χρήση του από καταναλωτή που δεν συνδέεται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής, επιτρέπεται η διάθεση του παραγόμενου συμπιεσμένου βιομεθανίου σε πρατήρια κατ' εφαρμογή της υπ' αρ. 11709/15.1.2024 κοινής απόφασης των Υφυπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 402), καθώς και σε μεμονωμένους καταναλωτές κατ' εφαρμογή της υπό στοιχείο ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/51184/1307/9.5.2023 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί τεχνικού κανονισμού χερσαίων εγκαταστάσεων αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου (Β' 3148), όπως εκάστοτε ισχύουν.

3. Στην περίπτωση μονάδων συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Δίκτυο διανομής, ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν παραλαμβάνει βιομεθάνιο που: α) δεν είναι σύμφωνο με τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί με την παρ. 2 του άρθρου 20, β) προέρχεται από μονάδα που δεν διαθέτει ισχύουσα άδεια λειτουργίας, γ) δεν περιλαμβάνεται σε δήλωση χρήστη, ο οποίος έχει δεσμεύσει αντίστοιχη δυναμικότητα εισόδου, δ) δεν είναι σύμφωνο με τους όρους και τις προδιαγραφές των οικείων Κωδίκων των αρμόδιων Διαχειριστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ

Άρθρο 17

Καθεστώς στήριξης μονάδων βιομεθανίου

Οι κάτοχοι μονάδων βιομεθανίου οι οποίες συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με το Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου, καθώς και οι κάτοχοι Μη Συνδεδεμένων Μονάδων δύνανται να ενταχθούν σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή επενδυτικής ή/και λειτουργικής ενίσχυσης για τις ποσότητες βιομεθανίου, περιλαμβανομένου του συμπιεσμένου ή υγροποιημένου βιομεθανίου, που παράγουν. Οι ενισχύσεις του πρώτου εδαφίου χορηγούνται εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328) και, εφόσον απαιτείται, υπό τον όρο της προηγούμενης έγκρισής τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν η πηγή χρηματοδότησης των δυνητικών ενισχύσεων του πρώτου εδαφίου είναι το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.), αυτή πραγματοποιείται με την επιφύλαξη του ειδικού πλαισίου και

εντός των εγκεκριμένων ορίων και προϋπολογισμών των Προγραμμάτων που χρηματοδοτεί το Α.Π.Δ.Ε., των εγκρινόμενων ετήσιων ορίων του Α.Π.Δ.Ε. και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, καθώς και του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί του νέου Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Άρθρο 18

Κίνητρα για την παραγωγή βιομεθανίου

1. Οι αρμόδιοι Διαχειριστές δεν επιβάλλουν στους χρήστες χρέωση για την είσοδο του βιομεθανίου στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής. Το σχετικό κόστος περιλαμβάνεται στην αντίστοιχη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση του αρμόδιου Διαχειριστή και ανακτάται από το σύνολο των χρηστών του Ε.Σ.Φ.Α. ή του δικτύου διανομής, αντίστοιχα, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό Τιμολόγησης.
2. Οι μονάδες βιοαερίου με ηλεκτροπαραγωγή που λαμβάνουν, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, λειτουργική ενίσχυση, δυνάμει εν ισχύ συμβάσεων με τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) και μετατρέπονται σε μονάδες βιομεθανίου, δύνανται να συμμετάσχουν αποκλειστικά στις διαδικασίες χορήγησης επενδυτικής ή λειτουργικής ενίσχυσης που προκηρύσσονται εντός πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Μετά την παρέλευση της πενταετίας, οι κάτοχοι μονάδων βιοαερίου του πρώτου εδαφίου δεν είναι επιλέξιμοι για τη χορήγηση επενδυτικής και λειτουργικής ενίσχυσης σε περίπτωση αναβάθμισης της μονάδας τους.
3. Οι μονάδες βιοαερίου με ηλεκτροπαραγωγή που αναβαθμίζονται μερικώς σε μονάδες βιομεθανίου, διατηρώντας υβριδική λειτουργία, είναι επιλέξιμες για τη χορήγηση επενδυτικής και λειτουργικής ενίσχυσης κατά το άρθρο 17, εφόσον το υπολειπόμενο διάστημα της σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης ηλεκτροπαραγωγής που έχουν συνάψει με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. είναι μεγαλύτερο των πέντε (5) ετών. Στην περίπτωση αυτή, η σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης ηλεκτροπαραγωγής με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.: α) τροποποιείται αντιστοίχως και η διάρκειά της μειώνεται κατά πέντε (5) έτη, και β) περιλαμβάνει ειδικούς όρους δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 20. Η δυνατότητα της υβριδικής λειτουργίας της παρούσας παρέχεται για τις υφιστάμενες μονάδες βιοαερίου με ηλεκτροπαραγωγή, οι οποίες υπογράφουν την ανωτέρω σύμβαση με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. εντός πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
4. Σε περίπτωση αναβάθμισης μονάδων βιοαερίου σε μονάδες βιομεθανίου, κατά τις παρ. 2 και 3, η μέγιστη εγγεόμενη ηλεκτρική ισχύς της εν ισχύ σύμβασης σύνδεσης που αποδεσμεύεται δύναται να χρησιμοποιηθεί, εν μέρει ή εν όλω, από τον παραγωγό βιομεθανίου αποκλειστικά για σκοπούς αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), για την κάλυψη αναγκών της μονάδας, με εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, οι οποίοι συνδέονται με το ηλεκτρικό δίκτυο στο ίδιο σημείο σύνδεσης με τη μονάδα βιοαερίου. Για τον σκοπό αυτόν τροποποιούνται ανάλογα οι Οριστικές Προσφορές και οι Συμβάσεις Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή.
5. Με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 22, για εγκαταστάσεις σε δήμους όπου υπάρχει ενεργό δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, δεν γίνονται δεκτά νέα αιτήματα σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. για ηλεκτροπαραγωγή από βιοαέριο, αξιολογούνται μόνο τα ήδη υποβληθέντα πλήρη αιτήματα σύναψης σύμβασης

λειτουργικής ενίσχυσης και δεν ανανεώνονται όσες συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης λήγουν.

Άρθρο 19

Εγγυήσεις προέλευσης για το βιομεθάνιο

1. Η προέλευση του παραγόμενου βιομεθανίου από την αναβάθμιση και τον καθαρισμό του βιοαερίου που παράγεται από βιομάζα ή από το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων του άρθρου 4, αποδεικνύεται με τις εγγυήσεις προέλευσης, οι οποίες εκδίδονται από τον φορέα έκδοσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006 (Α' 129). Για το περιεχόμενο και την έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 15 έως 18B του ν. 3468/2006.
2. Οι εγγυήσεις προέλευσης είναι μεταβιβάσιμες και η έκδοση, η χρήση και η ακύρωσή τους καταγράφονται και παρακολουθούνται στο Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3468/2006, στο οποίο τηρείται το Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης Βιομεθανίου.
3. Οι εγγυήσεις προέλευσης εκδίδονται για τις μονάδες βιομεθανίου που διαθέτουν εν ισχύ άδεια λειτουργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'

Άρθρο 20

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Προς τον σκοπό του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 6, περί περιβαλλοντικής κατάταξης των μονάδων βιομεθανίου, δύναται να επικαιροποιείται η απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), προκειμένου οι τελευταίες να συμπεριληφθούν στην εν λόγω κατάταξη.
2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται Κανονισμός Εγκατάστασης και Λειτουργίας Μονάδων Παραγωγής Βιομεθανίου. Με τον Κανονισμό καθορίζονται:
 - α) Τα δικαιολογητικά και τα εν γένει στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος για την έκδοση ή τροποποίηση ή μεταβίβαση της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας μονάδας βιομεθανίου, καθώς και η ακολουθούμενη διαδικασία,
 - β) το έντυπο της αίτησης για την έκδοση άδειας εγκατάστασης και άδειας λειτουργίας,
 - γ) οι γενικοί όροι και τα λοιπά στοιχεία του περιεχομένου των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας,
 - δ) οι προϋποθέσεις και η εν γένει διαδικασία για την παράταση της διάρκειας ισχύος της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας, καθώς και για την τροποποίηση, ανάκληση ή παύση της ισχύος αυτών,
 - ε) οι κυρώσεις σε περίπτωση υπέρβασης της μέγιστης διάρκειας της δοκιμαστικής λειτουργίας των μονάδων βιομεθανίου,
 - στ) τα κριτήρια επιμέτρησης των προστίμων και των εν γένει διοικητικών κυρώσεων του άρθρου 15, τα οποία είναι ανάλογα της βαρύτητας, της συχνότητας και των συνεπειών της

παράβασης, του βαθμού υπαιτιότητας και της υποτροπής του παραβάτη, η διαδικασία επιβολής των παραπάνω κυρώσεων και ο τρόπος καταβολής των προστίμων, και

ζ) κάθε ειδικότερο ζήτημα που άπτεται της εγκατάστασης και λειτουργίας των μονάδων βιομεθανίου, περιλαμβανομένων των ειδικών όρων που αποτυπώνονται στις άδειες και εγκρίσεις αυτών.

3. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), μετά από εισήγηση του Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α. ή κατά περίπτωση των Διαχειριστών δικτύων διανομής φυσικού αερίου, δύνανται να τροποποιούνται οι αντίστοιχοι Κώδικες Διαχείρισης των αρμόδιων Διαχειριστών για:

α) Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του βιομεθανίου, δηλαδή τη σύσταση, τον Δείκτη «Wobbe», την ανωτέρα και κατωτέρα θερμογόνο δύναμη και γενικά κάθε χαρακτηριστικό που απαιτείται προκειμένου το βιομεθάνιο να είναι συμβατό με το φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται στη χώρα, το οποίο διοχετεύεται μέσω των αγωγών μεταφοράς ή διανομής, είτε ως συμπιεσμένο είτε ως υγροποιημένο,

β) τα δικαιολογητικά που υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος και την εν γένει διαδικασία, για τη σύνδεση της μονάδας με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής φυσικού αερίου,

γ) τις λεπτομέρειες για την έκδοση από τον αρμόδιο Διαχειριστή της οριστικής πρότασης σύνδεσης, περιλαμβανομένου του ύψους του διαχειριστικού τέλους αυτής και της κατασκευής Μ.Ε.Μ.,

δ) τον τύπο, το περιεχόμενο και κάθε άλλο θέμα των συμβάσεων σύνδεσης με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με το αντίστοιχο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου και κατασκευής και λειτουργίας της Μ.Ε.Μ., περιλαμβανομένων των πρότυπων κειμένων των ανωτέρω συμβάσεων και των εγγυήσεων και ρητρών για τη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων,

ε) τις τεχνικές απαιτήσεις μέτρησης της Μ.Ε.Μ. με σκοπό τον ποιοτικό έλεγχο, τη μέτρηση και την τηλεμετάδοση των δεδομένων του παραγόμενου βιομεθανίου, και

στ) κάθε περαιτέρω λεπτομέρεια για τη σύνδεση των μονάδων βιομεθανίου με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Δίκτυο διανομής, καθώς και τους όρους που πληρούνται για την υλοποίηση και λειτουργία αντιστροφής της ροής, από το Δίκτυο διανομής, προς το Ε.Σ.Φ.Α..

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., δύνανται να καθορίζονται:

α) Ο τρόπος διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, η συχνότητα πραγματοποίησής τους, οι προθεσμίες και οι όροι συμμετοχής, καθώς και το μοντέλο της δημοπρασίας για τη χορήγηση των ενισχύσεων του άρθρου 17, οι δικαιούχοι των εν λόγω ενισχύσεων, το επιλέξιμο κόστος, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της επενδυτικής ενίσχυσης, η διάρκεια καταβολής της λειτουργικής ενίσχυσης και κάθε άλλο ειδικό ζήτημα για τη διεξαγωγή της ανταγωνιστικής διαδικασίας. Αν η πηγή χρηματοδότησης του προηγούμενου εδαφίου προέρχεται, εν όλω ή εν μέρει, από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή τον τακτικό προϋπολογισμό, η απόφαση του πρώτου εδαφίου υπογράφεται και από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

β) Ο αριθμός των ωρών κατά τις οποίες δύνανται να αποζημιώνεται η ηλεκτροπαραγωγή στις μονάδες σε υβριδική λειτουργία, καθώς και στις ανανεωμένες συμβάσεις της παρ. 3 του άρθρου 18, υπό την προϋπόθεση ότι οι ώρες οι οποίες αποζημιώνονται δεν υπερβαίνουν τις δώδεκα (12) ημερησίως, καθώς και η τιμή με την οποία αποζημιώνεται η ενέργεια που παράγεται και εγχέεται στο δίκτυο ηλεκτρισμού.

Άρθρο 21**Τελικές διατάξεις - Τροποποίηση περ. (α) παρ. 1 άρθρου 67 ν. 4001/2011**

1. Το σύνολο των απαιτούμενων έργων για την ανάπτυξη μονάδων βιομεθανίου συμμορφώνεται με τις κατευθύνσεις: α) της υπ' αρ. 6876/4871/2.7.2008 απόφασης έγκρισης του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α' 128), β) των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού, γ) της υπ' αρ. 11508/18.2.2009 απόφασης έγκρισης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΑΠΠ 151) και δ) της υπ' αρ. 49828/12.11.2008 απόφασης έγκρισης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Β' 2464).
2. Οι Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας του άρθρου 6Ε του ν. 3468/2006 (Α' 129) που δραστηριοποιούνται με σκοπό τη διαχείριση, ιδίως τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, αποθήκευση ή διάθεση πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας από βιομεθάνιο, καταλαμβάνονται από τον παρόντα.
3. Στο πρώτο εδάφιο της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, μετά από τις λέξεις «συμπίεσης και αποσυμπίεσης,» προστίθενται οι λέξεις «τους αγωγούς σύνδεσης με τις μονάδες βιομεθανίου, καθώς και τις Μονάδες Ελέγχου και Μέτρησης Βιομεθανίου,» και η περ. (α) διαμορφώνεται ως εξής:
 «(α) Το υφιστάμενο, κατά την έκδοση του παρόντος, Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας, όπως ορίζεται στην περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2364/1995 (Α' 252), όπως ισχύει, αποτελούμενο από τον κεντρικό αγωγό και τους κλάδους του και τις προγραμματισμένες επεκτάσεις και ενισχύσεις του ΕΣΦΑ σύμφωνα με την υπ' αριθ. Δ1/Γ/1588/2007 υπουργική απόφαση (Β' 60), τις εγκαταστάσεις μέτρησης, ρύθμισης, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, τους αγωγούς σύνδεσης με τις μονάδες βιομεθανίου, καθώς και τις Μονάδες Ελέγχου και Μέτρησης Βιομεθανίου, το σύστημα ελέγχου λειτουργίας, επικοινωνιών και τηλεχειρισμού, τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης, τα κέντρα ελέγχου κατανομής φορτίου και γενικά τις εγκαταστάσεις που αποτελούν στοιχεία της λειτουργίας και της υποστήριξης του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και τα υφιστάμενα σημεία εισόδου του μετρητικού σταθμού Σιδηροκάστρου και Αγίας Τριάδας Μεγάρων Αττικής και των Κήπων Έβρου. Ο εσωτερικός χώρος των αγωγών του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου δεν αποτελεί Εγκατάσταση Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.»
4. Ο ν. 4001/2011, ο Κώδικας Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., οι Κώδικες Διαχείρισης των δικτύων διανομής φυσικού αερίου, οι αντίστοιχοι κανονισμοί τιμολόγησης, οι αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και γενικά το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που αφορά το φυσικό αέριο, περιλαμβανομένων των κανονισμών ασφαλείας, διακίνησης και χρήσης του φυσικού αερίου, ισχύουν και για το βιομεθάνιο, εξαιρουμένων των θεμάτων που ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα.

Άρθρο 22**Μεταβατικές διατάξεις**

1. Κατ' εξαίρεση της παρ. 5 του άρθρου 18, περί νέων αιτημάτων σύναψης σύμβασης, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να επιτρέπεται η σύναψη ή η ανανέωση σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.

Α.Ε. για ηλεκτροπαραγωγή από βιοαέριο σε μονάδες βιοαερίου, που είναι εγκατεστημένες σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων ή Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων.

2. Οι υφιστάμενοι κάτοχοι αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου υποβάλλουν στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή τα αναγκαία αποδεικτικά έγγραφα για την απόδειξη της πλήρωσης των προϋποθέσεων αδειοδότησης που προβλέπονται στον παρόντα για το αντίστοιχο στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας, εντός έξι (6) μηνών από τη θέσπιση του Κανονισμού της παρ. 2 του άρθρου 20. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου αποτελεί λόγο ανάκλησης της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας της μονάδας βιομεθανίου.

3. Μέχρι την τροποποίηση των Κωδίκων Διαχείρισης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 20, οι τελευταίοι εφαρμόζονται αναλογικά και στις μονάδες βιομεθανίου.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ - ΜΕΡΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1788

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

Άρθρο 23

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η μερική ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024 «σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ» (σειρά L) και συνακόλουθα η διαμόρφωση ενός ενιαίου συμπαγούς πλαισίου για την οργάνωση και εκκίνηση της αγοράς ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

Άρθρο 24

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση της: α) αδειοδότησης των μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, β) στήριξης των μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, γ) εποπτείας της σχετικής αγοράς, και δ) ανάπτυξης, αδειοδότησης, λειτουργίας και διαχείρισης των Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου.

Άρθρο 25

Ορισμοί - Τροποποίηση περ. η) παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4001/2011, περ. γ) παρ. 1 και υποπερ. αα) περ. α) παρ. 3 άρθρου 2 ν. 4864/2021 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Αρμόδιος Διαχειριστής»: αα) Ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ή ο Διαχειριστής Δικτύου Μεταφοράς Υδρογόνου, για μονάδες υδρογόνου οι οποίες συνδέονται στο Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε Σύστημα Υδρογόνου, αντιστοίχως, και αβ) ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής Υδρογόνου, για μονάδες υδρογόνου οι οποίες συνδέονται σε Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου ή το Δίκτυο διανομής Υδρογόνου, αντιστοίχως.

β) «Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου (Βεβαίωση Παραγωγού)»: η βεβαίωση που εκδίδεται από τον φορέα αδειοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 27.

γ) «Εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές»: μεμονωμένες μονάδες ή ομάδες μονάδων που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια σε μια ή περισσότερες τοποθεσίες από την ίδια ή από διαφορετικές Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), όπως ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 2 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης» (L 157).

δ) «Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ)»: το Σύστημα Φυσικού Αερίου της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

ε) «Ανανεώσιμο υδρογόνο»: υδρογόνο, το οποίο παράγεται ως ανανεώσιμο καύσιμο μη βιολογικής προέλευσης, σύμφωνα με τους οριζόμενους, στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1184, κανόνες καταλογισμού της ηλεκτρικής ενέργειας ως ανανεώσιμης: εα) με τη μέθοδο της ηλεκτρόλυσης του νερού σε ηλεκτρολυτική κυψέλη, η οποία τροφοδοτείται με ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ή εβ) άλλης τεχνολογίας που περιλαμβάνει χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

στ) «Υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών»: υδρογόνο του οποίου το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από μη ανανεώσιμες πηγές και το οποίο πληροί το ελάχιστο όριο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του εβδομήντα τοις εκατό (70%), σε σχέση με το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, που ορίζεται στη μεθοδολογία για την αξιολόγηση της μείωσης των εκπομπών αερίων από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, το οποίο έχει εγκριθεί, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29α της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328).

ζ) «Παραγωγή υδρογόνου»: η δραστηριότητα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

η) «Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Η.Μ.Π.Η.Ε. Α.Π.Ε. - Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Η.Μ.Π.Η.Ε. ή Ηλεκτρονικό Μητρώο)»: το Ηλεκτρονικό Μητρώο της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

θ) «Μονάδα παραγωγής υδρογόνου (μονάδα υδρογόνου)»: το σύνολο των απαραίτητων υποδομών και εγκαταστάσεων υποδοχής, επεξεργασίας, και αποθήκευσης πρώτων υλών, καθώς και οι υποδομές και εγκαταστάσεις παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, περιλαμβανομένων των εγκαταστάσεων αποθήκευσης που χρησιμοποιούνται για εργασίες παραγωγής.

ι) «Παραγωγός υδρογόνου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα της παραγωγής υδρογόνου, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή τα σχετικά καθήκοντα συντήρησης με τη δραστηριότητα αυτή, εξαιρουμένων των τελικών πελατών.

ια) «Σημείο εισόδου υδρογόνου»: το σημείο από το οποίο το υδρογόνο εισέρχεται στο Ε.Σ.Φ.Α. ή στο Σύστημα Υδρογόνου ή στο Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου ή στο Δίκτυο Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου.

ιβ) «Μη Συνδεδεμένη Μονάδα Υδρογόνου (Μη Συνδεδεμένη Μονάδα)»: η μονάδα παραγωγής υδρογόνου που δεν συνδέεται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Σύστημα Υδρογόνου ή το Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου ή το Δίκτυο Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου και η οποία δύναται να περιλαμβάνει τερματικό σταθμό υδρογόνου.

ιγ) «Φορέας Αδειοδότησης»: ο φορέας του άρθρου 20 του ν. 4685/2020, ο οποίος είναι αρμόδιος για την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου.

ιδ) «Σύστημα ή Δίκτυο»: το σύνολο υποδομών του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, ή του εκάστοτε Συστήματος Υδρογόνου, Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, Δικτύου Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου.

ιε) «Διαχειριστής Συστήματος ή Δικτύου»: ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α. ή του εκάστοτε Συστήματος Υδρογόνου, Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, Δικτύου Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου.

ιστ) «Σύστημα Υδρογόνου»: το σύστημα υποδομών που συμπεριλαμβάνει δίκτυα υδρογόνου, εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου και τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, το οποίο περιέχει υδρογόνο υψηλής καθαρότητας.

ιζ) «Εγκατάσταση αποθήκευσης υδρογόνου»: εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, συμπεριλαμβανομένων: ιζα) του τμήματος τερματικού σταθμού υδρογόνου που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, εξαιρουμένων του τμήματος που χρησιμοποιείται για εργασίες παραγωγής και των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών δικτύων υδρογόνου, ιζβ) μεγάλων, ιδίως υπόγειων, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, εξαιρουμένων μικρότερων, εύκολα αναπαραγωγίμων εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου.

ιη) «Τερματικός σταθμός υδρογόνου»: εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την εκφόρτωση και τη μετατροπή υγρού υδρογόνου ή υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο προς έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου ή στο σύστημα φυσικού αερίου, για την υγροποίηση αερίου υδρογόνου και τη φόρτωσή του, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης που είναι αναγκαίες για τη μετατροπή και στη συνέχεια την έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου, εξαιρουμένων των τμημάτων του τερματικού σταθμού υδρογόνου που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση.

ιθ) «Επιχείρηση υδρογόνου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση υδρογόνου ή λειτουργία τερματικού σταθμού υδρογόνου, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά

και τεχνικά καθήκοντα ή τα καθήκοντα συντήρησης που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές, εξαιρουμένων των τελικών πελατών.

κ) «Δίκτυο υδρογόνου»: το δίκτυο αγωγών, χερσαίων και υπεράκτιων, που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, με σκοπό την παράδοσή του σε πελάτες, εξαιρουμένης της προμήθειας.

κα) «Δίκτυο Μεταφοράς Υδρογόνου»: το δίκτυο αγωγών για τη μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, το οποίο περιλαμβάνει ειδικότερα αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου ή συνδέεται άμεσα με εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου, τερματικούς σταθμούς υδρογόνου ή δύο (2) ή περισσότερους αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου ή που χρησιμεύει πρωτίστως για τη μεταφορά υδρογόνου σε άλλα δίκτυα υδρογόνου, εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου ή τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, χωρίς να αποκλείεται η δυνατότητα τα δίκτυα αυτά να χρησιμεύουν για την προμήθεια προς άμεσα συνδεδεμένους πελάτες.

κβ) «Δίκτυο διανομής υδρογόνου»: το δίκτυο αγωγών για την τοπική ή περιφερειακή μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, που χρησιμεύει πρωτίστως για την προμήθεια προς άμεσα συνδεδεμένους πελάτες, το οποίο δεν περιλαμβάνει αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου, και δεν συνδέεται άμεσα με εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου, ούτε με τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, εκτός αν το εν λόγω δίκτυο ήταν σύστημα διανομής φυσικού αερίου στις 4 Αυγούστου 2024 και έχει αναπροσαρμοστεί, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου για τη μεταφορά υδρογόνου, ή με δύο (2) ή περισσότερους αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου.

κγ) «Διαχειριστής Δικτύου Υδρογόνου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς υδρογόνου και είναι υπεύθυνο για τη: κγα) λειτουργία, συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη του δικτύου υδρογόνου σε μια δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση και των διασυνδέσεων του με άλλα δίκτυα υδρογόνου, και κγβ) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς υδρογόνου.

κδ) «Διαχειριστής Δικτύου Μεταφοράς Υδρογόνου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για: κδα) τη λειτουργία, συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη δικτύου μεταφοράς υδρογόνου σε μια δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα δίκτυα υδρογόνου, και κδβ) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διακίνησης υδρογόνου.

κε) «Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Υδρογόνου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για: κεα) τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη δικτύου διανομής υδρογόνου σε μια δεδομένη περιοχή και των διασυνδέσεων του με άλλα δίκτυα υδρογόνου, και κεβ) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διακίνησης υδρογόνου.

κστ) «Προμήθεια υδρογόνου»: η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, υδρογόνου, ιδίως σε μορφή υγρών οργανικών ενώσεων φορέων υδρογόνου ή υγρού υδρογόνου και παραγώγων υδρογόνου, περιλαμβανομένης της αμμωνίας ή της μεθανόλης, σε πελάτες.

κζ) «Αγωγός διασύνδεσης υδρογόνου»: το δίκτυο υδρογόνου που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), με σκοπό τη σύνδεση των εθνικών δικτύων υδρογόνου αυτών, ή το δίκτυο υδρογόνου μεταξύ ενός κράτους μέλους της Ε.Ε. και μιας τρίτης χώρας, μέχρι το έδαφος των κρατών μελών ή τα χωρικά ύδατα του εν λόγω κράτους μέλους.

κη) «Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση»: επιχείρηση φυσικού αερίου ή υδρογόνου ή όμιλος επιχειρήσεων φυσικού αερίου ή υδρογόνου, όπου: κηα) το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, κηβ) η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μια από τις δραστηριότητες της μεταφοράς φυσικού αερίου, της διανομής φυσικού αερίου, της μεταφοράς ή της διανομής υδρογόνου, της εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού υδρογόνου, υγροποιημένου φυσικού αερίου και αποθήκευσης φυσικού αερίου ή υδρογόνου, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας φυσικού αερίου ή υδρογόνου.

κθ) «Έλεγχος»: δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως τα: κθα) δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης, επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, κθβ) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.

λ) «Γεωγραφικά Περιορισμένο Δίκτυο Υδρογόνου (ΓεΠεδΥ)»: το δίκτυο μεταφοράς ή διανομής υδρογόνου εντός μιας γεωγραφικά περιορισμένης βιομηχανικής ή εμπορικής περιοχής.

λα) «Κανονισμός Αδειών»: ο Κανονισμός Αδειών που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4001/2011.

λβ) «Χρήστης δικτύου»: ο πελάτης ή ο πιθανός πελάτης του διαχειριστή συστήματος ή ο ίδιος ο διαχειριστής συστήματος, εφόσον είναι αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων του εν λόγω διαχειριστή συστήματος σε σχέση με τη μεταφορά φυσικού αερίου ή υδρογόνου.

λγ) «Μονάδα Ελέγχου και Μέτρησης Υδρογόνου (Μ.Ε.Μ.)»: το σύνολο του εξοπλισμού και των υποδομών που εγκαθίστανται στις μονάδες υδρογόνου από τον αρμόδιο Διαχειριστή με σκοπό τη μέτρηση της ποιότητας του υδρογόνου, τη μέτρηση και ρύθμιση της ροής έγχυσης του παραγόμενου υδρογόνου και την τηλεμετάδοση των δεδομένων.

λδ) «Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας της Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης»: η δεσμευτική συμφωνία μεταξύ μη συνδεδεμένης μονάδας υδρογόνου και του αρμόδιου Διαχειριστή, με αντικείμενο την κατασκευή και λειτουργία της Μ.Ε.Μ. σε χώρο που διατίθεται χωρίς αποζημίωση από τον παραγωγό υδρογόνου στον αρμόδιο Διαχειριστή.

2. Στην περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου» προστίθενται οι λέξεις «ή Υδρογόνου», β) μετά τις λέξεις «αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «η αποθήκευση και υγροποίηση υδρογόνου, η αεριοποίηση υγρού υδρογόνου και ο μετασχηματισμός υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο, η», γ) διαγράφονται οι λέξεις «καθώς και», δ) στο τέλος της περίπτωσης προστίθενται οι λέξεις «καθώς και οι Χρήσεις Τερματικού Σταθμού Υδρογόνου και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Υδρογόνου» και η περ. η) διαμορφώνεται ως εξής:

«(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου ή Υδρογόνου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, η αποθήκευση και υγροποίηση υδρογόνου, η αεριοποίηση υγρού υδρογόνου και ο μετασχηματισμός υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο, η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η σωρευτική εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας δυνητικά συμμετεχόντων παραγωγών ή καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας για ένα ή περισσότερα σημεία σύνδεσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η Χρήση Εγκατάστασης

Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, καθώς και οι Χρήσεις Τερματικού Σταθμού Υδρογόνου και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Υδρογόνου.»

3.α) Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί ορισμού των εμβληματικών Επενδύσεων Εξαιρετικής Σημασίας, η λέξη «πράσινου» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανανεώσιμου», και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας», οι οποίες υλοποιούνται από διακεκριμένες νομικές οντότητες και προωθούν την πράσινη οικονομία, την καινοτομία, την τεχνολογία, καθώς και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και ειδικά στον τομέα αυτόν, τις επενδύσεις υποδομής με συγκεκριμένα ενεργειακά κριτήρια για την κατασκευή νέων κτιρίων, συστημάτων που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και σύστημα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου και εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων, επενδύσεις για την παραγωγή, ανάκτηση, εξόρυξη, διαχωρισμό, διύλιση και επεξεργασία ή ανακύκλωση κρίσιμων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, όπως αυτές ορίζονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (Σειρά L), επενδύσεις που προωθούν την κυκλική οικονομία, την ανάπτυξη της ναυπηγικής βιομηχανίας, καθώς και επενδύσεις που ενισχύουν σημαντικά την ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο. Οι επενδύσεις της παρούσας περίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8, 9, καθώς και του άρθρου 10. Αναφορικά με την ενίσχυση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10, οι ανωτέρω επενδύσεις οι οποίες υλοποιούνται εντός των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245), μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου, στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (L 187), ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που υλοποιούνται εκτός Ζ.ΑΠ. της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, μπορούν να λάβουν την ενίσχυση του προηγούμενου εδαφίου σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί του προβλεπόμενου στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που ενισχύονται μέσω εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθεστώτος δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης (Π.Π.Κ.Μ.) για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2023/C 101/03), ανεξάρτητα από τη γεωγραφική περιοχή υλοποίησής τους, μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου ποσοστού της έντασης ενίσχυσης του καθεστώτος Π.Π.Κ.Μ. τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων. Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή των ενισχύσεων των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά, στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία, είναι η ολοκλήρωση της υλοποίησής τους μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται στα Ταμεία και τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς του σχετικού κινήτρου, όπως αυτοί αναφέρονται στην παρ. 5

του άρθρου 10 ή στο καθεστώς ενίσχυσης. Η ως άνω προϋπόθεση αναφέρεται στην αίτηση του επενδυτή της παρ. 1 του άρθρου 12 και στο χρονοδιάγραμμα που τη συνοδεύει. Σε περίπτωση υπέρβασης της ως άνω προθεσμίας υλοποίησης, η επένδυση αποχαρκτηρίζεται από «Εμβληματική Επένδυση Εξαιρετικής Σημασίας» και τα εγκεκριμένα κίνητρα ανακαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 19. Η ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στην παρούσα περίπτωση, τα οποία αιτούνται να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά πραγματοποιείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Ε.Σ.Π.Α. 2021 - 2027, λοιπών Ταμείων και χρηματοδοτικών μηχανισμών και εν συνεχεία του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης με τους όρους και τις προδιαγραφές τους. Οι επιβαρύνσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων δεν υπερβαίνουν τα όρια του ετήσιου Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής του Υπουργείου Ανάπτυξης.»

β) Στην υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021, περί χαρακτηρισμού Στρατηγικών Επενδύσεων, η λέξη «πράσινου» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανανεώσιμου», και η υποπερ. αα) διαμορφώνεται ως εξής:

«αα) Συστήματα που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και σύστημα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου.»

4. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Α' ΦΑΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 26

Διάρκεια της διαδικασίας χορήγησης άδειας και ορισμός σημείου επαφής (παρ. 5 και 8 άρθρου 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Η συνολική διάρκεια των διαδικασιών χορήγησης αδειών και εγκρίσεων για τις δραστηριότητες του παρόντος Μέρους, καθώς και η χορήγηση όρων σύνδεσης από τους κατά περίπτωση αρμόδιους Διαχειριστές Συστήματος ή Δικτύου Φυσικού Αερίου και Ηλεκτρικής Ενέργειας, δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Σε εξαιρετικές και αιτιολογημένες περιστάσεις η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά ένα (1) έτος ακόμη.

2. Ως σημείο επαφής ορίζεται το Τμήμα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Μεταφορών και Εναλλακτικών Καυσίμων της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 27

Βεβαίωση παραγωγού υδρογόνου (παρ. 12 άρθρου 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής υδρογόνου επιτρέπεται σε όσα πρόσωπα έχουν χορηγηθεί Βεβαιώσεις Παραγωγού Υδρογόνου. Η αίτηση υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και καταχωρείται σε αυτό, εφόσον:

- α) Είναι τυπικά πλήρης, σύμφωνα με το παρόν.
- β) Ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει ή τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή - εξυγίανση και δεν έχει καταθέσει σχετική αίτηση ενώπιον δικαστηρίου.
- γ) Η προτεινόμενη μονάδα απεικονίζεται γεωγραφικά σε ειδική εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου.
- δ) Οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου, των ανώνυμων εταιρειών διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι τελικού φυσικού προσώπου.
- ε) Συνοδεύεται από δήλωση του αιτούντος ως προς την προέλευση της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για την παραγωγή υδρογόνου στη μονάδα υδρογόνου, σε συμμόρφωση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης» (L 157), ήτοι μέσω: εα) άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, ή εβ) του δικτύου. Εφόσον πρόκειται για μονάδα παραγωγής υδρογόνου που λαμβάνει ενέργεια μέσω άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, στη δήλωση προσδιορίζονται η εν λόγω εγκατάσταση, η γεωγραφική της θέση και η ζώνη προσφοράς στην οποία βρίσκεται.
- στ) Συνοδεύεται από δήλωση ως προς την αναγκαία, ελάχιστη και μέγιστη ετήσια ποσότητα ύδατος για τη λειτουργία της μονάδας υδρογόνου, τη σχεδιαζόμενη προέλευση του ύδατος, επιφανειακή ή υπόγεια, και τον τρόπο παροχής του, ιδίως μέσω σύνδεσης με το δίκτυο ή μέσω άντλησης.
- ζ) Τεκμηριώνεται η δυνατότητα εξασφάλισης θέσης εγκατάστασης της μονάδας, με την προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, κατά το Παράρτημα 11 του Κανονισμού Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Β' 5291).
2. Ο φορέας αδειοδότησης δύναται, εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα επί των ήδη υποβληθέντων, εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη παροχή διευκρινίσεων ή η μη υποβολή συμπληρωματικών εγγράφων που ζητήθηκαν εντός της τεθείσας προθεσμίας, καθιστά την αίτηση απορριπτέα.
3. Εφόσον η αίτηση της παρ. 1 υποβάλλεται παραδεκτώς, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του φορέα αδειοδότησης, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία πληρότητας. Εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ανάρτηση της περίληψης, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένες αντιρρήσεις ενώπιον του φορέα αδειοδότησης για τη συγκεκριμένη αίτηση. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους. Ο φορέας αδειοδότησης ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων εντός προθεσμίας που τάσσεται από τον φορέα αδειοδότησης, η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη από δέκα (10)

εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση των αντιρρήσεων. Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

4. Η Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου χορηγείται εφόσον:

α) Πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 1, και
β) δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στον φορέα αδειοδότησης με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με την εθνική ασφάλεια και τη δημόσια υγεία ή ασφάλεια.

5. Η Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου ή η απόφαση απόρριψης της σχετικής αίτησης, εκδίδεται εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από: α) τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή αντιρρήσεων, ή β) το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων, ή γ) την υποβολή των απόψεων του αιτούντος επί των αντιρρήσεων, κατά την παρ. 3. Οι λόγοι απόρριψης της αίτησης χορήγησης βεβαίωσης διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προς ενημέρωσή της.

6. Η Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, καθώς και ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014 «σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ» (L 257), αναρτάται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και στην επίσημη ιστοσελίδα του φορέα αδειοδότησης. Ο φορέας αδειοδότησης αναρτά τη θέση εγκατάστασης της μονάδας υδρογόνου στο γεωπληροφοριακό του σύστημα. Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης για τη χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου, η απόφαση του φορέα αδειοδότησης κοινοποιείται στον αιτούντα και αναρτάται στην ιστοσελίδα του φορέα αδειοδότησης.

7. Η Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου της μονάδας υδρογόνου περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) Το όνομα ή την επωνυμία του καταχωρούμενου παραγωγού υδρογόνου,
β) την εγκατεστημένη ισχύ, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής και τη μέγιστη ωριαία παραγωγική ικανότητα σε υδρογόνο (kWhth),
γ) τη θέση εγκατάστασης,
δ) τη διάρκεια ισχύος της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου,
ε) τους γενικούς και ειδικούς όρους,
στ) την προέλευση της προμηθευόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω απευθείας γραμμής ή από το δίκτυο.

8. Η τροποποίηση της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου γίνεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και απαιτείται σε περίπτωση:

α) Αποξήλωσης και αντικατάστασης,
β) μείωσης της Εγκατεστημένης Ισχύος, της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής και της Μέγιστης Ωριαίας Παραγωγικής Ικανότητας σε υδρογόνο (kWhth),
γ) αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος, της μέγιστης ισχύος παραγωγής ή της μέγιστης ωριαίας παραγωγικής ικανότητας σε υδρογόνο (kWhth), σε ποσοστό μέχρι και πενήντα τοις εκατό (50%) της αρχικής Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου,
δ) μεταβολής της προέλευσης της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για την παραγωγή υδρογόνου.

9. Δεν απαιτείται τροποποίηση της Βεβαίωσης Παραγωγού όταν μεταβάλλονται τα εξής στοιχεία:

α) Η επωνυμία του κατόχου της Βεβαίωσης Παραγωγού, η διεύθυνση της έδρας του ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του, εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο,

β) η νομική μορφή του κατόχου της Βεβαίωσης Παραγωγού, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στη βεβαίωση. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου βεβαίωσης, ο τελευταίος προβαίνει σε σχετική γνωστοποίηση προς τον φορέα αδειοδότησης, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη μεταβολή, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα.

Σε περίπτωση μεταβολής των περ. α) και β), ο κάτοχος της βεβαίωσης προβαίνει σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής προς τον φορέα αδειοδότησης. Ο φορέας αδειοδότησης καταχωρεί τη μεταβολή, ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, επικαιροποιημένη τη σχετική Βεβαίωση Παραγωγού.

10. Η απόφαση τροποποίησης της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και αναρτάται στην ιστοσελίδα του φορέα αδειοδότησης. Η ισχύς της τροποποίησης αρχίζει από την αποτύπωση της μεταβολής στο ηλεκτρονικό μητρώο.

11. Ο κάτοχος Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου δύναται να μεταβιβάζει τη Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου σε άλλα πρόσωπα. Προς τούτο, υποβάλλεται στον φορέα αδειοδότησης κοινή αίτηση από τον κάτοχο της βεβαίωσης και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με το παρόν. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης των προθεσμιών του άρθρου 27.

12. Ενδικοφανής προσφυγή δύναται να ασκηθεί κατά: α) της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου, β) της απόρριψης αίτησης για την έκδοση της Βεβαίωσης, γ) της απόφασης τροποποίησης, παύσης ισχύος ή ανάκλησης αυτής. Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης του φορέα αδειοδότησης. Ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει η προτεινόμενη μονάδα παραγωγής, δεσμεύεται μέχρι την έκδοση απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν τριμήνου από την άσκησή της. Η απόφαση που εκδίδεται επί της ενδικοφανούς προσφυγής προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με αίτησης ακυρώσεως. Η απόφαση επί της αιτήσεως ακυρώσεως υπόκειται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

13. Για το παραδεκτό της υποβολής της αίτησης της παρ. 1, για την έκδοση βεβαίωσης κατά την παρ. 4 και την τροποποίησή της κατά την παρ. 8 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 16 και 17 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί εφάπαξ τέλους υποβολής αίτησης και έκδοσης βεβαίωσης, αντίστοιχα, υπέρ του φορέα αδειοδότησης.

Άρθρο 28

Διάρκεια ισχύος βεβαίωσης παραγωγού υδρογόνου

1. Η Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου χορηγείται για χρονικό διάστημα έως είκοσι πέντε (25) έτη και δύναται να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Η χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λάβει άδειες ή εγκρίσεις της κείμενης νομοθεσίας στο πλαίσιο της αδειοδότησης μονάδων παραγωγής υδρογόνου, όπως η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) και οι εγκρίσεις εγκατάστασης και λειτουργίας. Οι αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές και ο Παραγωγός ενημερώνουν το Ηλεκτρονικό Μητρώο για την πορεία αδειοδότησης της μονάδας, και ιδίως για την κατάθεση

του φακέλου περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

2. Η Βεβαίωση Παραγωγού παύει αυτοδικαίως να ισχύει εάν:

α) Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης, ο κάτοχός της, εφόσον υπόκειται σε διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, δεν καταθέσει αίτηση χορήγησης Α.Ε.Π.Ο.. Τα αποδεικτικά υποβολής καταχωρούνται από τον παραγωγό στο ηλεκτρονικό μητρώο, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 49.

β) Εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης, δεν υποβληθεί αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή κατά το άρθρο 31.

Οι προθεσμίες των περ. α) και β) μπορούν να παρατείνονται έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες ακόμη, εφόσον ο κάτοχος της βεβαίωσης δηλώσει στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 49, την πρόθεσή του για την ολοκλήρωση της μονάδας. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ανωτέρω παράτασης, η ισχύς της Βεβαίωσης Παραγωγού λήγει αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται η έκδοση οποιασδήποτε πράξης του φορέα αδειοδότησης.

3. Η Βεβαίωση Παραγωγού ανακαλείται σε περίπτωση παράβασης των όρων του παρόντος Μέρους.

4. Η παύση ισχύος και η ανάκληση της Βεβαίωσης Παραγωγού καταχωρούνται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και το γεωπληροφοριακό σύστημα του φορέα αδειοδότησης. Από την καταχώρησή τους αποδεσμεύεται η έκταση που είχε δηλωθεί ως θέση εγκατάστασης της μονάδας παραγωγής και ενημερώνεται σχετικά ο αρμόδιος Διαχειριστής. Νέες αιτήσεις για την ίδια θέση υποβάλλονται από την ημερομηνία καταχώρησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο της παύσης ισχύος ή της ανάκλησης της Βεβαίωσης.

5. Οι προθεσμίες του παρόντος αναστέλλονται λόγω της διοικητικής ή δικαστικής αναστολής της εκτέλεσης ή της ισχύος οποιωνδήποτε εκ των αδειών ή εγκρίσεων της μονάδας και για όσο διάστημα ισχύει η αναστολή.

Άρθρο 29

Μητρώα

1. Στο Ηλεκτρονικό Μητρώο καταχωρούνται οι αιτήσεις του άρθρου 27 και μέσω αυτού εκδίδονται οι Βεβαιώσεις Παραγωγού. Το Ηλεκτρονικό Μητρώο διαλειτουργεί με τα συστήματα των φορέων οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης Παραγωγών Υδρογόνου, καθώς και με τα συστήματα των αρμοδίων Διαχειριστών, ενώ προσαρμόζεται κατάλληλα προκειμένου να είναι εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων και η έκδοση των Βεβαιώσεων του άρθρου 28. Κατά τα λοιπά, ισχύει ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Β' 5291), ιδίως σχετικά με τις τεχνικές λεπτομέρειες για τη δομή του Ηλεκτρονικού Μητρώου, τη διαβάθμιση των χρηστών και τον τρόπο πρόσβασης σε αυτό, τα διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα εγγραφής και αυθεντικοποίησης, καθώς και την πολιτική ασφάλειας του συστήματος.

2. Στο Ηλεκτρονικό Μητρώο καταχωρούνται τα στοιχεία:

α) Των Βεβαιώσεων Παραγωγού του άρθρου 27, καθώς και της μεταβίβασης, τροποποίησης και μεταβολής αυτών, και

β) των αιτήσεων για τη χορήγηση των Βεβαιώσεων της περ. α) και, για μονάδα υδρογόνου που

πραγματοποιεί έγχυση σε Δίκτυο διανομής ή στο Ε.Σ.Φ.Α., των προσφορών σύνδεσης από τους αρμόδιους Διαχειριστές.

3. Στο περιεχόμενο του Ηλεκτρονικού Μητρώου παραχωρείται πρόσβαση από τον φορέα αδειοδότησης, στον αρμόδιο Διαχειριστή και στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Ηλεκτρονικό Μητρώο παρέχει ελεύθερη πρόσβαση στο κοινό στα στοιχεία της περ. α) της παρ. 2 και επικαιροποιείται τουλάχιστον σε μηνιαία βάση με ευθύνη του φορέα αδειοδότησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Β΄ ΦΑΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ - ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΑΔΕΙΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 30

Επόμενα στάδια αδειοδότησης παραγωγών υδρογόνου

1. Μετά την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού από τον φορέα αδειοδότησης, ο ενδιαφερόμενος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για:

- α) την έκδοση της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης,
- β) τη χορήγηση όρων σύνδεσης της μονάδας, από τον αρμόδιο Διαχειριστή Συστήματος ή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου ή Υδρογόνου, εφόσον πρόκειται για μονάδα που πραγματοποιεί έγχυση, και
- γ) την έκδοση της έγκρισης εγκατάστασης και της έγκρισης λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 34.

2. Η διαδικασία παροχής των γνωμοδοτήσεων που απαιτούνται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση μονάδων παραγωγής υδρογόνου δύναται να προηγηθεί της έκδοσης Βεβαίωσης Παραγωγού, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου στις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες εξετάζουν τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων και γνωμοδοτούν στην αρμόδια αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

3. Μετά την έκδοση της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ο ενδιαφερόμενος:

- α) Υποβάλλει αίτηση για την έκδοση της έγκρισης εγκατάστασης. Στις περιπτώσεις μονάδων υδρογόνου που συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α., ή το Σύστημα Υδρογόνου, ή το Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου, ή το Δίκτυο Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου, η έγκριση εγκατάστασης εκδίδεται μετά την έκδοση από τον αρμόδιο Διαχειριστή και την αποδοχή από τον ενδιαφερόμενο της πρότασης σύνδεσης του αρμόδιου Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης,
- β) προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύναψη της σύμβασης σύνδεσης, εφόσον πρόκειται για μονάδα υδρογόνου που πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α., ή σε Σύστημα Υδρογόνου, ή σε Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου, ή σε Δίκτυο Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου,
- γ) προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη χορήγηση αδειών, ιδίως των εγκρίσεων δόμησης και της άδειας χρήσης ύδατος, καθώς και πράξεων, πρωτοκόλλων ή άλλων εγκρίσεων για την εγκατάσταση της μονάδας, η έκδοση των οποίων δεν απαιτεί την προηγούμενη έκδοση της έγκρισης εγκατάστασης.

Άρθρο 31 **Σύνδεση μονάδων υδρογόνου**

Στην περίπτωση μονάδας υδρογόνου που επιθυμεί να πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, ο ενδιαφερόμενος, μετά την ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης.

Άρθρο 32 **Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης υδρογόνου**

1. Εφόσον πρόκειται για μονάδα υδρογόνου που δεν πραγματοποιεί έγχυση σε Δίκτυο διανομής ή στο Ε.Σ.Φ.Α. (Μη Συνδεδεμένη Μονάδα), ο παραγωγός υδρογόνου συνάπτει με τον αρμόδιο Διαχειριστή Σύμβαση Κατασκευής και Λειτουργίας της Μ.Ε.Μ., με αντικείμενο την κατασκευή και λειτουργία της εν λόγω Μονάδας, κατά τους Κώδικες των αρμόδιων Διαχειριστών.
2. Ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει τον φορέα αδειοδότησης για την υπογραφή και τη θέση σε ισχύ των συμβάσεων του παρόντος. Αντίγραφα των εν λόγω συμβάσεων αποστέλλονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εφόσον ζητηθούν, στον φορέα αδειοδότησης και τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 33 **Ειδικά θέματα σύνδεσης μονάδων υδρογόνου**

1. Το έργο σύνδεσης σχεδιάζεται και κατασκευάζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος έχει την κυριότητα και την ευθύνη λειτουργίας του. Το έργο αυτό περιλαμβάνει τη Μ.Ε.Μ., το Δίκτυο διανομής ή το Γεωγραφικά Περιορισμένο Δίκτυο Υδρογόνου, στην περίπτωση μονάδων υδρογόνου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α., τον αγωγό σύνδεσης με τα σχετικά εξαρτήματα και συστήματα ελέγχου, καθώς και τον συμπιεστή υδρογόνου που ενδεχομένως χρειασθεί. Στην περίπτωση Μη Συνδεδεμένων Μονάδων υδρογόνου, η Μ.Ε.Μ. εγκαθίσταται ανάντη του εξοπλισμού συμπίεσης ή υγροποίησης του υδρογόνου, ο οποίος ανήκει στην κυριότητα του παραγωγού υδρογόνου.
2. Το κόστος κατασκευής της Μ.Ε.Μ. και, στην περίπτωση μονάδων υδρογόνου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής, ή το Γεωγραφικά Περιορισμένο Δίκτυο Υδρογόνου, της ενδεχόμενης εγκατάστασης συμπίεσης του υδρογόνου, βαρύνει αποκλειστικά τον αντίστοιχο Διαχειριστή και εντάσσεται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση αυτού. Το κόστος κατασκευής του υπόλοιπου έργου, ήτοι του αγωγού σύνδεσης στην περίπτωση μονάδων υδρογόνου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α., το Δίκτυο διανομής, ή το Γεωγραφικά Περιορισμένο Δίκτυο Υδρογόνου, βαρύνει αποκλειστικά τον παραγωγό υδρογόνου. Οι δαπάνες λειτουργίας του έργου σύνδεσης εντάσσονται στις ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες του αρμόδιου Διαχειριστή.
3. Ο παραγωγός υδρογόνου παραχωρεί χωρίς αποζημίωση στον αρμόδιο Διαχειριστή τον απαιτούμενο χώρο εντός του γηπέδου της μονάδας υδρογόνου για την κατασκευή της Μ.Ε.Μ.

και της εγκατάστασης συμπίεσης υδρογόνου, σύμφωνα με την παρ. 4, και επιτρέπει την ελεύθερη είσοδο του εντεταλμένου προσωπικού του αρμόδιου Διαχειριστή, οποιαδήποτε ημέρα και ώρα, για λόγους ασφαλείας, λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού της Μ.Ε.Μ. και του συμπιεστή υδρογόνου.

4. Οι Διαχειριστές Δικτύων Διανομής αξιολογούν την ανάγκη αντιστροφής της ροής προς το Σύστημα Μεταφοράς, προκειμένου να υποδέχονται υδρογόνο που δεν μπορεί να παραληφθεί προς κατανάλωση από το Δίκτυο διανομής και προγραμματίζουν την εγκατάσταση των αναγκαίων σταθμών συμπίεσης εφόσον απαιτείται. Η υλοποίηση των αναγκαίων σταθμών συμπίεσης λαμβάνει χώρα κατόπιν έγκρισης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, μετά από κοινή εισήγηση του αντίστοιχου Διαχειριστή του δικτύου διανομής και του Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α., με την οποία επιβεβαιώνεται η τεχνική και οικονομική σκοπιμότητα της λύσης αυτής. Τα σχετικά έργα υλοποιούνται ως εξής:

α) Το έργο από το επιλεγμένο σημείο του δικτύου διανομής μέχρι τη βαλβίδα εισόδου του συμπιεστή υλοποιείται από τον Διαχειριστή του δικτύου διανομής.

β) Ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α. αναλαμβάνει την κατασκευή και λειτουργία της μονάδας συμπίεσης, εφόσον απαιτείται, καθώς και τη σύνδεσή της με το επιλεγμένο σημείο του Ε.Σ.Φ.Α..

Οι ανωτέρω δαπάνες των αρμόδιων Διαχειριστών περιλαμβάνονται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση και στις ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες αυτών.

Άρθρο 34

Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων υδρογόνου

1. Για την εγκατάσταση και λειτουργία των μονάδων παραγωγής υδρογόνου εφαρμόζονται τα άρθρα 17 έως 40 του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί απλοποίησης της αδειοδότησης μεταποιητικών δραστηριοτήτων, με την επιφύλαξη του παρόντος.

2. Ο κάτοχος της μονάδας παραγωγής υδρογόνου, μετά τη χορήγηση της έγκρισης εγκατάστασης και την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης της μονάδας και των έργων σύνδεσης, εφόσον απαιτούνται, υποβάλλει αίτηση δοκιμαστικής λειτουργίας στον αρμόδιο Διαχειριστή. Ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στην ενεργοποίηση της σύνδεσης της μονάδας με το δίκτυο κατά τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης, και εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της αίτησης για την έναρξη της δοκιμαστικής λειτουργίας. Η διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, με δυνατότητα παράτασης έως τέσσερις (4) μήνες ακόμη, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και σύμφωνης γνώμης του αρμόδιου Διαχειριστή.

3. Μετά την ολοκλήρωση της δοκιμαστικής λειτουργίας, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή αιτήματος του κατόχου της μονάδας, Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας. Η βεβαίωση αυτή συγκαταλέγεται μεταξύ των δικαιολογητικών που υποβάλλονται από τον κάτοχο της μονάδας στην αδειοδοτούσα αρχή της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011, για τη χορήγηση έγκρισης λειτουργίας, την οποία κοινοποιεί αμελλητί στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μαζί με τις εγκρίσεις εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων παραγωγής υδρογόνου, τις οποίες χορηγεί.

4. Εντός των μονάδων παραγωγής υδρογόνου του παρόντος, δύναται να ιδρύονται και να

λειτουργούν αμιγή ή μικτά πρατήρια υδρογόνου σε αέρια φάση δημόσιας ή ιδιωτικής χρήσεως, ως προς τη διάθεση υδρογόνου για χρήση στις οδικές μεταφορές, σύμφωνα με την υπ' αρ. 118664/12.4.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών (Β' 2570), όπως εκάστοτε ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΘΕΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Άρθρο 35

Προϋποθέσεις για τη λειτουργία μονάδων παραγωγής υδρογόνου

1. Προκειμένου να τεθεί σε λειτουργία μονάδα υδρογόνου, ο ενδιαφερόμενος σωρευτικά:
 - α) Διαθέτει ισχύουσα έγκριση λειτουργίας,
 - β) εφόσον πρόκειται για μονάδα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια, μέσω άμεσης σύνδεσης με μονάδα ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, παρέχει αποδεικτικά στοιχεία ως προς την πλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» (L 157),
 - γ) εφόσον πρόκειται για μονάδα υδρογόνου που προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια από το δίκτυο, διαθέτει μια ή περισσότερες υπογεγραμμένες συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας,
 - δ) εφόσον η μονάδα υδρογόνου πραγματοποιεί έγχυση σε Σύστημα ή Δίκτυο, διαθέτει υπογεγραμμένη σύμβαση σύνδεσης και τα έργα σύνδεσης έχουν κατασκευαστεί σύμφωνα με αυτήν, και
 - ε) σε περίπτωση μονάδας που έχει κατασκευαστεί και δεν πραγματοποιεί έγχυση σε Σύστημα ή Δίκτυο, διαθέτει υπογεγραμμένη Σύμβαση Εγκατάστασης και Λειτουργίας Μ.Ε.Μ..
2. Μετά τη χορήγηση της έγκρισης λειτουργίας, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει Βεβαίωση Θέσης σε Κανονική Λειτουργία, η οποία κοινοποιείται στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την αδειοδοτούσα αρχή της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143) που εξέδωσε την έγκριση εγκατάστασης και την έγκριση λειτουργίας.
3. Ως ημερομηνία έναρξης της κανονικής λειτουργίας της μονάδας παραγωγής υδρογόνου λογίζεται η ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης Θέσης σε Κανονική Λειτουργία.

Άρθρο 36

Ρυθμιστική εποπτεία

Ο Κλάδος Ενέργειας της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων εποπτεύει την τήρηση των Κεφαλαίων Β' και Γ' στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ιδίως για τη διασφάλιση του δικαιώματος πρόσβασης στα δίκτυα φυσικού αερίου και υδρογόνου, σύμφωνα με τον ν. 4001/2011 (Α' 179) και τον παρόντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΟΥ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 37

Κανόνες καταλογισμού της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται από δίκτυο

1. Ο Παραγωγός Υδρογόνου σε μονάδα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που λαμβάνει εν όλω ή εν μέρει ηλεκτρική ενέργεια από δίκτυο, δύναται να καταλογίζει την ηλεκτρική ενέργεια αυτή ως πλήρως ανανεώσιμη, προκειμένου το παραγόμενο στη μονάδα αέριο να θεωρείται ανανεώσιμο υδρογόνο σύμφωνα με τον παρόντα, εφόσον πληρούνται οι όροι του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» (L 157).
2. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184, ο Παραγωγός Υδρογόνου σε μονάδα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που λαμβάνει εν όλω ή εν μέρει ηλεκτρική ενέργεια από δίκτυο, δύναται να καταλογίζει την ηλεκτρική ενέργεια αυτή ως πλήρως ανανεώσιμη, προκειμένου το παραγόμενο στη μονάδα αέριο να θεωρείται ανανεώσιμο υδρογόνο, σύμφωνα με τον παρόντα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις προσθετικότητας, χρονικής συσχέτισης και γεωγραφικής συσχέτισης, των άρθρων 5, 6 και 7 του ανωτέρω Κανονισμού.

Άρθρο 38

Υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών

Οι παραγωγοί ανανεώσιμου υδρογόνου παρέχουν στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, στον Φορέα Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, στον Φορέα Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), και στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: α) πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι απαιτήσεις των άρθρων 3 έως 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» (L 157), και β) κατ' ελάχιστον τις πληροφορίες του άρθρου 8 αυτού.

Άρθρο 39

Πιστοποίηση συμμόρφωσης (άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Οι παραγωγοί ανανεώσιμου υδρογόνου που διαθέτουν Εγγυήσεις Προέλευσης ως προς την ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται στη μονάδα υδρογόνου ή κάνουν χρήση αναγνωρισμένου εθνικού καθεστώτος ή συστήματος ή αναγνωρισμένου εθελοντικού καθεστώτος ή συστήματος, σύμφωνα με το άρθρο 32H του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί επαλήθευσης της

τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών του άρθρου 38 του παρόντος, προκειμένου να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με τα άρθρα 3 έως 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» (L 157).

2. Σε περίπτωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1184, ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, κατά το άρθρο 16 του ν. 3468/2006, εκδίδει εγγυήσεις προέλευσης που αφορούν στο παραγόμενο ανανεώσιμο υδρογόνο, σύμφωνα με τον παρόντα και τον ν. 3468/2006.

3. Για το παραγόμενο υδρογόνο που πιστοποιείται με βάση τον παρόντα, οι προμηθευτές καυσίμων καταχωρούν στην ενωσιακή βάση δεδομένων του άρθρου 32ΣΤΕ του ν. 3468/2006, τις απαιτούμενες πληροφορίες για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1185 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ελάχιστου ορίου για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα και με τον καθορισμό μεθοδολογίας για την εκτίμηση της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα» (L 157). Το ως άνω άρθρο 32ΣΤΕ εφαρμόζεται αναλόγως.

Άρθρο 40

Καθεστώς στήριξης μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου

1. Οι μονάδες παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που έχουν λάβει Βεβαίωση Παραγωγού, δύνανται να εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή επενδυτικής ή/και λειτουργικής ενίσχυσης, για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου. Οι ενισχύσεις του πρώτου εδαφίου χορηγούνται υπό τον όρο της προηγούμενης έγκρισης των ενισχύσεων αυτών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δυνάμει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην αντίστοιχη εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εφόσον αυτό απαιτείται. Αν η πηγή χρηματοδότησης των δυνητικών ενισχύσεων της παρούσας παραγράφου είναι το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.), αυτή πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των ειδικών πλαισίων και εντός των εγκεκριμένων ορίων προϋπολογισμών των Προγραμμάτων που χρηματοδοτεί το Α.Π.Δ.Ε., των εγκρινόμενων ετήσιων ορίων Α.Π.Δ.Ε. και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, καθώς και του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί του νέου Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

2. Μεμονωμένη ενίσχυση σε μονάδες παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει λάβει έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χορηγείται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην αντίστοιχη εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 41

Άδεια Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

1. Δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου (ΓεΠεδΥ) έχουν οι κάτοχοι Άδειας ΓεΠεδΥ, η οποία εκδίδεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, μόνο σε νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών του άρθρου 90 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179).

2. Τα κριτήρια για τη χορήγηση Άδειας ΓεΠεδΥ, είναι ιδίως:

α) η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, η ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας ή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εξυπηρέτηση των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα και της σε αυτό αναφερόμενης Μακροχρόνιας Στρατηγικής για την Ενέργεια και το Κλίμα, όπως αυτοί ορίζονται στην υπ΄ αρ. 3/18.12.2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)» (Β΄ 6983),

β) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αιτούντος και κυρίως η τεχνική και χρηματοοικονομική δυνατότητά του, που εγγυώνται την άρτια κατασκευή και την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του έργου,

γ) η διασφάλιση της ενίσχυσης του ελεύθερου ανταγωνισμού και κυρίως της παροχής πρόσβασης τρίτων στο ΓεΠεδΥ, κατά τρόπο άμεσο και οικονομικό, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας και χωρίς διακρίσεις, μεταξύ των χρηστών ή κατηγοριών χρηστών,

δ) η ζήτηση, την οποία εξυπηρετεί η προτεινόμενη επένδυση και η οικονομική αποδοτικότητα, τεχνική αρτιότητα και αξιοπιστία του ΓεΠεδΥ.

3. Η άδεια περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία του κατόχου αυτής, την περιγραφή του ΓεΠεδΥ για το οποίο χορηγείται, με ειδική αναφορά της θέσης ή της γεωγραφικής περιοχής εγκατάστασης και των τεχνικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών του, το χρονικό διάστημα ισχύος της και τα δικαιώματα που χορηγούνται με αυτή, καθώς και τους όρους και τους περιορισμούς που διέπουν την άσκησή τους. Τα έργα κατασκευής ή επέκτασης των ΓεΠεδΥ, ανάλογα με τον σκοπό τους, μπορούν να χαρακτηρίζονται έργα δημόσιας ωφέλειας, με την άδεια που χορηγείται για την υλοποίησή τους.

4. Αιτήσεις για την έκδοση Άδειας ΓεΠεδΥ υποβάλλονται μια φορά ανά εξάμηνο.

5. Η Άδεια ΓεΠεδΥ τροποποιείται σε περίπτωση επέκτασης του ΓεΠεδΥ ή άλλης μεταβολής, ιδίως όσον αφορά τα τεχνικά του χαρακτηριστικά.

Άρθρο 42

Διαγωνισμός χορήγησης Άδειας Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

1. Για τη χορήγηση Άδειας ΓεΠεδΥ μπορεί να διενεργείται δημόσιος διαγωνισμός, αν:

α) Η κατασκευή του συγκεκριμένου ΓεΠεδΥ είναι αναγκαία, για λόγους εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος, ιδίως της ασφάλειας του εφοδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης,

β) κατά το προηγούμενο εξάμηνο, υποβλήθηκαν περισσότερες αιτήσεις για τη χορήγηση Άδειας ΓεΠεδΥ, που αφορούν στην ίδια γεωγραφική θέση ή περιοχή,

γ) η χορήγηση Άδειας ΓεΠεδΥ, για την οποία υποβλήθηκε σχετική αίτηση, κρίνεται ότι, στο πλαίσιο του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού, ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες στον δυνητικό ανταγωνισμό, ιδίως εάν ευνοεί τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στην αγορά ή επιδρά αποτρεπτικά στην ανάπτυξη, για μακρό χρονικό διάστημα, άλλων παρόμοιων ανταγωνιστικών επενδύσεων, οι οποίες καθίστανται οικονομικά μη βιώσιμες ή μη αποδοτικές.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), προκηρύσσεται η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, κατά την παρ. 1. Με την εν λόγω απόφαση: α) καθορίζεται το αντικείμενο του διαγωνισμού, β) καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν προσφορές και γ) προσδιορίζονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια κατακύρωσης και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

3. Τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, περίληψη της ανωτέρω πρόσκλησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στις ιστοσελίδες της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Η συγγραφή υποχρεώσεων και κάθε άλλο προβλεπόμενο στην πρόσκληση στοιχείο τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερομένων, σύμφωνα με την πρόσκληση υποβολής προσφορών. Η συγγραφή υποχρεώσεων περιέχει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση της Άδειας ΓεΠεδΥ.

Άρθρο 43

Άδεια Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου (άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Η διαχείριση και εκμετάλλευση ΓεΠεδΥ επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Διαχείρισης ΓεΠεδΥ. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η Άδεια Διαχείρισης ΓεΠεδΥ χορηγείται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), στον κάτοχο της αντίστοιχης Άδειας ΓεΠεδΥ, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών του άρθρου 90 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Ο Διαχειριστής ΓεΠεδΥ ασκεί νόμιμα τις δραστηριότητες που προσδιορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης ΓεΠεδΥ.

2. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δύναται να εκδίδεται Άδεια Διαχείρισης ΓεΠεδΥ σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση που διαθέτει Άδεια ΓεΠεδΥ και να επιτρέπεται η εν λόγω επιχείρηση να ενεργεί ως διαχειριστής ΓεΠεδΥ, εφόσον το δίκτυο αυτό, σωρευτικά:

- α) Δεν περιλαμβάνει αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου,
- β) δεν έχει άμεσες συνδέσεις με εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου ή τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, εκτός εάν οι εν λόγω εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή τερματικοί σταθμοί συνδέονται επίσης με δίκτυο υδρογόνου, το οποίο δεν επωφελείται από την απόφαση που εκδίδεται δυνάμει της παρούσας παραγράφου,
- γ) εξυπηρετεί πρωτίστως τον σκοπό της προμήθειας υδρογόνου σε πελάτες που συνδέονται άμεσα με το ΓεΠεδΥ,
- δ) δεν συνδέεται με κανένα άλλο δίκτυο υδρογόνου, εκτός από άλλα ΓεΠεδΥ που επωφελούνται επίσης από την απόφαση που εκδίδεται δυνάμει της παρούσας παραγράφου και τα οποία διαχειρίζεται ο ίδιος Διαχειριστής.

3. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ανακαλεί την απόφαση της παρ. 2, εφόσον το ΓεΠεδΥ παύσει να πληροί οποιαδήποτε από τις προϋποθέσεις της παρ. 2 ή εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η

διατήρηση της ισχύος της ενέχει κίνδυνο να παρεμποδιστεί ο ανταγωνισμός ή να υπάρξουν δυσμενείς συνέπειες ως προς την αποδοτική ανάπτυξη των υποδομών υδρογόνου, την ανάπτυξη και λειτουργία της αγοράς υδρογόνου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και στην ελληνική επικράτεια.

4. Κάθε επτά (7) έτη από την έκδοση της απόφασης της παρ. 2, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δημοσιεύει εκτίμηση των συνεπειών της εν λόγω απόφασης στον ανταγωνισμό, στις υποδομές υδρογόνου, καθώς και στην ανάπτυξη και λειτουργία της αγοράς υδρογόνου στην Ε.Ε. και στην ελληνική επικράτεια.

5. Τα αιτήματα πρόσβασης των παραγωγών υδρογόνου σε ΓεΠεδΥ, για τα οποία χορηγήθηκε Άδεια Διαχείρισης ΓεΠεδΥ, σύμφωνα με την παρ. 2, καθώς και τα αιτήματα σύνδεσης βιομηχανικών πελατών κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., δημοσιοποιούνται και αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 43 και 44. Η δημοσιοποίηση των αιτημάτων σύνδεσης διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

6. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 90 του ν. 4001/2011 δύναται να τροποποιείται για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων εφαρμογής των άρθρων 41 και 43 του παρόντος.

Άρθρο 44

Υποχρεώσεις κατόχων Άδειας Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

1. Οι διαχειριστές ΓεΠεδΥ, με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 43, δεν αρνούνται τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, τερματικών σταθμών υδρογόνου ή βιομηχανικών πελατών, λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυναμικότητες του δικτύου ή πρόσθετων δαπανών που συνδέονται με την απαραίτητη αύξηση δυναμικότητας. Οι διαχειριστές ΓεΠεδΥ εξασφαλίζουν την κατάλληλη δυναμικότητα εισόδου και εξόδου για τη νέα σύνδεση.

2. Οι διαχειριστές ΓεΠεδΥ, τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη, αφού διαβουλευθούν με τους ενδιαφερομένους διαχειριστές υποδομών, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των αρμοδίων διαχειριστών συστημάτων διανομής, φυσικού αερίου, υδρογόνου, ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεθέρμανσης, καταθέτουν στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΓεΠεδΥ, λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση.

Άρθρο 45

Αρμοδιότητες Διαχειριστή Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

1. Ο Διαχειριστής ΓεΠεδΥ λειτουργεί, συντηρεί, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει ένα τεχνικά άρτιο, ασφαλές και ολοκληρωμένο ΓεΠεδΥ, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, σε συνεργασία με διαχειριστές συνδεδεμένων και γειτονικών δικτύων υδρογόνου, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η συστέγαση της παραγωγής και της χρήσης υδρογόνου και με βάση το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου της παρ. 2 του άρθρου 44.

2. Για τον σκοπό αυτό, ο Διαχειριστής ΓεΠεδΥ:

α) Με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 43, παρέχει πρόσβαση σε άλλο Διαχειριστή ΓεΠεδΥ, όταν τα δύο (2) ΓεΠεδΥ διασυνδέονται, καθώς και σε χρήστες του ΓεΠεδΥ, με τον πλέον

οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο χρόνο ζητείται. Προς τούτο συνάπτει, με τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Χρηστών ΓεΠεδΥ, Σύμβαση Χρήσης ΓεΠεδΥ, σύμφωνα με σχετική πρότυπη σύμβαση, που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από τον Διαχειριστή ΓεΠεδΥ, μετά από έγκριση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.). Με τη Σύμβαση Χρήσης ΓεΠεδΥ καθορίζονται ιδίως οι υπηρεσίες που παρέχονται στον αντισυμβαλλόμενο και οι οφειλόμενες χρεώσεις, σύμφωνα με τον δημοσιευμένο κατάλογο χρεώσεων,

β) καταρτίζει και δημοσιεύει, κάθε έτος, πρόγραμμα εργασιών συντήρησης, το οποίο εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., στην οποία υποβάλλει έκθεση ανίχνευσης διαρροών υδρογόνου, δημοσιοποιώντας στατιστικές πληροφορίες σχετικά με την ανίχνευση και την επισκευή διαρροών υδρογόνου σε ετήσια βάση,

γ) τηρεί Μητρώο Χρηστών ΓεΠεδΥ, το οποίο δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του,

δ) με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 43, παρέχει σε κάθε άλλον Διαχειριστή ΓεΠεδΥ ή Διαχειριστή Δικτύου Υδρογόνου που διασυνδέεται με το ΓεΠεδΥ, επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία των διασυνδεδεμένων δικτύων υδρογόνου,

ε) τηρεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση του, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και αποτρέπει την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικών με τις δικές του δραστηριότητες που ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα σε τρίτους, κατά μεροληπτικό τρόπο,

στ) δεν καταχράται τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που λαμβάνει από τρίτους, κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση για την παροχή πρόσβασης στο ΓεΠεδΥ,

ζ) λαμβάνει τα μέτρα ασφάλειας εφοδιασμού που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΓεΠεδΥ του άρθρου 46 και ενημερώνει σχετικά τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ.,

η) συντάσσει σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης κρίσεων, το οποίο εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ.,

θ) προγραμματίζει νέες επενδύσεις για την ενίσχυση και επέκταση του ΓεΠεδΥ, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΓεΠεδΥ του άρθρου 46 και το δεκαετές πρόγραμμα της παρ. 2 του άρθρου 44, με σκοπό τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του ΓεΠεδΥ να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά και αποθήκευση υδρογόνου,

ι) υποβάλλει εγγράφως στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, έκθεση για τη λειτουργία του ΓεΠεδΥ, καθώς και για το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησής του, κατά το προηγούμενο έτος. Στην έκθεση αυτή αναφέρονται το υφιστάμενο δυναμικό μεταφοράς ΓεΠεδΥ, καθώς και οι μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών αυτού,

ια) παρέχει στον Διαχειριστή άλλων δικτύων ή συστημάτων με τα οποία είναι διασυνδεδεμένο το σύστημά του, επαρκείς πληροφορίες, ιδίως σχετικά με την ποιότητα του υδρογόνου, την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία, καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος,

ιβ) λαμβάνει κάθε εύλογο διαθέσιμο μέτρο για την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των εκπομπών υδρογόνου κατά τις λειτουργίες του, καθώς και τη διεξαγωγή, σε τακτά χρονικά διαστήματα, έρευνας ανίχνευσης και επισκευής διαρροών υδρογόνου σε όλα τα σχετικά κατασκευαστικά στοιχεία υπό την ευθύνη του διαχειριστή ΓεΠεδΥ,

ιγ) παρέχει στους χρήστες του ΓεΠεδΥ τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο ΓεΠεδΥ.

3. Οι χρήστες του ΓεΠεδΥ παρέχουν στον Διαχειριστή αυτού επαρκείς πληροφορίες, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ασφαλής και αποδοτική λειτουργία του σε συνθήκες

ελεύθερου ανταγωνισμού.

Άρθρο 46

Κώδικας Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

1. Με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 47 θεσπίζεται ο Κώδικας Διαχείρισης ΓεΠεδΥ, βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του οικείου ΓεΠεδΥ, και ρυθμίζονται ιδίως:

- α) οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι τεχνικές λεπτομέρειες και οι ελάχιστες απαιτούμενες λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση των χρηστών στο ΓεΠεδΥ,
- β) οι όροι και οι προϋποθέσεις των συμβάσεων μεταφοράς υδρογόνου ή χρήσης εγκατάστασης, καθώς και η διαδικασία εκχώρησης των δικαιωμάτων των χρηστών που απορρέουν από τις συμβάσεις αυτές,
- γ) με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 43, η διαχείριση των διασυνδέσεων του ΓεΠεδΥ, καθώς και η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών με τους Διαχειριστές Δικτύων Υδρογόνου που διασυνδέονται με το ΓεΠεδΥ,
- δ) ο τρόπος διενέργειας των μετρήσεων και ο καθορισμός των προδιαγραφών ποιότητας και συνθηκών παράδοσης και παραλαβής υδρογόνου,
- ε) η διαδικασία κατανομής στους χρήστες των μετρούμενων ποσοτήτων υδρογόνου στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΓεΠεδΥ,
- στ) ο προγραμματισμός, η υλοποίηση και η παρακολούθηση της συντήρησης και ανάπτυξης του ΓεΠεδΥ,
- ζ) η διαδικασία λήψης των αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης, για την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του ΓεΠεδΥ και η κατανομή του σχετικού κόστους στους χρήστες του ΓεΠεδΥ,
- η) τα κριτήρια με βάση τα οποία είναι δυνατή η κατά προτεραιότητα διακοπή της τροφοδοσίας καταναλωτών, για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης,
- θ) η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των χρηστών και του Διαχειριστή ΓεΠεδΥ, που περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη Ρυθμιστική Αρχή, Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), σύμφωνα με το άρθρο 37 του ν. 4001/2011 (Α' 179),
- ι) οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές του Διαχειριστή με τους χρήστες και ιδίως οι λογαριασμοί που τηρεί ο Διαχειριστής για τον σκοπό αυτό, και
- ια) κάθε άλλο θέμα συναφές με τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του ΓεΠεδΥ.

Ο Κώδικας Διαχείρισης ΓεΠεδΥ συμμορφώνεται προς τις ρυθμίσεις κωδίκων δικτύου που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 59 και 72 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024 «σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμου αερίου, φυσικού αερίου και υδρογόνου, για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, (ΕΕ) 2017/1938, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2022/869 και της απόφασης (ΕΕ) 2017/684 και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009» (σειρά L).

2. Η αγορά και πώληση υδρογόνου από τον Διαχειριστή ΓεΠεδΥ επιτρέπεται εφόσον απαιτείται για την ομαλή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του ΓεΠεδΥ και, ιδίως, για την εξισορρόπηση φορτίου και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του

ΓεΠεδΥ. Η σύναψη συμβάσεων αγοράς και πώλησης υδρογόνου από τον Διαχειριστή ΓεΠεδΥ γίνεται μετά από έγκριση της σχετικής διαδικασίας από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΓεΠεδΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ **ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄**

Άρθρο 47 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), καθορίζονται το περιεχόμενο των απαιτούμενων πληροφοριών του άρθρου 38, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής τους στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., από τους παραγωγούς ανανεώσιμου υδρογόνου, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 38.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύνανται να καθορίζονται το ύψος, η πηγή χρηματοδότησης, η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης και καταβολής της επενδυτικής και λειτουργικής ενίσχυσης στις μονάδες παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου σύμφωνα με το άρθρο 40, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του άρθρου 40.
3. Με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 2 του άρθρου 42 δύναται επίσης να καθορίζεται ότι, για ορισμένο χρονικό διάστημα, δεν χορηγείται άλλη Άδεια ΓεΠεδΥ για την ίδια περιοχή ή για εγκατάσταση αντίστοιχη με αυτή του διαγωνισμού της ίδιας παραγράφου.
4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 42 δύναται να συντέμνεται έως σαράντα πέντε (45) ημέρες, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος.
5. Με απόφαση των Διαχειριστών ΓεΠεδΥ δύναται να καταρτίζονται και να δημοσιεύονται διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και τιμολόγια για τη, χωρίς διακρίσεις, σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, τερματικών σταθμών υδρογόνου και βιομηχανικών πελατών στο ΓεΠεδΥ, με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 43. Οι εν λόγω διαδικασίες και τιμολόγια δημοσιεύονται, κατόπιν έγκρισης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179).
6. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., ύστερα από εισήγηση του Διαχειριστή ΓεΠεδΥ, δύναται να θεσπίζεται ο Κώδικας Διαχείρισης του ΓεΠεδΥ του άρθρου 46, σύμφωνα με τον οποίο διενεργούνται η διαχείριση, η συντήρηση και η ανάπτυξη του ΓεΠεδΥ.

Άρθρο 48 **Τελικές διατάξεις**

1. Το σύνολο των απαιτούμενων έργων για την ανάπτυξη μονάδων υδρογόνου συμμορφώνεται με τις κατευθύνσεις: α) της υπ΄ αρ. 6876/4871/2.7.2008 απόφασης έγκρισης του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α΄ 128), β) των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού, γ) της υπ΄ αρ. 11508/18.2.2009 απόφασης έγκρισης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΑΠΠ 151) και δ) της υπ΄ αρ. 49828/12.11.2008 απόφασης έγκρισης του Ειδικού

Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Β' 2464).

2. Οι διατάξεις των Κωδίκων Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α. και των δικτύων διανομής φυσικού αερίου, οι οποίες αφορούν στη σύνδεση νέων σημείων με το Ε.Σ.Φ.Α. και τα δίκτυα διανομής αντίστοιχα, εφαρμόζονται αναλογικά και στις μονάδες υδρογόνου.

Άρθρο 49

Μεταβατικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι: α) την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), και β) την έναρξη λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 25 του παρόντος, ως φορέας αδειοδότησης ορίζεται ο Κλάδος Ενέργειας της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, που αναλαμβάνει και την τήρηση του σχετικού μητρώου.

2. Οι κάτοχοι εγκρίσεων εγκατάστασης ή λειτουργίας μονάδων υδρογόνου που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποβάλλουν στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή τα αναγκαία έγγραφα για την απόδειξη της πλήρωσης των προϋποθέσεων αδειοδότησης που προβλέπονται στον παρόντα για το αντίστοιχο στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας, εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής αποτελεί λόγο ανάκλησης της έγκρισης εγκατάστασης και της έγκρισης λειτουργίας της μονάδας υδρογόνου.

Άρθρο 50

Καταργούμενη διάταξη

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται ο ορισμός της περ. 32λζ του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ανανεώσιμου ή πράσινου υδρογόνου.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Άρθρο 51

Ρυθμίσεις για την εκτέλεση έργων και εργασιών για την υλοποίηση του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και διαδρομών πεζοπορίας»

Κατά τη σύναψη των προγραμματικών συμβάσεων, για τη μελέτη και εκτέλεση των έργων και εργασιών υλοποίησης του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και διαδρομών πεζοπορίας» τα έργα ή οι εργασίες σε δάση ή δασικές εκτάσεις, δεν υπόκεινται στη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών της παρ. 13 του άρθρου 57 του ν. 2218/1994 (Α' 90). Για τη σύναψη των εν λόγω προγραμματικών συμβάσεων,

εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, κατόπιν πρότασης των αρμόδιων Δασαρχείων ή των Διευθύνσεων Δασών άνευ Δασαρχείων.

Άρθρο 52

Σύνθεση και συγκρότηση μελών Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 ν. 3889/2010

Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί εξέτασης αντιρρήσεων, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τριμελείς Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) που συγκροτούνται για τον σκοπό αυτόν, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, στην έδρα της οικείας Διεύθυνσης Δασών, εκτός εάν καθοριστεί διαφορετική έδρα με την απόφαση συγκρότησης.

Στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα μπορεί να συγκροτούνται και να λειτουργούν ταυτόχρονα περισσότερες από μία ΕΠ.Ε.Α..

Οι Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων αποτελούνται από:

- α) έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέταις υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, ως πρόεδρο,
- β) έναν (1) δασολόγο, υπάλληλο του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα και
- γ) έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη.

Στις ανωτέρω Επιτροπές δύναται να ορίζεται ως μέλος δασολόγος, υπάλληλος του Δημοσίου, ο οποίος υπηρετεί σε δασική υπηρεσία που υπάγεται χωρικά σε άλλη Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από εκείνη εντός της οποίας εδρεύει η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων.

Σε περίπτωση παραιτήσεως του μηχανικού της περ. γ) και του αναπληρωτή του, δύναται να ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Δασών, ως μέλος, δασολόγος υπάλληλος του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Σε περίπτωση παραιτήσεως του δικηγόρου της περ. α) και του αναπληρωτή του, η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων ανασυγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, αποτελούμενη από έναν (1) δασολόγο υπάλληλο του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του δημόσιου τομέα, ως Πρόεδρο, έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρά Πρωτοδικείς, υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, και έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία, που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη. Σε περίπτωση παραιτήσεως και των τελευταίων μελών, καθώς και των αναπληρωτών αυτών, δύνανται να ορίζονται από τον Γενικό Γραμματέα Δασών, ως μέλη, αποκλειστικώς δασολόγοι υπάλληλοι του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη, καθώς και ο Γραμματέας της ΕΠ.Ε.Α., με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι μπορεί να είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ή

Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1256/1982.

Η θητεία των μελών των ΕΠ.Ε.Α. λήγει με την ολοκλήρωση της εξέτασης των αντιρρήσεων επί του αναρτηθέντος δασικού χάρτη. Τη σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδει ο Γενικός Γραμματέας Δασών.

Οι συνεδριάσεις των ΕΠ.Ε.Α. ανακοινώνονται στα οικεία δημοτικά καταστήματα και τις αρμόδιες Διευθύνσεις δασών δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν, με μνεία των υποθέσεων που θα εξετάσουν ανά συνεδρίαση.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια για τη διαδικασία αναπλήρωσης των μελών.»

Άρθρο 53

Σύνθεση και συγκρότηση Συμβουλίων Ιδιοκτησίας Δασών, Δασικών, Χορτολιβαδικών και Βραχωδών Εκτάσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 8Α ν. 998/1979

Στην παρ. 2 του άρθρου 8Α του ν. 998/1979 (Α' 289), περί σύνθεσης των Συμβουλίων Ιδιοκτησίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. β) του πρώτου εδαφίου αντικαθίσταται, β) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γενικού Γραμματέα Δασών», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Έκαστο Συμβούλιο Ιδιοκτησίας αποτελείται από:

- α) έναν πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο ή έναν δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέταις, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του,
- β) έναν υπάλληλο της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, αναπληρούμενο από άλλο υπάλληλο αυτής,
- γ) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δασών της έδρας του Συμβουλίου, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του.

Ο πρόεδρος και τα μέλη των ως άνω συμβουλίων με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, επί διετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται. Η συνεδρίαση μπορεί να διεξαχθεί και με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα ή και ως προς όλα τα μέλη.»

Άρθρο 54

Ανανέωση των συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2023 - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 34 του ν. 5106/2024

Στο άρθρο 34 του ν. 5106/2024 (Α' 63), περί ανανέωσης των συμβάσεων του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2023, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Η χρονική διάρκεια των συμβάσεων με σχέση εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ., των υπαλλήλων κλάδων ΠΕ και ΤΕ, που προσελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4765/2021 (Α' 6), για την εκτέλεση των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών, με σκοπό την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2023,

σε φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και συγκεκριμένα στις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Μακεδονίας - Θράκης, Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας - Ιονίων Νήσων, Αιγαίου και Αττικής, δύναται να παραταθούν και για όσους έχουν λήξει οι συμβάσεις τους να επαναπροσληφθούν, για επιπλέον τέσσερις (4) μήνες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, για την ολοκλήρωση των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών. Οι ανωτέρω συμβάσεις δεν μετατρέπονται σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.»

Άρθρο 55

Μέτρα αντιμετώπισης λειψυδρίας - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 3199/2003 - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη υποπερ. εγ) περ. ε) παρ. 1 άρθρου 2 του ν. 4864/2021

1. Στον ν. 3199/2003 (Α' 280) προστίθεται άρθρο 9Α ως εξής:

«Άρθρο 9Α

Μέτρα αντιμετώπισης της λειψυδρίας

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), κηρύσσεται μια περιοχή σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας. Εφόσον η απόφαση του πρώτου εδαφίου αναφέρεται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κώδικα νομοθεσίας για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο και για τον μηχανισμό εφαρμογής, την κρατική εποπτεία και τους γενικούς όρους υλοποίησης του Μεταφορικού Ισοδυνάμου (ν. 4832/2021, Α' 172), απαιτείται και γνώμη του Γενικού Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.
2. Με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.) ή της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.), οι τελευταίες δύναται να ορίζονται ως αναθέτοντες φορείς του ν. 4412/2016 (Α' 147), επί δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών ή υπηρεσιών που δεν υπάγονται στις αρμοδιότητές τους, εφόσον το αντικείμενο αυτών συνδέεται άμεσα με την κατασκευή ή αποκατάσταση κρίσιμων υποδομών για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση των συνεπειών που απορρέουν από τη λειψυδρία, για τις περιοχές της παρ. 1, σε συνδυασμό με την υποπερ. εγ) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237).
3. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα, δύναται να ανατίθενται η ωρίμανση, η διενέργεια των διαγωνιστικών διαδικασιών και η παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων της παρ. 2 στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.), δια της Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται αναλογικά η παρ. 8 του άρθρου 1 και η παρ. 13 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, περί ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων στρατηγικής σημασίας, καθώς και το άρθρο 5Β του ν. 3986/2011 (Α' 152), με εξαίρεση το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 αυτού, περί ωρίμανσης συμβάσεων στρατηγικής σημασίας. Η ανάθεση

ισχύει από την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα και της Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε., δια της Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας.

4. Με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να συστήνονται ομάδες εργασίας από υπαλλήλους αυτών, ειδικούς επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες, με αντικείμενο τη μελέτη και την παρακολούθηση ειδικών θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο των συμβάσεων του παρόντος.

5. Για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας οι Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., δύναται να απασχολούν εξειδικευμένο επιστημονικό ή άλλο προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου.

6. Για τη σύναψη των συμβάσεων της παρ. 5, για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος:

α) Αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα, καθώς και στον ιστότοπο του Προγράμματος «Διαύγεια», πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με προθεσμία τουλάχιστον δέκα (10) ημερών για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προσδιορίζονται το συγκεκριμένο αντικείμενο της σύμβασης μίσθωσης έργου σε σχέση με τη δράση την οποία αφορά, η διάρκεια της σύμβασης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα δύο (2) έτη, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, το τίμημα της σύμβασης και ο τρόπος καταβολής του, τα προσόντα που απαιτούνται για τη συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και τα κριτήρια επαγγελματικής και επιστημονικής αξιολόγησης για την επιλογή του εξειδικευμένου επιστημονικού ή άλλου προσωπικού.

β) Για την αξιολόγηση των προτάσεων που υποβάλλονται, έπειτα από τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης, συγκροτείται ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, με μέλη που ορίζονται, έπειτα από σχετική απόφαση του Δ.Σ. της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.. Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να καλεί σε συνέντευξη τους υποψηφίους, βάσει των τυπικών κριτηρίων της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και στη συνέχεια συντάσσει και διαβιβάζει το σχετικό πρακτικό αξιολόγησης, το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Δ.Σ..

7. Το εξειδικευμένο προσωπικό που απασχολείται σύμφωνα με την παρ. 5, δύναται να συμμετέχει σε επιτροπές διαγωνισμών, καθώς και σε κλιμάκια διενέργειας ελέγχων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντιστοίχως. Στην περίπτωση αυτή, στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της περ. α) της παρ. 6 συμπεριλαμβάνεται αναφορά στις επαγγελματικές ιδιότητες, σχέσεις ή συνθήκες που δημιουργούν ασυμβίβαστο στους ενδιαφερόμενους για τη σύναψη σύμβασης, και καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία προϋπόθεση για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων αναφορικά με το προσωπικό που απασχολείται με τις συμβάσεις αυτές.

8. Στις περιοχές της παρ. 1, δύναται να συνάπτεται σύμβαση μεταξύ της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και της οικείας Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης ή του οικείου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού που παρέχει υπηρεσίες ύδρευσης, με την οποία ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας.

9. Η παρ. 3 του άρθρου 12B του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί διαπίστωσης της διαχειριστικής επάρκειας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, εφαρμόζεται από 1η Ιανουαρίου 2026 στις περιοχές που έχουν κηρυχθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας με τη διαδικασία του άρθρου 25 του ν. 4662/2020 (Α' 27), καθώς και στις περιοχές της παρ. 1, που κηρύσσονται ως άνω, από την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

2. Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί ορισμών των στρατηγικών επενδύσεων, προστίθεται υποπερ. εγ, ως εξής:

«εγ. Συνδέονται άμεσα με την κατασκευή ή αποκατάσταση κρίσιμων υποδομών για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση των συνεπειών που απορρέουν από τη λειψυδρία εφόσον αποτελούν αντικείμενο δημοσίων συμβάσεων του ν. 4412/2016 (Α' 147), με αναθέτοντα φορέα την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., έργων, μελετών, προμηθειών ή υπηρεσιών ακόμα και πέραν των αρμοδιοτήτων τους. Οι ανωτέρω επενδύσεις λαμβάνουν ένα ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7 και 9 του παρόντος. Σε αυτές εφαρμόζονται και τα άρθρα 3 και 22 του παρόντος για τις περιβαλλοντικές ρυθμίσεις και τη δικαστική επίλυση των σχετικών διαφορών και την αρμοδιότητα των δικαστηρίων, αντιστοίχως. Οι ένδικες διαφορές που σχετίζονται με την υπαγωγή των ως άνω έργων στον παρόντα και τις εξ αυτής συνέπειες εκδικάζονται εντός τριών (3) μηνών και η σχετική δικαστική απόφαση εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την εκδίκαση. Το Δικαστήριο μπορεί να αναβάλει τη συζήτηση για σπουδαίο λόγο, μόνο για μια (1) φορά, σε ρητή δικάσιμο, που δεν δύναται να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες.»

Άρθρο 56

Παράταση πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση άρθρου 240 ν. 5193/2025, υποπερ.

αα) και αβ) περ. α) παρ. 4 άρθρου 68 και παρ. 2 άρθρου 69 ν. 5197/2025, παρ. 3 άρθρου 77 ν. 5151/2024, παρ. 1 άρθρου 270 ν. 5037/2023, παρ. 5 άρθρου 125ΚΑ ν. 4495/2017

1. Στο τέλος του άρθρου 240 του ν. 5193/2025 (Α' 56), περί θητείας των μελών Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής και Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, η προθεσμία «30ή Ιουνίου 2025», τρέπεται σε «31η Οκτωβρίου 2025», και το άρθρο 240 διαμορφώνεται ως εξής:

«Οι θητείες των υφιστάμενων μελών των: α) Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής του άρθρου 10 του ν. 4495/2017 (Α' 167), και β) Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α' και Β' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, παρατείνονται από τη λήξη τους έως την 31η Οκτωβρίου 2025.»

2.α) Στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 68 του ν. 5197/2025 (Α' 76), περί αίτησης στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies», η προθεσμία «εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος», τρέπεται σε «έως και την 16η.10.2025», στο δεύτερο εδάφιο της υποπερ. αβ) της ίδιας περίπτωσης, η προθεσμία «εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος», τρέπεται σε «έως και την 16η.7.2025», και οι υποπερ. αα) και αβ) διαμορφώνονται ως εξής:

«αα) αν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός, από την επανέκδοση της οικοδομικής άδειας, από την οικεία Υπηρεσία Δόμησης, η οποία πραγματοποιείται υποχρεωτικά εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την εκκίνηση της εκπόνησης του Ε.Σ.Π.Ι.Α.Π. της περ. β) της παρ. 2 και μετά από σχετική αίτηση του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies», έως και την 16η.10.2025, η οποία συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του περιβαλλοντικού ισοδυνάμου και στοιχεία που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση του φέροντος οργανισμού. Για την επανέκδοση της οικοδομικής άδειας, καμία άλλη έγκριση, γνώμη ή καταβολή προς το Δημόσιο ή τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν απαιτείται, πλην της διαδικασίας του πρώτου εδαφίου.

αβ) Αν δεν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός απαιτείται, επιπροσθέτως των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. αα), έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) και του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής (ΚΕ.Σ.Α.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν κοινής συνεδρίασης, κατά την οποία συνεκτιμάται η αναγκαιότητα της συνέχισης υλοποίησης της οικοδομικής άδειας δυνάμει τεχνικών, κοινωνικών, οικονομικών και νομικών κριτηρίων. Οι αιτήσεις προς τα Κεντρικά Συμβούλια του πρώτου εδαφίου υποβάλλονται έως και την 16η.7.2025 και εξετάζονται κατά προτεραιότητα εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή τους. Η σχετική έγκριση του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. και του ΚΕ.Σ.Α. επισυνάπτεται στην αίτηση του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies.»

β) Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 69 του ν. 5197/2025, περί υποβολής αιτήματος στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), η προθεσμία «εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος», τρέπεται «έως και την 16η.10.2025», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από γνώμη του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., δύναται να εγκρίνεται η εφαρμογή των κινήτρων και προσαυξήσεων των άρθρων 66 και 71 αν, έως την 11η Δεκεμβρίου του 2024, έχουν ληφθεί υπόψη σε εγκεκριμένα:

- α) Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων,
- β) Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων,
- γ) Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης,
- δ) τροποποιηθέντα ρυμοτομικά σχέδια με άρση απαλλοτρίωσης, και
- ε) προεδρικά διατάγματα καθορισμού χρήσεων γης.

Για την εφαρμογή της παρούσας απαιτείται η υποβολή αιτήματος στο ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., που συνοδεύεται από ειδική τεκμηρίωση, έως και την 16η.10.2025.»

3. Στην παρ. 3 του άρθρου 77 του ν. 5151/2024 (Α' 173), περί ελέγχου των οικοδομικών αδειών στην περιοχή της Καλντέρας στις νήσους Θήρας και Θηρασιάς, η προθεσμία «30ή Ιουνίου 2025», τρέπεται σε «30ή Ιουνίου 2026», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η οικεία Υπηρεσία Δόμησης διενεργεί έως την 30ή Ιουνίου 2026 έλεγχο στο σύνολο των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί την τελευταία πενταετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος στην περιοχή της παρ. 1.»

4. Στην παρ. 1 του άρθρου 270 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί αναστολής οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου, η προθεσμία «31ης.12.2024», τρέπεται «31ης.12.2025», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) Δήμου Μυκόνου και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2025 αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός οικισμού περιοχές της νήσου Μυκόνου.»

5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 125ΚΑ του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί μεταβατικών ρυθμίσεων για την εκτέλεση πρωτοκόλλων κατεδάφισης, οι προθεσμίες «31η Δεκεμβρίου 2024» και η πρώτη προθεσμία «1η Μαΐου 2024», τρέπονται σε «31η Μαρτίου 2026», και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Μέχρι την 31η Μαρτίου 2026, οριστικές εκθέσεις αυτοψίας και πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν εκδοθεί μέχρι την 31η Μαρτίου 2026 εκτελούνται κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 31η Μαρτίου 2026, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες για την εκτέλεση των κατεδαφίσεων πριν την 1η Μαΐου 2024. Εντός δέκα

(10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας οι αρμόδιες υπηρεσίες διαβιβάζουν στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το σύνολο των πρωτοκόλλων κατεδάφισης που δεν έχουν εκτελεστεί, καθώς και έκθεση σχετικά με τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις από την 1η Μαΐου 2024.»

6. Η προθεσμία του άρθρου 72 του ν. 4843/2021 (Α' 215), περί αναστολής οικοδομικών εργασιών στην περιοχή του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή Ιλισίων, παρατείνεται από τη λήξη της, έως και την 31η.12.2025, υπό την επιφύλαξη της υπ' αρ. 26229/1123/1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ' 749), περί όρων και διαδικασίας έκδοσης αδειών οικοδομής για την εκτέλεση στρατιωτικών έργων.

Άρθρο 57

Εκπόνηση Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών - Αντικατάσταση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4936/2022

Η παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4936/2022 (Α' 105), περί Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών (ΔηΣΜΕ), αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η εκπόνηση του ΔηΣΜΕ και οι επικαιροποιήσεις του, από την 1η Ιανουαρίου 2025, αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού που αφορούν την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για τα έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το «REPowerEU». Η εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τις αιτήσεις χρηματοδότησης προτάσεων Ο.Τ.Α. α' βαθμού, οι οποίες έχουν υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Άρθρο 58

Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας σε κοινόχρηστους χώρους κτιρίων - Τροποποίηση άρθρου 14Γ ν. 3468/2006

Στο άρθρο 14Γ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί συλλογικής αυτοκατανάλωσης: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 προστίθενται οι λέξεις «ή σε συγκρότημα κατοικιών», β) προστίθεται παρ. 7, και το άρθρο 14Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14Γ

Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που ενεργούν από κοινού (Συλλογική αυτοκατανάλωση)

(παρ. 4 άρθρου 21 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Τουλάχιστον δύο (2) αυτοκαταναλωτές που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο ή σε συγκρότημα κατοικιών δύνανται να συμμετέχουν από κοινού σε δραστηριότητες και να ρυθμίζουν μεταξύ τους τον επιμερισμό της ενέργειας που παράγεται από τους σταθμούς τους, με την επιφύλαξη

των εν ισχύι τελών δικτύου και άλλων σχετικών χρεώσεων, τελών, εισφορών και φόρων. Στον ενεργειακό συμψηφισμό, υπό το σχήμα της συλλογικής αυτοκατανάλωσης, μπορούν να ενταχθούν και καταναλώσεις κοινοχρήστων σε κτίρια.

2. Οι αυτοκαταναλωτές που ενεργούν σε ομάδα από κοινού ορίζουν έναν (1) υπεύθυνο εκπρόσωπο, για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τους, ο οποίος τους εκπροσωπεί έναντι τρίτων.

3. Οι αυτοκαταναλωτές που ενεργούν από κοινού ρυθμίζουν τις σχέσεις τους μέσω σύμβασης. Η σύμβαση αυτή καθορίζει τουλάχιστον τις απαιτήσεις πρόσβασης των νέων μελών και την αποχώρηση των υφιστάμενων συμμετεχόντων, τις απαιτούμενες πλειοψηφίες, τους κανόνες για την κατανομή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται για αυτοκατανάλωση και τους συντελεστές τους, τους κανόνες επιμερισμού της καταβολής των τιμολογίων, καθώς και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων συλλογικής αυτοκατανάλωσης, που τους εκπροσωπεί έναντι τρίτων.

4. Το πρόσωπο που έχει οριστεί ως υπεύθυνος εκπρόσωπος των αυτοκαταναλωτών που ενεργούν από κοινού, κοινοποιεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, τον προβλεπόμενο τρόπο κοινής χρήσης για τη διανομή της παραγωγής από τους αυτοκαταναλωτές που συμμετέχουν στη δραστηριότητα της συλλογικής αυτοκατανάλωσης και τις τροποποιήσεις του.

5. Οι αυτοκαταναλωτές του παρόντος είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο ενεργούν οι αυτοκαταναλωτές από κοινού, συμμετέχουν στις δραστηριότητες και επιμερίζουν την παραγόμενη ενέργεια. Παράλληλα, καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα για τη σύνδεση των σταθμών και την αποτελεσματική λειτουργία του σχήματος συλλογικής αυτοκατανάλωσης, σε σχέση με τον Διαχειριστή του Δικτύου και του Συστήματος.

7. Για την εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και συστημάτων αποθήκευσης αυτοκαταναλωτών, που ενεργούν από κοινού σε κοινόχρηστους χώρους κτιρίων, τα οποία περιλαμβάνουν περισσότερες από μια οριζόντιες ιδιοκτησίες και σε επιφάνεια μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του συνόλου της επιφάνειας του κοινόχρηστου δώματος, οι αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων των συνιδιοκτητών λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) που αντιστοιχεί στα ποσοστά συνιδιοκτησίας. Με την ίδια πλειοψηφία λαμβάνεται κάθε σχετική απόφαση για την υλοποίηση και ρύθμιση των παραπάνω αποφάσεων, τηρουμένων των εκάστοτε πολεοδομικών διατάξεων. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται επί ακινήτων που εμπίπτουν στον Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α' 220). Η σύμβαση της παρ. 3, εφόσον εφαρμόζεται η παρούσα, περιλαμβάνει πρόβλεψη προσχώρησης συνιδιοκτητών, εντός του ίδιου κτιρίου ή συγκροτήματος κατοικιών, προκειμένου να λαμβάνουν μέρος στην από κοινού συλλογική αυτοκατανάλωση και να καθίσταται δυνατή η συμμετοχή τους στον επιμερισμό της παραγόμενης ενέργειας του φωτοβολταϊκού συστήματος. Οι όροι προσχώρησης είναι εύλογοι και δίκαιοι».

Άρθρο 59

**Μη παροχή οικονομικών κινήτρων για την εγκατάσταση λέβητα ορυκτών καυσίμων -
Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013
(παρ. 15 άρθρου 17 Οδηγίας 2024/1275)**

Στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013 (Α' 42), περί κινήτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Από την 1η Ιανουαρίου 2025, δεν επιτρέπεται η παροχή οικονομικών κινήτρων, για την εγκατάσταση σε κτίρια, λέβητα που τροφοδοτείται μερικώς ή εξ ολοκλήρου με ορυκτά καύσιμα, με εξαίρεση εκείνους που επιλέχθηκαν για επενδύσεις πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025, στο πλαίσιο του:

α) Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 «για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας» (L 57),

β) Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής, τα οποία αφορούν στην αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης που λειτουργούν με καύση στερεών ορυκτών καυσίμων, ιδίως άνθρακα, τύρφης, λιγνίτη και πετρελαιούχου σχιστόλιθου, από συστήματα θέρμανσης που λειτουργούν με φυσικό αέριο, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της υποπερ.

ι) της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 «για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής» (L 231),

γ) Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 «σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013» (L 435).»

Άρθρο 60

Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ» - Τροποποίηση άρθρου 14Δ ν. 3468/2006

Στο άρθρο 14Δ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί του Προγράμματος «ΑΠΟΛΛΩΝ», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 καταργείται, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 οι λέξεις «Εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2025», γ) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 7, η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2025», δ) οι περ. β) και γ) της παρ. 9 καταργούνται, ε) στην παρ. 10: εα) οι περ. γ), ζ), θ), ια) και ιβ) αντικαθίστανται, εβ) στην αρχή της περ. ε) προστίθενται οι λέξεις «τις τεχνολογίες, κατηγορίες», εγ) στην περ. στ), οι λέξεις «για την παραγόμενη και προς συμψηφισμό ενέργεια» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για την ενέργεια που παράγεται», εδ) στην περ. ιστ), οι λέξεις «διαδικασία επικαιροποίησης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «διαδικασία ένταξης και επικαιροποίησης», εε) προστίθεται περ. ιθ), στ) η παρ. 11 αντικαθίσταται, και το άρθρο 14Δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14Δ
Πρόγραμμα «Απόλλων»

1. Θεσπίζεται Πρόγραμμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την ονομασία «Απόλλων» (εφεξής το Πρόγραμμα), με σκοπό τη μείωση του ενεργειακού κόστους των ευάλωτων νοικοκυριών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης και των διαδόχων τους. Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η κάλυψη του συνόλου ή μέρους των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2, μέσω της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης και της εφαρμογής εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14 και την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 14Α. Φορέας υλοποίησης του Προγράμματος ορίζεται η Διεύθυνση Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Ωφελούμενοι του Προγράμματος είναι: α) οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α') της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1403), όπως εκάστοτε ισχύει,

β) οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και οι σύνδεσμοι και τα νομικά πρόσωπα αυτών,

γ) οι Τοπικοί και Γενικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων, καθώς και οι διάδοχοί τους, και

δ) οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης.

3. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. για το εν λόγω Πρόγραμμα εγκαθίστανται από τρίτους σε διαφορετικό χώρο από τις εγκαταστάσεις κατανάλωσης και σε οποιαδήποτε Περιφέρεια, και συμψηφίζουν ταυτοχρονισμένα την παραγόμενη ενέργεια με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το Δίκτυο και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των ωφελούμενων της παρ. 2.

4. Για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα απαιτείται η σύσταση μιας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε κάθε Περιφέρεια σύμφωνα με την παρ. 6, στην οποία συμμετέχουν ως μέλη οι ωφελούμενοι της παρ. 2 που ανήκουν στην ίδια Περιφέρεια, εκτός των ωφελούμενων της περ. α) οι οποίοι δεν απαιτείται να είναι μέλη, ανεξαρτήτως αν συμμετέχουν ως μέλη σε άλλη Ε.Κ.Π. που δραστηριοποιείται στην ίδια Περιφέρεια. Η συμμετοχή των ωφελούμενων στην Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή και πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου προς την Ε.Κ.Π., το οποίο σε κάθε περίπτωση γίνεται αποδεκτό. Η Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή ως προς τη συμμετοχή μελών, ωστόσο για τους σκοπούς του Προγράμματος εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις της παρ. 2.

5. Αντικείμενο δραστηριότητας της Ε.Κ.Π. είναι η ιδιοκατανάλωση ενέργειας από Α.Π.Ε.. Ως περιφέρεια δραστηριοποίησης ορίζεται η Περιφέρεια στην οποία ανήκουν οι συγκεκριμένοι ωφελούμενοι. Η Ε.Κ.Π. δύναται να ασκεί και άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 47Δ του ν. 4001/2011 (Α' 129).

6. Έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2025, οι κατά περίπτωση Περιφέρειες συστήνουν την εκάστοτε Ε.Κ.Π., άλλως αποκλείεται η συμμετοχή στο Πρόγραμμα αυτών και των υπολοίπων ωφελούμενων ίδιας Περιφέρειας.

Ειδικά, για την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων της περ. α) της παρ. 2:

α) συστήνεται, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μία Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος ή την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής

Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.), κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 47B του ν. 4001/2011 (Α' 129), με αντικείμενο δραστηριότητας την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών, ήτοι των δικαιούχων του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α') της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1403), όπως εκάστοτε ισχύει, και

β) ως περιφέρειες δραστηριοποίησης ορίζονται οι Περιφέρειες στις οποίες ανήκουν οι Ωφελούμενοι της περ. α) της παρ. 2.

7. Κάθε Ε.Κ.Π. συγκεντρώνει και αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 τα κάτωθι στοιχεία:

α) το σύνολο των ωφελούμενων που συμμετέχουν ως μέλη της,

β) το συνολικό πλήθος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης των μελών της,

γ) τις ετήσιες καταναλώσεις ηλεκτρικής ενέργειας των μελών της και τα προφίλ κατανάλωσης αυτών, για το έτος 2023.

Τα στοιχεία της περ. γ' παρέχονται στην Ε.Κ.Π. από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε.), κατόπιν σχετικού αιτήματός της. Ειδικά, για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α', ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Μαΐου 2024 το πλήθος των δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α', των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσής τους και τις συνολικές καταναλώσεις αυτών για το έτος 2023.

8. Τα στοιχεία της παρ. 7 που αποστέλλονται στον Φορέα Υλοποίησης, αποτελούν αντικείμενο μελέτης και διαστασιολόγησης των απαιτούμενων συνιστωσών των σταθμών Α.Π.Ε., που υλοποιούνται από τον ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. για τους σκοπούς του Προγράμματος. Όπου οι παροχές είναι καταμετρούμενες, το προφίλ κατανάλωσης προκύπτει από το διάνυσμα διακύμανσης συνολικής έγχυσης ενέργειας στο διασυνδεδεμένο Σύστημα μη τηλεμετρούμενων μετρητών φορτίου.

9. Στο πλαίσιο του Προγράμματος ισχύουν τα κάτωθι:

α) Οι ωφελούμενοι που προστίθενται ως μέλη στην Ε.Κ.Π. και οι παροχές κατανάλωσης αυτών που προσκομίζονται από την Ε.Κ.Π. στον φορέα υλοποίησης μετά την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διενέργεια της 3ης Φάσης του Προγράμματος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14Ε,

β) Καταργείται.

γ) Καταργείται.

δ) ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. προβαίνει κατά απόλυτη προτεραιότητα στην εγκατάσταση έξυπνων μετρητών στις παροχές κατανάλωσης, για το σύνολο των ωφελούμενων σύμφωνα με την παρ. 7, λαμβάνοντας υπόψη για την ιεράρχησή τους την ολοκλήρωση της 3ης Φάσης για κάθε Ε.Κ.Π., σε συνεργασία και με τον Φορέα Υλοποίησης. Ειδικότερα για τους ωφελούμενους της περ. α) της παρ. 2 η υποχρέωση της κατά προτεραιότητα εγκατάστασης έξυπνων μετρητών εκκινεί με την έναρξη ισχύος του παρόντος,

ε) οι ανάγκες των ωφελούμενων της περ. α) της παρ. 2 καλύπτονται αποκλειστικά από την Ε.Κ.Π. του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6, στην οποία και δεν απαιτείται να είναι μέλη, και όχι από τις εκάστοτε Ε.Κ.Π. που συστήνονται ανά Περιφέρεια σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 6, και

στ) οι ωφελούμενοι της περ. α) της παρ. 2 και οι προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης επικαιροποιούνται από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και την Ε.Κ.Π. κατά τη διάρκεια λειτουργίας των

επιλέξιμων έργων και της εφαρμογής του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού από τους Προμηθευτές.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε θέμα σχετικά με την υλοποίηση του Προγράμματος και ιδίως:

- α) το ποσοστό κάλυψης των ενεργειακών αναγκών για κάθε κατηγορία ωφελούμενων, λαμβάνοντας υπόψη και τα τυχόν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας, τις τεχνολογίες και την ισχύ των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών,
- β) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Προγράμματος και των επιμέρους φάσεων αυτού,
- γ) τη διαδικασία: γα) εφαρμογής αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, και γβ) υπολογισμού της καταναλισκόμενης ενέργειας των ωφελούμενων, καθώς και της ηλεκτρικής ενέργειας που καλύπτεται από το Πρόγραμμα,
- δ) τη μεθοδολογία και τη διαδικασία επιμερισμού της παραγόμενης ενέργειας, τον φορέα και τον τρόπο διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και το μοντέλο της δημοπρασίας για την επιλογή των έργων που καλύπτουν τις ανάγκες της εκάστοτε Ε.Κ.Π.,
- ε) τις τεχνολογίες, κατηγορίες, τον ελάχιστο βαθμό αδειοδοτικής ωριμότητας των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα και στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες,
- στ) την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για την ενέργεια που παράγεται,
- ζ) την προκήρυξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών για κάθε Ε.Κ.Π., καθώς και σχετικό θέμα με αυτές, ιδίως: ζα) τη δημοπρατούμενη ισχύ, ζβ) την ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών, ζγ) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, ζδ) λοιπούς κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, και ζε) τις εγγυητικές επιστολές στους συμμετέχοντες και στους επιλέξιμους σταθμούς Α.Π.Ε.,
- η) τον χρονικό ορίζοντα θέσης σε λειτουργία των επιλέξιμων έργων,
- θ) χρεώσεις στους ωφελούμενους για την ηλεκτρική ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα,
- ι) τη διαδικασία κατάρτισης των απαιτούμενων συμβάσεων σύμφωνα με την περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 14Ε, τη χρονική διάρκεια αυτών, καθώς και πρότυπα υποδείγματα συμβάσεων,
- ια) τις υποχρεώσεις των ωφελούμενων, των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, των αρμοδίων Διαχειριστών, της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, λοιπών φορέων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, καθώς και των κατόχων των επιλέξιμων σταθμών Α.Π.Ε.,
- ιβ) τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους λειτουργίας και χρήσης των συστημάτων αποθήκευσης που υποχρεούνται να εγκαταστήσουν οι σταθμοί Α.Π.Ε., οι οποίοι επιλέγονται βάσει της αντίστοιχης ανταγωνιστικής διαδικασίας, τις χρονικές προθεσμίες εγκατάστασής τους, τις κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης και τις ρήτρες μη συμμόρφωσης που επιβάλλονται στους επιλέξιμους σταθμούς,
- ιγ) τις ειδικές προβλέψεις για εντάξεις ωφελούμενων στις Ε.Κ.Π. μετά την παρέλευση των καταληκτικών προθεσμιών του παρόντος και την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών,
- ιδ) την παράταση των προθεσμιών που τίθενται με τις παρ. 6 και 7, και
- ιε) τη διαφοροποίηση του τρόπου συμψηφισμού ανά κατηγορία ωφελούμενων και ανά επίπεδο τάσης των παροχών κατανάλωσης,
- ιστ) τη διαδικασία χορήγησης των δεδομένων για τους δικαιούχους του Κ.Ο.Τ. Α' από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε για την εφαρμογή του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, τη διαδικασία

ένταξης και επικαιροποίησης των δικαιούχων και των αντίστοιχων προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης, καθώς και τα χρονικά διαστήματα εφαρμογής της,

ιζ) την εφαρμογή ή μη τυχόν περιορισμών έγχυσης των παρ. 3 και 4 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129) στους επιλέξιμους σταθμούς Α.Π.Ε., καθώς και το ύψος αυτών,

ιη) ειδικότερα θέματα ως προς την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος, την εγκατάσταση των σταθμών Α.Π.Ε, τον συμψηφισμό και την εκκαθάριση της ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά,

ιθ) τη δυνατότητα και τη διαδικασία μεταβίβασης των σταθμών στις εκάστοτε Ε.Κ.Π..

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος χρηματοδότησης του Προγράμματος και αποζημίωσης των επιλέξιμων έργων, ήτοι: α) οι μελέτες που απαιτείται να εκπονηθούν για τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων και η αποζημίωση των έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων, β) η αποζημίωση ή όχι, της τυχόν περίσσειας παραγόμενης ενέργειας, γ) η διαδικασία χορήγησης και καταβολής τυχόν επενδυτικής ενίσχυσης, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 8 του άρθρου 14Ε, το ύψος αυτής, τυχόν προκαταβολή, καθώς και το ύψος της τελευταίας, δ) κίνητρα για περαιτέρω μείωση των καταναλώσεών τους, μετά τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα, και ε) ο τρόπος αποζημίωσης των Προμηθευτών για την ηλεκτρική ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα.»

Άρθρο 61

Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων» - Τροποποίηση άρθρου 14Ε ν. 3468/2006

Στο άρθρο 14Ε του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί υλοποίησης του Προγράμματος «ΑΠΟΛΛΩΝ», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. ε) της παρ. 1 οι λέξεις «ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν.» διαγράφονται, β) οι παρ. 6, 7 και 8 αντικαθίστανται, πλην της περ. γ) της παρ. 8, γ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 10, μετά από τις λέξεις «Οι αρμόδιες αρχές», προστίθενται οι λέξεις «και οι αρμόδιοι Διαχειριστές», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 12: δα) μετά από τις λέξεις «οι σταθμοί», προστίθενται οι λέξεις «δύνатаι να», δβ) μετά από τις λέξεις «στις εκάστοτε Ε.Κ.Π.» προστίθενται οι λέξεις «σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ», και το άρθρο 14Ε διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14Ε

Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων»

1. Η υλοποίηση του Προγράμματος του άρθρου 14Δ διενεργείται ανά Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε επιμέρους φάσεις, ως εξής:

α) 1η Φάση: Σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 14 Δ.

β) 2η Φάση: Πρόσκληση ενδιαφέροντος από την Ε.Κ.Π. για τη συμμετοχή των ωφελούμενων των περ. β), γ) και δ) της παρ. 2 του άρθρου 14Δ και συγκέντρωση απαιτούμενων στοιχείων σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 14Δ.

γ) 3η Φάση: Μελέτη και διαστασιολόγηση απαιτούμενων έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2 του άρθρου 14Δ.

δ) 4η Φάση: Προκήρυξη ανταγωνιστικής διαδικασίας και επιλογή έργων για κάθε Ε.Κ.Π..

ε) 5η Φάση: Σύναψη απαιτούμενων συμβάσεων μεταξύ των Ε.Κ.Π., των κατόχων των επιλέξιμων έργων, των Προμηθευτών και του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.), ή τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) καθώς και υλοποίηση των έργων.

στ) 6η Φάση: Θέση σταθμών σε λειτουργία και εφαρμογή εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού για τα μέλη της Ε.Κ.Π. και τους δικαιούχους του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (ΚΟΤ) Α'.

2. Για την υποστήριξη της 3ης Φάσης, Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. λαμβάνει από τον Φορέα Υλοποίησης τα στοιχεία της παρ. 7 του άρθρου 14Δ και προβαίνει εντός δύο (2) μηνών από τη λήψη αυτών στην εκπόνηση των αναγκαίων ενεργειακών μελετών και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων ανά Ε.Κ.Π.. Οι σχετικές μελέτες αποστέλλονται εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. στον Φορέα Υλοποίησης, όπου και διαπιστώνεται η ολοκλήρωση της 3ης Φάσης του Προγράμματος. Ειδικά για τους δικαιούχους Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α'), ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. από την 1η Μαΐου 2024 εκπονεί τη σχετική μελέτη του προηγούμενου εδαφίου, την οποία και υποβάλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 30ή Ιουνίου 2024.

3. Για τη διενέργεια της 3ης Φάσης και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων, τα στοιχεία που συγκεντρώνονται για τους ωφελούμενους από την Ε.Κ.Π. αφορούν το έτος 2023. Με βάση το έτος 2023 καθορίζεται και η συνολική κατανάλωση ενέργειας προς συμψηφισμό των ευάλωτων νοικοκυριών.

4. Η 4η Φάση εκκινεί διακριτά για κάθε Ε.Κ.Π. με την προκήρυξη και τη διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την επιλογή των έργων και την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων, κατόπιν ολοκλήρωσης των προηγούμενων φάσεων. Για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α' ή για Ε.Κ.Π. σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές δύναται να προκηρύσσεται ανταγωνιστική διαδικασία κατόπιν σχετικής μελέτης από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε., χωρίς να απαιτείται η ολοκλήρωση της 2ης Φάσης του Προγράμματος της παρ. 1 από την εκάστοτε Ε.Κ.Π. η οποία και υλοποιείται παράλληλα έως την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 του άρθρου 14Δ.

5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για κάθε Ε.Κ.Π. προκηρύσσεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων κατόπιν σχετικής προηγούμενης απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

6. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών συνάπτουν τη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για το σύνολο ή μέρος της ενέργειας που εγχέουν στο Σύστημα ή το Δίκτυο, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

7. Κάθε Ε.Κ.Π. συνάπτει σύμβαση αυτοκατανάλωσης εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας, με: α) τους εκάστοτε προμηθευτές που εκπροσωπούν, τις, προς συμψηφισμό, παροχές κατανάλωσης, β) τους κατόχους των επιλέξιμων σταθμών, γ) τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και δ) τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ. Οι προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης των Δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α' επικαιροποιούνται και αποστέλλονται από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. στην Ε.Κ.Π., στον υπεύθυνο της παρ. 11, στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και στους Προμηθευτές, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

Με τη σύμβαση αυτοκατανάλωσης ρυθμίζονται και θέματα αποζημίωσης των Προμηθευτών από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ως Διαχειριστή του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και

Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, και από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως Διαχειριστή του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, καθώς και χρεώσεις των ωφελούμενων για την ηλεκτρική ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

8. Για τους σκοπούς του Προγράμματος:

α) Το κόστος της ενέργειας που καλύπτεται από το Πρόγραμμα για τις ανάγκες των ωφελούμενων δύναται να καλύπτεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και τον Ειδικό Λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας του άρθρου 55 του ν. 4001/2011,

β) δύναται να καθορίζονται χρεώσεις στους ωφελούμενους για την ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα, οι οποίες αποτελούν έσοδο των προμηθευτών που εκπροσωπούν τους ωφελούμενους,

γ) δύναται να χορηγείται στους επιλέξιμους σταθμούς επενδυτική ενίσχυση από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και άλλες πηγές χρηματοδότησης,

δ) δύναται να επιβάλλονται ρήτρες μη συμμόρφωσης στους επιλέξιμους σταθμούς, οι οποίες αποτελούν έσοδο του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 και του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

9. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών προχωρούν στην υλοποίηση και σύνδεση των σταθμών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας.

10. Οι επιλέξιμοι σταθμοί του Προγράμματος προβαίνουν αμελλητί σε τροποποίηση ή έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την εγκατάστασή τους. Οι αρμόδιες αρχές και οι αρμόδιοι Διαχειριστές χειρίζονται τις σχετικές αιτήσεις κατά απόλυτη προτεραιότητα.

11. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών ορίζουν υπεύθυνο για τον συμψηφισμό και επιμερισμό της παραγόμενης ενέργειας με τις παροχές κατανάλωσης και συνεργάζονται στο πλαίσιο εφαρμογής και τήρησης των προβλέψεων του Προγράμματος και του σχετικού συμβατικού πλαισίου, σε σταθερή και συνεχή βάση, με την Ε.Κ.Π..

12. Μετά το πέρας της διάρκειας των Συμβάσεων των παρ. 6 και 7, οι σταθμοί δύναται να μεταβιβάζονται στις εκάστοτε Ε.Κ.Π. σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ. Η παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 περί εγγύτητας των μελών της Ε.Κ.Π. με τον σταθμό Α.Π.Ε. δεν εφαρμόζεται.»

Άρθρο 62

Ενεργειακές εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4342/2015, αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 10Α ν. 4951/2022 και τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 173 ν. 4964/2022

1. Στον ν. 4342/2015 (Α' 143) προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α

Έκδοση Οδικού Χάρτη για την Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια - Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται Οδικός Χάρτης για την Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια, με τον οποίο καθορίζονται καινοτόμες παρεμβάσεις

ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων χρηματοδοτικών μέσων που δεν βασίζονται σε επιχορηγήσεις.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 10Α του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί Μηχανισμού Αντιστάθμισης Περικοπών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν πρότασης της Ομάδας Διοίκησης Έργου, θεσπίζεται Μηχανισμός Αναδιανομής των εσόδων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μεταξύ παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., για την αντιστάθμιση της επίπτωσης που προκαλείται στα έσοδα που λαμβάνουν οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τη μη τήρηση των προγραμματικών αγοράς χαρτοφυλακίων (Χ/Φ) Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και την απόκλιση, από την πραγματικά αναλογούσα, της ανακατανομής της παραγωγής που επιβάλλεται σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε πραγματικό χρόνο από τους Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Ε.Δ.Δ.Η.Ε. λόγω της τεχνικής αδυναμίας εφαρμογής στην πράξη αναλογικού επιμερισμού των περιορισμών σε όλους τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι συμμετέχουν στην ανακατανομή καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 1. Έως την έκδοση της απόφασης της παρ. 1, στο πλαίσιο του μηχανισμού, σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν υποχρέωση εγκατάστασης συστημάτων τηλεοπτείας και τηλεδιαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 9Α, αντιμετωπίζονται ως σταθμοί που συμμετέχουν στην ανακατανομή. Ο μηχανισμός δύναται να εφαρμόζεται για χρονική περίοδο που καθορίζεται με την απόφαση της παρούσας, η οποία δεν δύναται να εκκινεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025. Φορέας εφαρμογής των συναλλαγών του εν λόγω Μηχανισμού ορίζεται ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), ο οποίος δημιουργεί, τηρεί και διαχειρίζεται ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή του. Για τον ισοσκελισμό του ειδικού λογαριασμού του Μηχανισμού, με την απόφαση της παρούσας, δύναται να θεσπιστούν εισροές από τον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), τους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., και τους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Αν προκύψουν εισροές από τον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, η διαδικασία μεταφοράς αυτών ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τους οικείους υπολογισμούς, οι Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και, εφόσον απαιτείται, οι Φο.Σ.Ε., παραθέτουν στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. τα απαιτούμενα στοιχεία. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του μηχανισμού της παρούσας.»

3. Στην παρ. 12 του άρθρου 173 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα ή λεπτομέρεια σε σχέση με την εφαρμογή του παρόντος. Για τους φορείς των παρ. 1 και 5, οι οποίοι υπάγονται ή έχουν υπαχθεί σε καθεστώς επενδυτικής ενίσχυσης από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την καταβολή της, η χορήγηση τυχόν προκαταβολής και το ύψος αυτής, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του τυχόν, κατά περίπτωση, αρμόδιου Υπουργού.»

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 63
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις επιμέρους ρυθμίσεις του.

Αθήνα, 20 Ιουνίου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Κ. Πιερρακάκης

Ν. - Γ. Δένδιας

Θ. Λιβάνιος

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

**ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Σ. Ζαχαράκη

Χρ. Δήμας

Στ. Ν. Παπασταύρου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Π. Θεοδωρικάκος

Ν. Κεραμέως

Γ. Φλωρίδης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Στ. Μενδώνη	Κων. Τσιάρας	Β. Κικίλιας
ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ		ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
Δ. Παπαστεργίου		Ι. Κεφαλογιάννης
ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ		
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Ν. Παπαθανάσης	Ι. Βρούτσης	Κων. Κυρανάκης

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ, ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ - ΜΕΡΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1788 ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

Επισπεύδον Υπουργείο

Περιβάλλοντος και Ενέργειας: Παναγιώτης Ηλιόπουλος, 2131513879, legal@prv.ypeka.gr.

Επιλέξτε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	X
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	X

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υπουργείου Υγείας και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

A. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;
	Σκοπός του σχεδίου νόμου είναι η διαμόρφωση του πλαισίου παραγωγής και συμμετοχής του βιομεθανίου και του υδρογόνου (ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών), ως ανανεώσιμων αερίων, κατά την έννοια της περ. 32λστ) του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), στο ενεργειακό μείγμα της χώρας, προς επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα του 2024 (Ε.Σ.Ε.Κ., Β' 6983), στο ευρύτερο πλαίσιο απαναθρακοποίησης και διαφοροποίησης των ενεργειακών πηγών. Ειδικότερα, θεσπίζεται ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό νομοθέτημα για την παραγωγή βιομεθανίου και υδρογόνου και την έγχυσή τους στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Φ.Α.) ή στα Δίκτυα Διανομής Φυσικού Αερίου (Δίκτυα Διανομής), τη διάθεσή τους σε τελικούς πελάτες που δεν συνδέονται με το Σύστημα ή τα Δίκτυα Διανομής και τη χρήση τους ως καυσίμων κίνησης. Παράλληλα, ρυθμίζεται η έγχυση του υδρογόνου σε Γεωγραφικά Περιορισμένα Δίκτυα Υδρογόνου (ΓεΠεδΥ). Τέλος, επιλύονται ζητήματα που αφορούν την προστασία των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος, την παράταση πολεοδομικών προθεσμιών, την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, καθώς και τους σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας – Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και την περαιτέρω προώθησή τους.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;
	Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αποτελεί αναγκαίο βήμα για τη ρύθμιση της παραγωγής βιομεθανίου και υδρογόνου στη χώρα, δια της εισαγωγής, για πρώτη φορά, διατάξεων που θα επιτρέψουν την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων υδρογόνου και βιομεθανίου και τη σύνδεσή τους στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε Δίκτυο Διανομής Φυσικού Αερίου, ή σε ΓεΠεδΥ, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 8ης Μαρτίου 2022, «REPowerEU: Κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο προσιτή οικονομικά, εξασφαλισμένη και βιώσιμη ενέργεια», αλλά και την Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, «σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ» (σειρά L), η οποία εν μέρει ενσωματώνεται. Τέλος, χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης ζητήματα για τη στελέχωση δασικών υπηρεσιών, τη λήξη πολεοδομικών προθεσμιών, αλλά και η θέσπιση εξουσιοδοτήσεων για τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης της λειψυδρίας, ενόψει και των δυσκολιών που ανακύπτουν κατά τη θερινή περίοδο. Την ίδια στιγμή επιλύονται ζητήματα που είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος «ΑΠΟΛΛΩΝ», ιδίως όσον αφορά τη συμπλήρωση των αναγκαίων εξουσιοδοτικών διατάξεων.

3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Τους ενδιαφερόμενους να κατασκευάσουν και να λειτουργήσουν μονάδες παραγωγής βιομεθανίου, καθώς και τους κατόχους αδειών μονάδων βιοαερίου που επιθυμούν να αναβαθμίσουν τις μονάδες τους σε μονάδες βιομεθανίου, αλλά και τους ενδιαφερόμενους επενδυτές που είτε έχουν ήδη επενδύσει, είτε σκοπεύουν να επενδύσουν στην αγορά παραγωγής υδρογόνου (ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών).
	Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα; ν. 3468/2006 (Α' 129), ν. 3982/2011 (Α' 143), ν. 4001/2011 (Α' 179), ν. 4864/2021 (Α' 237)
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης; ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας; iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων; Ενόψει του μέχρι σήμερα νομοθετικού κενού, και άνευ εξουσιοδοτήσεων, τα ζητήματα που αντιμετωπίζονται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις απαιτούν τη θέσπιση νομοθετικών διατάξεων. Ως άνω. Ως άνω.
	Συναφείς πρακτικές
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα: ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

- i) σε άλλη/ες
χώρα/ες της Ε.Ε. ή
του ΟΟΣΑ:
- ii) σε όργανα της Ε.Ε.:
- iii) σε διεθνείς
οργανισμούς:

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης

7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση	
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ X ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ X ☐ ☐ ☐ ☐ 	
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	

- i) βραχυπρόθεσμοι:

Η εγκατάσταση και λειτουργία των πρώτων μονάδων παραγωγής βιομεθανίου, ιδίως μέσω της αναβάθμισης των υφιστάμενων μονάδων βιοαερίου και υδρογόνου.

Η αντιμετώπιση των υπηρεσιακών αναγκών για τη διασφάλιση της προστασίας των δασών και η αντιμετώπιση της λειψυδρίας.

Η αποφυγή δημιουργίας πολεοδομικών τετελεσμένων.

Η κάλυψη από το Πρόγραμμα «Απόλλων» και των καταναλωτών στα Μη Διασυνδεδεμένα

ii) μακροπρόθεσμοι:

Νησιά και η ενίσχυση της συμμετοχής στο ως άνω Πρόγραμμα.

Η ενίσχυση της παραγωγής βιώσιμου βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου, καθώς και των Α.Π.Ε. εν γένει.

Η προστασία του φυσικού και πολεοδομικού περιβάλλοντος.

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου
Άρθρο	Στόχος
1	Τίθεται ο σκοπός του Α' Μέρους του σχεδίου νόμου, για την παραγωγή βιομεθανίου.
2	Τίθεται το αντικείμενο του Α' Μέρους του σχεδίου νόμου, για την παραγωγή βιομεθανίου.
3	Τίθενται οι ορισμοί που ισχύουν για το προτεινόμενο Μέρος Α'.
4	Καθορίζεται η προέλευση του βιομεθανίου που λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του προτεινόμενου Μέρους Α' και τίθενται οι όροι επεξεργασίας και διάθεσης του χωνεμένου υπολείμματος από τις σχετικές μονάδες, το οποίο αναφέρεται στα υπολείμματα που απομένουν έπειτα από τη διαδικασία βιολογικής χώνευσης που ακολουθείται για την παραγωγή βιοαερίου ή την κομποστοποίηση οργανικών υλικών. Τα εν λόγω υπολείμματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εδαφοβελτιωτικό για τον εμπλουτισμό του εδάφους με οργανική ουσία, μειώνοντας την ανάγκη για χημικά λιπάσματα. Επιπλέον, προβλέπεται η κάλυψη των θερμικών αναγκών των μονάδων παραγωγής, με αξιοποίηση μέρους του παραγόμενου βιομεθανίου.
5	Προβλέπεται η δυνατότητα πιστοποίησης της συμμόρφωσης του παραγόμενου βιομεθανίου με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κατ' αναλογική εφαρμογή των άρθρων 32Ζ, 32Η και 32Θ, του ν. 3468/2006, από τα αναγνωρισμένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εθνικά καθεστώτα ή συστήματα ή εθελοντικά καθεστώτα ή συστήματα, σύμφωνα με το άρθρο 32Η του ν. 3468/2006, περί επαλήθευσης της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (κατάλογος των οποίων είναι διαθέσιμος στην ακόλουθη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/bioenergy/voluntary-schemes_en).
6	Καθορίζεται η διαδικασία αδειοδότησης των μονάδων βιομεθανίου. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι ο ενδιαφερόμενος που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στην παραγωγή βιομεθανίου πρέπει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση της

	απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, για τη χορήγηση όρων σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή (εφόσον πρόκειται για μονάδα που θα πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε Δίκτυο Διανομής φυσικού αερίου), για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας. Επιπλέον, προβλέπονται οι όροι για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των μονάδων παραγωγής βιομεθανίου και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει ο ενδιαφερόμενος μετά την έκδοση ή την τροποποίηση της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
7	Ορίζεται ότι, στην περίπτωση μονάδας βιομεθανίου που επιθυμεί να πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε Δίκτυο Διανομής, ο ενδιαφερόμενος πρέπει, μετά την ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, να υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή σχετική αίτηση, σύμφωνα με τον οικείο Κώδικα.
8	Ορίζεται η διαδικασία σύναψης σύμβασης κατασκευής και λειτουργίας της Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης (Μ.Ε.Μ.) βιομεθανίου, κατά τους Κώδικες των αρμόδιων Διαχειριστών.
9	Προβλέπονται ειδικότερα θέματα που άπτονται της σύνδεσης των μονάδων βιομεθανίου με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Δίκτυο Διανομής και της εγκατάστασης μετρητικών διατάξεων. Συγκεκριμένα, ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με τον σχεδιασμό και την κατασκευή του έργου σύνδεσης μονάδας βιομεθανίου, τον επιμερισμό του κόστους κατασκευής του έργου σύνδεσης, καθώς και την υποχρέωση του παραγωγού βιομεθανίου να παραχωρεί στον Διαχειριστή τον απαιτούμενο χώρο και πρόσβαση εντός του γηπέδου της μονάδας βιομεθανίου.
10	Προβλέπεται ως προαπαιτούμενο για την εγκατάσταση μονάδας βιομεθανίου, η έκδοση άδειας εγκατάστασης. Ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την υποβολή της αίτησης, η διαδικασία και οι όροι για την έκδοσή της, το ελάχιστο περιεχόμενο της άδειας, καθώς και η διάρκεια ισχύος της.
11	Προβλέπονται η διαδικασία και οι όροι τροποποίησης της άδειας εγκατάστασης του άρθρου 10 υπό εξέταση σχεδίου νόμου.
12	Ορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επανέκδοσης της άδειας εγκατάστασης μονάδας βιομεθανίου, για την οποία υποβάλλεται αίτηση άπαξ, προς αποφυγή κατάχρησης του αδειοδοτικού πλαισίου, σε περίπτωση που η απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή άλλη απαιτούμενη για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης διοικητική πράξη, ακυρωθεί αμετάκλητα από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο, στο πλαίσιο της υποχρέωσης συμμόρφωσης με την ακυρωτική απόφαση.
13	Προβλέπεται ως προαπαιτούμενο για τη λειτουργία της μονάδας βιομεθανίου μετά την ολοκλήρωση της δοκιμαστικής λειτουργίας της, η προηγούμενη έκδοση άδειας λειτουργίας. Επιπλέον, καθορίζονται η διαδικασία και οι όροι για την έναρξη της δοκιμαστικής λειτουργίας. Παράλληλα, καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αίτηση έκδοσης της άδειας λειτουργίας, η διαδικασία και οι όροι για την έκδοσή της, το ελάχιστο περιεχόμενό της, καθώς και η μέγιστη διάρκεια ισχύος της.
14	Προβλέπονται η διαδικασία και οι όροι τροποποίησης της ως άνω άδειας λειτουργίας.

15	Προβλέπονται οι κυρώσεις που μπορούν να επιβληθούν σε περίπτωση εγκατάστασης ή λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου, χωρίς την απαιτούμενη άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας, καθώς και για παραβάσεις των όρων των αδειών αυτών ή άλλων διατάξεων του προτεινόμενου Μέρους Α' ή των κανονιστικών διατάξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού. Για τη διαπίστωση των παραβάσεων και την επιβολή των κυρώσεων ορίζεται το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
16	Προβλέπονται οι όροι διάθεσης του παραγόμενου βιομεθανίου στην αγορά από τους προμηθευτές φυσικού αερίου, στο πλαίσιο της άδειας προμήθειας που αυτοί κατέχουν. Επίσης, ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν παραλαμβάνει το παραγόμενο βιομεθάνιο.
17	Προβλέπεται η δυνατότητα υπαγωγής των μονάδων βιομεθανίου σε καθεστώς στήριξης, μέσω επενδυτικής ή/και λειτουργικής ενίσχυσης, και τίθενται οι γενικοί όροι για τη χορήγηση των εν λόγω ενισχύσεων, προκειμένου να προωθηθεί περαιτέρω η παραγωγή του βιομεθανίου.
18	Θεσπίζονται κίνητρα για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, όπως η απαλλαγή από χρεώσεις για την είσοδο του βιομεθανίου στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε Δίκτυο Διανομής. Επιπλέον, παρέχονται κίνητρα για την αναβάθμιση των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής βιοαερίου σε μονάδες βιομεθανίου, όπως η δυνατότητα ένταξης σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης, υπό προϋποθέσεις, και η αξιοποίηση της αποδεσμευόμενης ηλεκτρικής ισχύος για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε., προς κάλυψη των αναγκών των μονάδων με ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (net billing), εφόσον οι σταθμοί παραγωγής συνδέονται στο ίδιο σημείο σύνδεσης με τη μονάδα. Για τον σκοπό αυτό τροποποιούνται ανάλογα οι Οριστικές Προσφορές και οι Συμβάσεις Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή. Η περίοδος των πέντε (5) ετών των παρ. 2 και 3 τίθεται ως εύλογη χρονική περίοδος προκειμένου να επωφεληθούν οι παραγωγοί υβριδικής λειτουργίας της χορήγησης ενίσχυσης, για την άμεση μετατροπή, όσο το δυνατόν περισσότερων «ακριβών» μονάδων βιοαερίου, σε μονάδες βιομεθανίου. Εξ αυτού του λόγου, προβλέπεται ότι δεν επιτρέπεται η σύναψη νέων συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης για ηλεκτροπαραγωγή από βιοαέριο σε δήμους με ενεργό Δίκτυο Διανομής, ούτε ανανεώνονται οι υφιστάμενες συμβάσεις, μετά τη λήξη τους.
19	Τίθεται το πλαίσιο πιστοποίησης της προέλευσης του βιομεθανίου με την έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης, κατ' αναλογική εφαρμογή των άρθρων 15 έως 18B του ν. 3468/2006. Παράλληλα, προβλέπεται η παρακολούθηση της έκδοσης, χρήσης και ακύρωσης των Εγγυήσεων Προέλευσης για το βιομεθάνιο, με την καταχώρησή τους στο Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3468/2006.
20	Τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του προτεινόμενου Μέρους Α' .
21	Τίθενται οι τελικές διατάξεις του προτεινόμενου Μέρους Α', με ρυθμίσεις ιδίως: α) για τον χωροταξικό σχεδιασμό έργων μονάδων βιομεθανίου, β) την υπαγωγή των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας του άρθρου 6Ε του ν. 3468/2006 στις διατάξεις του

	προτεινόμενου Μέρους, γ) την τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 67 ν. 4001/2011 (Α' 179), καθώς και δ) την εφαρμογή του υφισταμένου πλαισίου για το φυσικό αέριο και στο βιομεθάνιο (εξαιρουμένων των θεμάτων που ρυθμίζονται ρητά με το προτεινόμενο Μέρος Α').
22	Τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του προτεινόμενου Μέρους Α', με ρυθμίσεις ιδίως: α) για τις συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης για την ηλεκτροπαραγωγή από βιοαέριο, και β) για την ακολουθητέα διαδικασία για τους υφιστάμενους κατόχους αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου.
23	Τίθεται ο σκοπός του Β' Μέρους του σχεδίου νόμου.
24	Τίθεται το αντικείμενο του Β' Μέρους του σχεδίου νόμου.
25	Τίθενται οι ορισμοί που ισχύουν για το προτεινόμενο Μέρος Β' και τροποποιούνται η περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, η παρ. 1 και η υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237). Ειδικότερα, το «δίκτυο διανομής υδρογόνου» ορίζεται σύμφωνα με την περ. 24 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, «σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ» (σειρά L), ως το δίκτυο αγωγών για την τοπική ή περιφερειακή μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, που χρησιμεύει πρωτίστως για την προμήθεια προς άμεσα συνδεδεμένους πελάτες, το οποίο δεν περιλαμβάνει αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου και δεν συνδέεται άμεσα με εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου, ούτε με τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, εκτός αν το εν λόγω δίκτυο ήταν σύστημα διανομής φυσικού αερίου στις 4 Αυγούστου 2024 και έχει αναπροσαρμοστεί, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, για τη μεταφορά υδρογόνου, ή με δύο (2) ή περισσότερους αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου.
26	Ορίζεται η διάρκεια της διαδικασίας χορήγησης αδειών και εγκρίσεων και χορήγησης όρων σύνδεσης από τους κατά περίπτωση αρμόδιους Διαχειριστές του Ε.Σ.Φ.Α., του Δικτύου Διανομής, του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ή του Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, και καθορίζεται ως σημείο επαφής το Τμήμα Α.Π.Ε. Μεταφορών και Εναλλακτικών Καυσίμων της Διεύθυνσης Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
27	Ρυθμίζεται η πρώτη (Α') Φάση της αδειοδοτικής διαδικασίας, το οποίο αφορά στην έκδοση Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου. Ορίζονται η διαδικασία, τα τέλη και οι όροι για την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού, καθώς και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής. Επιπλέον, ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες πρέπει να λάβει χώρα τροποποίηση της Βεβαίωσης Παραγωγού, καθώς και η διαδικασία για τη μεταβίβασή της. Ακόμη, τίθενται οι προϋποθέσεις για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και εν συνεχεία της αίτησης ακύρωσης, ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, παρέχοντας ένα πλήρες πλέγμα εγγυήσεων.

28	Ορίζονται η μέγιστη διάρκεια ισχύος και οι λόγοι αυτοδίκαιης παύσης και ανάκλησης της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου. Επιπλέον, προβλέπεται η υποχρέωση ενημέρωσης του Ηλεκτρονικού Μητρώου για την πορεία της αδειοδότησης κάθε μονάδας, καθώς και η καταχώρηση της παύσης ισχύος ή της ανάκλησης της Βεβαίωσης Παραγωγού στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και στο γεωπληροφοριακό σύστημα του Φορέα Αδειοδότησης.
29	Ρυθμίζεται το Ηλεκτρονικό Μητρώο στο οποίο καταχωρούνται οι Βεβαιώσεις Παραγωγού Υδρογόνου και οι σχετικές αιτήσεις. Παράλληλα, τίθενται οι όροι λειτουργίας, πρόσβασης και επικαιροποίησής του.
30	Καθορίζεται η δεύτερη (Β') φάση της αδειοδότησης των μονάδων υδρογόνου που ακολουθείται μετά την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι ο ενδιαφερόμενος πρέπει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για: α) την έκδοση της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, β) τη χορήγηση όρων σύνδεσης της μονάδας από τον αρμόδιο Διαχειριστή (εφόσον πρόκειται για μονάδα που θα πραγματοποιεί έγχυση στο Δίκτυο Διανομής ή στο Ε.Σ.Φ.Α.), γ) την έκδοση έγκρισης εγκατάστασης και έγκρισης λειτουργίας.
31	Ορίζεται ότι, στην περίπτωση μονάδας υδρογόνου που επιθυμεί να πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε Δίκτυο Διανομής φυσικού αερίου, ο ενδιαφερόμενος πρέπει, μετά την ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, να υποβάλει σχετική αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κώδικα.
32	Ορίζονται η διαδικασία σύναψης σύμβασης κατασκευής και λειτουργίας της Μ.Ε.Μ. υδρογόνου, κατά τους Κώδικες των αρμόδιων Διαχειριστών.
33	Ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη σύνδεση των μονάδων υδρογόνου με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Δίκτυο Διανομής και την εγκατάσταση μετρητικών διατάξεων. Συγκεκριμένα, ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με τον σχεδιασμό και την κατασκευή του έργου σύνδεσης μονάδας υδρογόνου, τον επιμερισμό του κόστους κατασκευής του έργου σύνδεσης, καθώς και την υποχρέωση του παραγωγού υδρογόνου να παραχωρεί στον Διαχειριστή τον απαιτούμενο χώρο και πρόσβαση, εντός του γηπέδου της μονάδας υδρογόνου.
34	Καθορίζονται: α) η διαδικασία κατασκευής και λειτουργίας των μονάδων παραγωγής υδρογόνου κατά τα άρθρα 17 έως 40 του ν. 3982/2011 (Α' 143), β) η διαδικασία και οι προθεσμίες για τις ενέργειες θέσης των μονάδων υδρογόνου σε δοκιμαστική λειτουργία, και γ) η δυνατότητα ίδρυσης και λειτουργίας, εντός των μονάδων παραγωγής υδρογόνου, πρατηρίων υδρογόνου.
35	Καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη λειτουργία των μονάδων παραγωγής υδρογόνου, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν στο πρόσωπο του παραγωγού και προσδιορίζεται χρονικά η έναρξη Κανονικής Λειτουργίας, κατά την ημερομηνία έκδοσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, της Βεβαίωσης Θέσης σε Κανονική Λειτουργία.
36	Καθορίζεται το πλαίσιο της ρυθμιστικής εποπτείας του Κλάδου Ενέργειας της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), για την τήρηση των

	ρυθμίσεων του σχεδίου νόμου, ιδίως προς διασφάλιση του δικαιώματος πρόσβασης στα δίκτυα φυσικού αερίου κατά τον ν. 4001/2011 και τα δίκτυα υδρογόνου.
37	Καθορίζονται οι κανόνες, σύμφωνα με τους οποίους οι παραγωγοί υδρογόνου, σε μονάδα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που λαμβάνει εν όλω ή εν μέρει ηλεκτρική ενέργεια από δίκτυο, δύνανται να καταλογίζουν την ηλεκτρική ενέργεια αυτή ως πλήρως ανανεώσιμη, προκειμένου το παραγόμενο στη μονάδα αέριο να θεωρείται ανανεώσιμο υδρογόνο.
38	Εισάγεται η υποχρέωση παροχής πληροφοριών από τους παραγωγούς ανανεώσιμου υδρογόνου στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., τον Φορέα Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, τον Φορέα Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006, και τη Διεύθυνση Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς απόδειξη πλήρωσης των απαιτήσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» (L 157).
39	Προβλέπεται η απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής πληροφοριών του άρθρου 38 για όσους παραγωγούς διαθέτουν Εγγυήσεις Προέλευσης της προμηθευόμενης ηλεκτρικής ενέργειας ή κάνουν χρήση αναγνωρισμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εθνικού καθεστώτος ή συστήματος ή αναγνωρισμένου εθελοντικού καθεστώτος ή συστήματος, σύμφωνα με το άρθρο 32Η του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί επαλήθευσης της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και ρυθμίζεται η έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης ανανεώσιμου υδρογόνου κατά τον ν. 3468/2006. Επίσης, προβλέπεται η υποχρέωση των προμηθευτών καυσίμων να καταχωρούν τις απαιτούμενες πληροφορίες για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, στην ενωσιακή βάση δεδομένων του άρθρου 32ΣΤΕ του ν. 3468/2006, το οποίο εφαρμόζεται αναλογικά.
40	Προβλέπεται το δικαίωμα μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που έχουν λάβει Βεβαίωση Παραγωγού να αιτηθούν την ένταξή τους σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή επενδυτικής ενίσχυσης ή/και λειτουργικής ενίσχυσης, κατόπιν της προηγούμενης έγκρισης, εφόσον απαιτείται, των ενισχύσεων αυτών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην αντίστοιχη εγκριτική απόφαση της τελευταίας. Προβλέπεται επίσης, ειδικά για μεμονωμένες ενισχύσεις σε μονάδες παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν λάβει έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ότι η ενίσχυση αυτή χορηγείται σύμφωνα με την αντίστοιχη εγκριτική απόφαση.
41	Καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης και τροποποίησης της Άδειας Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου (ΓεΠεδΥ), τα κριτήρια για τη χορήγηση και τροποποίησή της, το ελάχιστο περιεχόμενό της και ο χρόνος υποβολής των αιτήσεων χορήγησής της.

42	Καθορίζονται η δυνατότητα, η διαδικασία, τα κριτήρια, οι προθεσμίες και οι αρμοδιότητες του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διενέργεια, με απόφασή του, δημοσίου διαγωνισμού για τη χορήγηση Άδειας ΓεΠεδΥ, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..
43	Καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης και ανάκλησης Αδείας Διαχείρισης ΓεΠεδΥ, οι ισχύουσες προϋποθέσεις επί χορήγησης Άδειας σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση κάτοχο Άδειας ΓεΠεδΥ, η αρμοδιότητα της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. να δημοσιεύει κάθε επτά (7) έτη, από τη χορήγηση Άδειας Διαχείρισης, σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, εκτίμηση επιπτώσεων, και οι υποχρεώσεις κοινοποίησης αιτημάτων πρόσβασης.
44	Καθορίζονται οι υποχρεώσεις των κατόχων Αδείας Διαχείρισης ΓεΠεδΥ και ειδικότερα: α) να μην αρνούνται τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, τερματικών σταθμών υδρογόνου ή βιομηχανικών πελατών, λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών της διαθέσιμης δυναμικότητας του δικτύου ή πρόσθετων δαπανών αύξησης δυναμικότητας, β) να εξασφαλίζουν την κατάλληλη δυναμικότητα εισόδου και εξόδου για νέες συνδέσεις και γ) να καταθέτουν τουλάχιστον κάθε δύο (2) χρόνια στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου το οποίο διαχειρίζονται, κατόπιν διαβούλευσης με τους σχετικούς ενδιαφερομένους διαχειριστές υποδομών.
45	Καθορίζονται οι αρμοδιότητες λειτουργίας, συντήρησης, εκμετάλλευσης και ανάπτυξης του δικτύου των Διαχειριστών ΓεΠεδΥ. Προβλέπεται, με την επιφύλαξη σχετικών ρυθμίσεων του προτεινόμενου νόμου, η παροχή πρόσβασης σε άλλον Διαχειριστή ΓεΠεδΥ, η κατάρτιση και δημοσίευση ετήσιου προγράμματος εργασιών συντήρησης, η τήρηση μητρώου χρηστών, το καθεστώς διαχείρισης των εμπορικών πληροφοριών τρίτων που τίθενται σε γνώση του, η λήψη μέτρων ασφαλείας εφοδιασμού, η σύνταξη σχεδίου αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών, ο προγραμματισμός νέων επενδύσεων, η ετήσια υποβολή στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. έκθεσης λειτουργίας του δικτύου, η παροχή πληροφοριών στους Διαχειριστές διασυνδεδεμένων υποδομών, η λήψη προληπτικών μέτρων και μέτρων ελαχιστοποίησης εκπομπών υδρογόνου και η παροχή επαρκούς πληροφόρησης στους χρήστες του δικτύου για την αποτελεσματική πρόσβασή τους σε αυτό.
46	Ορίζονται η διαδικασία θέσπισης Κώδικα Διαχείρισης ΓεΠεδΥ με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή ΓεΠεδΥ, και το ρυθμιστικό περιεχόμενο αυτού.
47	Τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του προτεινόμενου Μέρους Β'.
48	Τίθενται οι τελικές διατάξεις του προτεινόμενου Μέρους Β'.
49	Τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του προτεινόμενου Μέρους Β'. Ιδίως προβλέπονται: α) ότι από την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου, μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), ως φορέας αδειοδότησης ορίζεται ο Κλάδος Ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., β) η υποχρέωση των κατόχων εγκρίσεων εγκατάστασης ή λειτουργίας μονάδων υδρογόνου που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου να υποβάλουν στην αρμόδια Αδειοδοτική Αρχή τα αναγκαία αποδεικτικά έγγραφα για την απόδειξη της πλήρωσης των

	προϋποθέσεων αδειοδότησης που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο για το αντίστοιχο στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας, εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του, ενώ γ) παράλληλα προβλέπεται ότι τυχόν άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής αποτελεί λόγο ανάκλησης της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας της μονάδας υδρογόνου.
50	Καταργείται από την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου η περ. 32λζ του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, για τον ορισμό του ανανεώσιμου ή πράσινου υδρογόνου, όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 5037/2023 (Α 78).
51	Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην επιτάχυνση της υλοποίησης του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και διαδρομών πεζοπορίας», μέσω της απλοποίησης της διοικητικής διαδικασίας για την έγκριση και σύναψη των απαραίτητων προγραμματικών συμβάσεων. Ειδικότερα, για έργα που εμπίπτουν, ολικώς ή μερικώς, σε δάση ή δασικές εκτάσεις, προβλέπεται η εξαίρεση από την υποχρέωση λήψης γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 13 του άρθρου 57 του ν. 2218/1994 (Α' 90), για λόγους επιτάχυνσης της διαδικασίας με διασφάλιση, όμως, της εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας, δεδομένου ότι προηγείται αξιολόγηση και εισήγηση από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες. Έτσι, διασφαλίζεται τόσο η αποτελεσματική υλοποίηση του έργου, όσο και η απαραίτητη περιβαλλοντική εποπτεία, μέσω της συμμετοχής των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στη διαδικασία σύναψης των προγραμματικών συμβάσεων.
52	Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην επιτάχυνση της λειτουργίας των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) κατά του περιεχομένου του δασικού χάρτη. Ειδικότερα σε κάποιες περιφερειακές ενότητες οι υφιστάμενες ΕΠ.Ε.Α. δεν επαρκούν για την έγκαιρη εξέταση των αντιρρήσεων, ενώ παράλληλα εντός των ορίων αρμοδιότητας της οικείας Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής δεν υφίσταται διαθέσιμο προσωπικό. Προς αντιμετώπιση του ανωτέρω ζητήματος παρέχεται η δυνατότητα ορισμού, ως μέλους της ΕΠ.Ε.Α., δασολόγου - υπάλληλου του Δημοσίου, ο οποίος υπηρετεί σε δασική υπηρεσία υπαγόμενη χωρικά σε άλλη Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής, από εκείνη εντός της οποίας εδρεύει η ΕΠ.Ε.Α..
53	Προβλέπεται η δυνατότητα ορισμού ως μέλους του Συμβουλίου Ιδιοκτησίας του άρθρου 8Α του ν. 998/1979 (Α' 289), υπαλλήλου της οικείας Κτηματικής Υπηρεσίας, αντί του προβλεπόμενου από τη νυν ισχύουσα διάταξη, Προϊσταμένου ή αναπληρωτή Προϊσταμένου, προς αντιμετώπιση των προβλημάτων που έχουν ανακύψει στη λειτουργία των Συμβουλίων. Στο ίδιο πλαίσιο ενισχύεται ο ρόλος του Γενικού Γραμματέα Δασών, όσον αφορά τον ορισμό αυτών των μελών, ο οποίος συνιστά τον κατ' εξοχήν αρμόδιο για τη διεκπεραίωση αυτών των ζητημάτων.
54	Προβλέπεται η αναγκαία επέκταση των συμβάσεων (με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου) του προσωπικού, που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2023. Η συμβολή του εν λόγω προσωπικού είναι κρίσιμη για την ολοκλήρωση των

	αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών, που επλήγησαν από τις παραπάνω πυρκαγιές.
55	Η αύξηση των αναγκών ύδρευσης τα τελευταία χρόνια είναι έντονη. Συγκεκριμένα σημειώνεται ότι οι υδρευτικές ανάγκες για το 2021 (σύμφωνα με το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Πόσιμου Νερού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΑΔΑ: ΨΩΛΘ4653Π8-9ΝΚ), ανέρχονται σε 1.037 εκατομμύρια κυβικά μέτρα, γεγονός που υποδηλώνει απώλειες νερού περίπου πενήντα τοις εκατό (50%). Ενδεικτικά, η χώρα κατατάσσεται στη 19η θέση παγκοσμίως, ως προς τον κίνδυνο εμφάνισης λειψυδρίας, εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, η οποία έχει συνέπειες, τόσο στην προσφορά (μείωση βροχοπτώσεων), όσο και στη ζήτηση (αύξηση της κατανάλωσης για άρδευση και γενικές χρήσεις) ύδατος. Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από έρευνα του «World Resources Institute» (https://www.wri.org/data/aqueduct-40-country-rankings). Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δε (https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SOP07/-), κατά την περίοδο 2000-2022 η άντληση υπόγειων υδάτων αυξήθηκε κατά ογδόντα τοις εκατό (80% - από 3.453 εκατομμύρια κυβικά μέτρα ετησίως σε 6.221), ενώ η χρήση επιφανειακών υδάτων μειώθηκε κατά σαράντα τοις εκατό (40% - 3.852 εκατομμύρια κυβικά μέτρα το 2022 έναντι 6.471 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων το 2000). Κατά συνέπεια, υπάρχει σημαντικός κίνδυνος για τη διαθεσιμότητα του ύδατος, όσο η κλιματική κρίση εξελίσσεται. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται ότι σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας, η οποία κηρύσσεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. να ορίζονται Αναθέτοντες Φορείς, κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (Α' 147), επί δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών ή υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται μια σειρά εξουσιοδοτήσεων για την εξειδίκευση των μέτρων λειψυδρίας, τα οποία απαιτείται να ληφθούν, ενόψει και της θερινής περιόδου. Παράλληλα, προβλέπονται τα ζητήματα που σχετίζονται με την ένταξη των έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, λειψυδρίας στον νόμο περί στρατηγικών επενδύσεων (ν. 4864/2021), με αναφορά στις ειδικότερες διευκολύνσεις αυτού.
56	Οι περιπτώσεις παρατάσεων των προτεινόμενου άρθρου έχουν ως στόχο την αποφυγή τετελεσμένων, ενόψει του επικείμενου πολεοδομικού σχεδιασμού, σε βάρος διαταγμάτων προστασίας, αλλά και της καλής πίστης των διοικουμένων. Ειδικότερα: Με την προτεινόμενη παρ. 1 παρατείνεται η λειτουργία των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής του άρθρου 10 του ν. 4495/2017 (Α' 167), και των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α' και Β' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ίδιου νόμου, προκειμένου να μην διαταραχθεί η κρίσιμη λειτουργία τους. Η παράταση, χορηγείται, ενόψει της λήξης της θητείας των ανωτέρω συμβουλίων την 30ή.6.2025, προκειμένου να εξεταστεί το νέο πλαίσιο λειτουργίας αυτών. Με την προτεινόμενη παρ. 2 παρέχονται οι απολύτως αναγκαίες παρατάσεις στις προθεσμίες των άρθρων 68 και 69 του ν. 5197/2025 (Α' 76) προκειμένου να

	διευκολυνθούν οι πολίτες, στο πλαίσιο και της εφαρμογής της πρόσφατης νομολογίας για τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό (ν. 4067/2012, Α' 79). Με την προτεινόμενη παρ. 3 παρέχεται η αναγκαία παράταση στην Υπηρεσία Δόμησης της Θήρας να ολοκληρώσει τους ελέγχους των οικοδομικών αδειών της παρ. 3 του άρθρου 77 του ν. 5151/2024 (Α' 173). Με την προτεινόμενη παρ. 4 παρέχεται έως την 31η.12.2025 η αναγκαία παράταση της αναστολής έκδοσης οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου, όπως αυτή είχε θεσμοθετηθεί με το άρθρο 270 του ν. 5037/2023. Με την προτεινόμενη παρ. 5 παρατείνεται η χρονική διάρκεια άσκησης της αρμοδιότητας κατεδαφίσεων από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες πριν την 1η Μαΐου 2024 έως και την 31η.3.2026, προκειμένου να συνεχιστεί αδιάλειπτα η υλοποίηση των κατεδαφίσεων αυθαίρετων κατασκευών στην Επικράτεια. Με την προτεινόμενη παρ. 6 παρατείνεται η προθεσμία του άρθρου 72 του ν. 4843/2021 (Α' 215), περί αναστολής οικοδομικών εργασιών στην περιοχή του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή Ιλισίων, από τη λήξη της, έως και την 31η.12.2025, υπό την επιφύλαξη της υπ' αρ. 26229/1123/1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ' 749), περί όρων και διαδικασίας έκδοσης αδειών οικοδομής για την εκτέλεση στρατιωτικών έργων.
57	Προβλέπεται ότι η εκπόνηση του Δημοτικού Σχεδίου Μείωσης Εκπομπών και οι επικαιροποιήσεις του δεν αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού, αναφορικά με έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και από το «REPowerEU», στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής,, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή ολοκλήρωση κρίσιμων έργων, που θα διευκολύνουν την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής κρίσης. Τέτοια έργα ιδίως είναι το Πρόγραμμα Ενεργειακής Αναβάθμισης Νηπιαγωγείων και Δημοτικών σχολείων «Αθηνά», καθώς και το Πρόγραμμα Ενεργειακής Αναβάθμισης Δημοτικών Παιδικών Σταθμών «Φοίβος».
58	Τροποποιείται η παρ. 1 και προστίθεται νέα παρ. 7, με σκοπό τη διευκόλυνση της διαδικασίας εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. και συστημάτων αποθήκευσης σε κτίρια ή συγκροτήματα κατοικιών, με απώτερο στόχο την προώθηση της συλλογικής αυτοκατανάλωσης ενέργειας και την κάλυψη του ενεργειακού κόστους των καταναλωτών, νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι σήμερα δεν μπορούν να εγκατασταθούν σταθμοί Α.Π.Ε. σε κτίριο αποκλειστικά για αυτοκατανάλωση, χωρίς την, κατά κανόνα, ομόφωνη συγκατάθεση από το εκατό τοις εκατό (100%) των συνιδιοκτητών και ότι η ενίσχυση της συλλογικής αυτοκατανάλωσης είναι ένα σημαντικό εργαλείο που προωθείται και από την Οδηγία 2018/2001 για τη μείωση του ενεργειακού κόστους των καταναλωτών, προτείνεται για την εγκατάσταση σε κοινόχρηστους χώρους κτιρίων τα οποία περιλαμβάνουν περισσότερες από μια οριζόντιες ιδιοκτησίες και σε επιφάνεια μέχρι

	ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του συνόλου της επιφάνειας του κοινόχρηστου δώματος, οι αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων των συνιδιοκτητών, να λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) που αντιστοιχεί στα ποσοστά συνιδιοκτησίας. Κατ' εφαρμογή της διάταξης, η σύμβαση που θα συνάπτεται μεταξύ των αυτοκαταναλωτών ρυθμίζοντας τις σχέσεις τους και τον επιμερισμό της παραχθείσας ενέργειας από τον σταθμό Α.Π.Ε. θα περιλαμβάνει επιπλέον εύλογους και δίκαιους όρους προσχώρησης λοιπών συνιδιοκτητών, προκειμένου να λαμβάνουν μέρος στην από κοινού συλλογική αυτοκατανάλωση και να καθίσταται δυνατή η συμμετοχή τους στον επιμερισμό.
59	Στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013 (Α' 42) προστίθεται νέα παρ. 1Α. με την οποία ενσωματώνεται το άρθρο 17 παρ. 15 της Οδηγίας 2024/1275 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2024 «για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων» (σειρά L), προκειμένου να μην είναι δυνατή η εγκατάσταση λέβητα ορυκτών καυσίμων, ως μέσο αναβάθμισης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.
60	Στόχος είναι η κάλυψη από το Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ» και των καταναλωτών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, η παράταση των ημερομηνιών για τη συμμετοχή των Ο.Τ.Α., των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης και των Γενικών και Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων. Παράλληλα, εμπλουτίζεται η εξουσιοδοτική διάταξη όσον αφορά την προκήρυξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών, τη διαδικασία εφαρμογής συμψηφισμού, τις υποχρεώσεις των φορέων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα και τις τυχόν κυρώσεις, τη δυνατότητα μεταβίβασης των σταθμών στις Ενεργειακές Κοινότητες, καθώς και τη διαδικασία χορήγησης επενδυτικής ενίσχυσης, για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των παραπάνω. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται, τόσο το Πρόγραμμα, όσο και η συμμετοχή των ωφελούμενων, αλλά και η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών τους και η μείωση του ενεργειακού του κόστους, μέσω της εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε..
61	Ενισχύεται η εύρυθμη λειτουργία του Προγράμματος «Απόλλων». Συγκεκριμένα, προβλέπεται η δυνατότητα αποζημίωσης των σταθμών Α.Π.Ε. για το σύνολο ή μέρος της παραγόμενης ενέργειας. Επιπρόσθετα, σκοπείται μέρος του κόστους του Προγράμματος για τα ευάλωτα νοικοκυριά να καλύπτεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, αντί να καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011. Παράλληλα, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τις χρεώσεις των Ωφελούμενων για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα και προβλέπονται ρήτρες μη συμμόρφωσης που τυχόν θα επιβληθούν στους κατόχους των σταθμών Α.Π.Ε., σε περίπτωση που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους, οι οποίες θα αποτελούν έσοδο υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 ή/και του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας.
62	Προστίθεται νέο άρθρο 25Α στο Κεφάλαιο V του ν. 4342/2015 (Α' 143) για την παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά

	με την έκδοση Οδικού Χάρτη για την Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια, με αντικείμενο την αποτύπωση των διαθέσιμων καινοτόμων εργαλείων για την εξοικονόμηση ενέργειας σε κτίρια. Με την προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 10Α του ν. 4951/2022 (Α' 129), αποκαθίστανται εκ των υστέρων οι αποκλίσεις των επιβεβλημένων περικοπών παραγωγής Α.Π.Ε., από τις αναλογούσες σε κάθε έργο, και συνακόλουθα αναδιανέμονται τα έσοδα που έχουν λάβει τα έργα Α.Π.Ε.. Η εν λόγω πρόβλεψη είναι αναγκαία για την αποζημίωση των παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ενόψει των περιορισμών που υφίστανται, κατά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Για την αποκατάσταση της δίκαιης μεταχείρισης των σταθμών παραγωγής, ο εν λόγω μηχανισμός δύναται να εφαρμόζεται αναδρομικά, με έναρξη όχι προγενέστερη της 1ης Ιανουαρίου 2025. Παράλληλα, επέρχεται τροποποίηση της παρ. 12 του άρθρου 173 του ν. 4964/2022 (Α' 150), με την παροχή εξουσιοδότησης στους αρμοδίους Υπουργούς περί καθορισμού των ειδικότερων θεμάτων που άπτονται της διαδικασίας χορήγησης και καταβολής της επενδυτικής ενίσχυσης, από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, στους φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 και 5 του άρθρου 173 του ν. 4964/2022, προκειμένου να διασφαλιστούν η απρόσκοπτη υλοποίηση των αντίστοιχων έργων και η απορρόφηση των αντίστοιχων κονδυλίων.
63	Προβλέπεται η έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.		Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης					
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
		Αύξηση εσόδων	X	X			
		Μείωση δαπανών	X	X			
		Εξοικονόμηση χρόνου	X	X			
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X	X		X	X
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X	X	X	X

		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών					
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X	X		X	
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων		X			
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επιφέρουν σημαντικό όφελος στην εθνική οικονομία ενώ ταυτοχρόνως ενισχύουν την πράσινη ενέργεια και τη δυνατότητα επίτευξης στόχων του Ε.Σ.Ε.Κ. περί εξοικονόμησης ενέργειας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης						
			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Οι σκοπούμενες ρυθμίσεις δεν παρουσιάζουν άμεσα κόστος και σε κάθε περίπτωση, το όποιο ενδεχόμενο κόστος δεν δύναται να προσδιορισθεί εκ των προτέρων με ασφάλεια ή έστω να πιθανολογηθεί με επαρκή βεβαιότητα.

20.		Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης					
			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πilotική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν προκύπτουν κίνδυνοι από την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Αντιθέτως, κίνδυνοι προκύπτουν για τη διαχείριση πραγματικών και δυνητικών ενδεχομένων που προκύπτουν από την ανορθολογική χρήση ενέργειας. Από καμία διάταξη δεν προκύπτει ευθεία και άμεση επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, συνεκτιμώντας μακροοικονομικά κριτήρια.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)		
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετεχόντων	Στα άρθρα 1 έως 2, 23 και 24 και 60 υποβλήθηκαν συνολικά δώδεκα (12) σχόλια.	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Υιοθετήθηκε εν μέρει ένα (1) σχόλιο (στο άρθρο 1) σχετικά με την αναδιατύπωση της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 4.	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Τα λοιπά σχόλια δεν υιοθετήθηκαν, καθώς δεν εξυπηρετούσαν τον σκοπό των προτεινόμενων ρυθμίσεων ή δεν είχαν καμία σχέση με το αντικείμενο του νομοσχεδίου.	
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετεχόντων	Στα άρθρα 4 έως 59 υποβλήθηκαν συνολικά εκατόν δέκα έξι (116) σχόλια.	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Επί του Μέρους Α' : Υποβλήθηκαν συνολικά ενενήντα δύο (92) σχόλια. Αρκετά δε υποβλήθηκαν με ίδιο ή παρόμοιο περιεχόμενο, αρκετές φορές από διαφορετικούς χρήστες. Εκ των ανωτέρω σχολίων επί των άρθρων του Μέρους Α' υιοθετήθηκαν, εν όλω ή εν μέρει, είκοσι (20) σχόλια. Ειδικότερα υιοθετήθηκαν: Επί του αναρτηθέντος άρθρου 4 υιοθετήθηκαν συνολικά επτά (7) σχόλια, με τα οποία ζητούνταν να μην υφίσταται υποχρέωση ιδιοκατανάλωσης βιομεθανίου από τις μονάδες παραγωγής τους. Στο πλαίσιο αυτό, αναδιατυπώθηκε η παρ. 3 του άρθρου 4 ώστε να είναι σαφές ότι δεν υφίσταται υποχρέωση, αλλά δυνατότητα ιδιοκατανάλωσης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 16 υιοθετήθηκε εν μέρει ένα (1) σχόλιο, με το οποίο επισημάνθηκε η αναγκαιότητα σαφούς καθορισμού των περιπτώσεων που ο διαχειριστής δικτύου μεταφοράς ή διανομής επιτρέπεται να αρνείται την παραλαβή βιομεθανίου. Στο πλαίσιο αυτό, αναδιατυπώθηκε η ρύθμιση της παρ. 3 του άρθρου 16 προς τον σκοπό σαφέστερης οριοθέτησης των υποχρεώσεων των διαχειριστών. Επιπλέον, υιοθετήθηκαν εν μέρει δύο (2) σχόλια που αφορούν στην αποσαφήνιση της δυνατότητας διάθεσης βιομεθανίου για χρήση ως καυσίμου στη ναυτιλία και, εν γένει, της δυνατότητας διάθεσης του βιομεθανίου ως υγροποιημένου βιομεθανίου (bio-LNG). Στο πλαίσιο αυτό, αναδιατυπώθηκε η ρύθμιση της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 16, ούτως ώστε να γίνεται ρητή αναφορά στη χρήση του βιομεθανίου ως καυσίμου μεταφορών εν γένει και αποσαφηνίστηκε η δυνατότητα διάθεσής του ως bio-LNG. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 18 υιοθετήθηκαν εν μέρει τέσσερα (4) σχόλια, κατά το μέρος αυτών που αφορά στη δυνατότητα επενδυτή να εγκαθιστά ίδιας δυναμικότητας με τον χώρο που αποδεσμεύει, φωτοβολταϊκό πάρκο (με δυνατότητα εγκατάστασης μπαταριών) σε οικόπεδο το οποίο συνδέεται στον ίδιο υποσταθμό ή σε ακίνητο πλησίον της μονάδας βιοαερίου που μετατρέπεται σε βιομεθάνιο. Στο πλαίσιο αυτό, τροποποιήθηκε η παρ. 4 του άρθρου 18, στην οποία περιλήφθηκε ρητώς η δυνατότητα χρήσης του αποδεσμευόμενου ηλεκτρικού χώρου για σκοπούς αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 για την κάλυψη αναγκών της μονάδας. Επιπλέον, υιοθετήθηκε ένα (1) σχόλιο, με αντίστοιχη τροποποίηση της παρ. 5, σύμφωνα με την οποία, ενώ δεν γίνονται δεκτά νέα αιτήματα σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης με τον Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε., τα ήδη υποβληθέντα πλήρη αιτήματα σύναψης σύμβασης για ηλεκτροπαραγωγή από βιοαέριο θα αξιολογούνται. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 20 ενσωματώθηκαν τουλάχιστον τρία (3) σχόλια, με τα οποία επισημάνθηκε η ανάγκη αφαίρεσης του χρονικού περιορισμού των δώδεκα (12) ωρών στη λειτουργία της μονάδας βιοαερίου. Στο πλαίσιο αυτό, αναδιατυπώθηκε η περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 20, ώστε να καταστεί σαφές ότι ο εν λόγω χρονικός περιορισμός δεν αφορά στη	

		λειτουργία της μονάδας εν γένει, αλλά στην αποζημιούμενη λειτουργία αυτής. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 22 ενσωματώθηκαν δύο (2) σχόλια, τα οποία αφορούν στη δυνατότητα εξέτασης και αξιολόγησης ήδη υποβληθέντων αιτημάτων σύναψης σύμβασης για ηλεκτροπαραγωγή από βιοαέριο. Η ενσωμάτωση των εν λόγω σχολίων έλαβε χώρα με την κατάλληλη τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 18, ως ανωτέρω.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Επί του Μέρους Α': Εκ των ανωτέρω συνολικώς υποβληθέντων ενενήντα δύο (92) σχολίων δεν υιοθετήθηκαν εβδομήντα δύο (72) σχόλια. Ειδικότερα: Επί του αναρτηθέντων (γενικών) άρθρων 1 και 2 υποβλήθηκαν δέκα (10) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν, καθώς δεν εξυπηρετούσαν τον σκοπό των προτεινόμενων ρυθμίσεων ή δεν είχαν καμία σχέση με το αντικείμενο του νομοσχεδίου. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 3 υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν, καθώς περιλάμβαναν προτάσεις αντίθετες με το σχέδιο νόμου. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 5 υποβλήθηκαν δύο (2) ταυτόσημα σχόλια από δύο διαφορετικούς φορείς αναφορικά με την πιστοποίηση αειφορίας του παραγόμενου βιομεθανίου, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν λόγω επάρκειας της διάταξης του σχεδίου νόμου. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 6 υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν διότι αξιολογήθηκαν ως μη σχετιζόμενα με τον σκοπό της ρύθμισης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 7 υποβλήθηκαν εννέα (9) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν λόγω πληρότητας της ρύθμισης ως αναδιαμορφώθηκε. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 8 υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν λόγω πληρότητας της ρύθμισης ως αναδιαμορφώθηκε. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 9 υποβλήθηκαν εννέα (9) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν λόγω επάρκειας της ρύθμισης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 10 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, το οποίο δεν υιοθετήθηκε διότι με αυτό δεν προτείνονται συγκεκριμένες λύσεις. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 13 υποβλήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια, εκ των οποίων ουδέν υιοθετήθηκε λόγω επάρκειας της ρύθμισης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 17 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, το οποίο δεν υιοθετήθηκε λόγω πληρότητας της διάταξης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 18 υποβλήθηκαν είκοσι (20) σχόλια, από τα οποία δεν υιοθετήθηκαν τα δεκαέξι (16) καθώς κρίθηκαν είτε ως μη σχετιζόμενα με τον σκοπό του σχεδίου νόμου είτε λόγω πληρότητας της διάταξης είτε λόγω αναφοράς τους εκτός πεδίου εφαρμογής της διάταξης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 19 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, το οποίο δεν υιοθετήθηκε λόγω πληρότητας της διάταξης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 20 υποβλήθηκαν έξι (6) σχόλια, από τα οποία δεν υιοθετήθηκαν τα τρία (3) λόγω επάρκειας των εξουσιοδοτικών διατάξεων. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 22 υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια, από τα οποία δεν υιοθετήθηκαν τα τρία (3) δε λόγω αντίθεσης με τον σκοπό του νόμου. Επί του Μέρους Β: Υποβλήθηκαν είκοσι οκτώ (28) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν, καθώς δεν εξυπηρετούν τον σκοπό της εκάστοτε προωθούμενης ρύθμισης ή είναι εκτός

		αντικείμενου αυτής, ενώ, σε αρκετές περιπτώσεις η διατύπωση της προωθούμενης διάταξης επί της οποίας υποβλήθηκαν κρίνεται πλήρης και σαφής. Ειδικότερα: Επί του αναρτηθέντος άρθρου 23 υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια, εκ των οποίων ένα (1) σχόλιο προτείνει την τροποποίηση ορισμού που περιλαμβάνεται σε άλλο άρθρο του σχεδίου νόμου, και αφορά σε εσφαλμένη κατανόηση του περιεχομένου του. Το άλλο ένα (1) σχόλιο προτείνει τροποποιήσεις των άρθρων του σχεδίου νόμου και του ν. 3468/2006 και προσθήκες νέων άρθρων, το αντικείμενο των οποίων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής άλλων νόμων, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν καθότι κρίθηκαν ως μη σχετιζόμενα με την παρούσα πρωτοβουλία, εξάλλου η υφιστάμενη διατύπωση κρίνεται πλήρης για τους σκοπούς του σχεδίου νόμου. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 25 υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν διότι η διατύπωση της προωθούμενης διάταξης του σχεδίου νόμου περί ορισμών κρίνεται πλήρης και σαφής για τους σκοπούς του και, ως εκ τούτου, δεν χρήζει περαιτέρω επεξήγησης. Ένα (1) εκ των ως άνω σχολίων αφορά σε εσφαλμένη κατανόηση του περιεχομένου του σχετικού ορισμού, δύο (2) δε εξ αυτών αφορούν σε πρόταση προσθήκης ή τροποποίησης διατάξεων άλλου νόμου, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν και για τον πρόσθετο λόγο ότι το περιεχόμενό τους δεν αποτελεί αντικείμενο της προωθούμενης ρύθμισης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 26 υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια, εκ των οποίων ένα (1) σχόλιο δεν είναι δεκτικό εκτίμησης και ένα (1) σχόλιο έχει υποβληθεί ήδη από τον ίδιο χρήστη σε άλλο άρθρο του σχεδίου νόμου, ενώ επί της ουσίας αφορά τις διατάξεις του σχεδίου νόμου περί ορισμών. Το τελευταίο δεν υιοθετήθηκε διότι η διατύπωση της προωθούμενης διάταξης κρίθηκε πλήρης και σαφής για τους σκοπούς του σχεδίου νόμου και δεν χρήζει περαιτέρω επεξήγησης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 28 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, που έχει υποβληθεί ήδη από τον ίδιο χρήστη σε άλλο άρθρο του σχεδίου νόμου και επαναλαμβάνεται και επί του ως άνω άρθρου, ενώ επί της ουσίας αφορά στις διατάξεις του σχεδίου νόμου περί ορισμών, το οποίο δεν υιοθετήθηκε διότι η διατύπωση της προωθούμενης διάταξης κρίθηκε πλήρης και σαφής για τους σκοπούς του σχεδίου νόμου και δεν χρήζει περαιτέρω επεξήγησης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 29 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο που έχει υποβληθεί ήδη από τον ίδιο χρήστη σε άλλο άρθρο του σχεδίου νόμου και επαναλαμβάνεται επί του ως άνω άρθρου, ενώ επί της ουσίας αφορά στις διατάξεις του σχεδίου νόμου περί ορισμών, το οποίο δεν υιοθετήθηκε διότι η διατύπωση της προωθούμενης διάταξης κρίθηκε πλήρης και σαφής για τους σκοπούς του σχεδίου νόμου και δεν χρήζει περαιτέρω επεξήγησης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 30 υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν διότι αξιολογήθηκαν ως μη σχετιζόμενα με το αντικείμενο της προωθούμενης ρύθμισης, ενώ, ταυτόχρονα, δύο (2) εξ αυτών εκφεύγουν των σκοπών και του πεδίου εφαρμογής του σχεδίου νόμου. Ειδικότερα, ένα (1) εκ των σχολίων που υποβλήθηκαν επί του ως άνω άρθρου έχει υποβληθεί ήδη από τον ίδιο χρήστη επί άλλου άρθρου του σχεδίου νόμου (ορισμοί) και επαναλαμβάνεται, ένα (1) σχόλιο που επίσης έχει υποβληθεί και επί άλλου άρθρου προτείνει την προσθήκη ειδικής πρόβλεψης για παρεκκλίσεις κατά την αδειοδότηση των ευρωπαϊκών πιλοτικών έργων υδρογόνου και ένα (1) σχόλιο προτείνει να εξεταστεί η συμπερίληψη ειδικής πρόβλεψης για πιλοτικά έργα πράσινου υδρογόνου, ιδίως εφόσον χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκούς μηχανισμούς, ώστε οι απαιτήσεις αδειοδότησης των εγκαταστάσεών τους να μπορούν να εξειδικεύονται μέσω κοινής υπουργικής απόφασης.
--	--	--

		Επί του αναρτηθέντος άρθρου 31 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, που κατά ένα σκέλος, έχει υποβληθεί ήδη από τον ίδιο χρήστη και επί άλλου άρθρου του σχεδίου νόμου (ορισμοί) και επαναλαμβάνεται, κατά το άλλο σκέλος δε αφορά σε εσφαλμένη ερμηνεία των παραπομπών σε άλλους νόμους που περιλαμβάνονται στην προωθούμενη ρύθμιση, το οποίο δεν υιοθετήθηκε διότι η διατύπωση της προωθούμενης διάταξης κρίθηκε ορθή. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 32 υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια, εκ των οποίων ένα (1) σχόλιο προτείνει την προσθήκη νέας διάταξης στο ως άνω (ή σε άλλο) άρθρο του σχεδίου νόμου περί προτεραιότητας σύνδεσης Κυψελών Καυσίμου (Fuel Cells) έως 2 MW σε ηλεκτρικό δίκτυο διανομής για πιλοτικά έργα που χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκά ή εθνικά προγράμματα, το οποίο δεν υιοθετήθηκε, αφενός, διότι δεν αφορά το αντικείμενο του σχεδίου νόμου, αφετέρου λόγω πληρότητας της προωθούμενης ρύθμισης για τους σκοπούς του σχεδίου νόμου. Το άλλο ένα (1) σχόλιο αφορά προτάσεις για την τροποποίηση των παραπομπών σε άρθρα άλλων νόμων και ορισμών που περιέχει το ως άνω άρθρο, το οποίο επαναλαμβάνεται από τον ίδιο χρήστη και επί άλλων άρθρων και δεν υιοθετήθηκε διότι η διατύπωση της προωθούμενης διάταξης κρίθηκε πλήρης και σαφής. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 33 υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια, εκ των οποίων ένα (1) σχόλιο προτείνει την προσθήκη νέας διάταξης περί δυνατότητας μετατροπής αδειών Α.Π.Ε. σε μονάδες υδρογόνου, ένα (1) σχόλιο προτείνει την προσθήκη νέας διάταξης στο ως άνω (ή σε άλλο) άρθρο του σχεδίου νόμου περί προτεραιότητας σύνδεσης Κυψελών Καυσίμου (Fuel Cells) έως 2 MW στα δίκτυα «ΔΕΔΔΗΕ/ΑΔΜΗΕ» για πιλοτικά έργα που χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκά προγράμματα, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν διότι δεν αφορούν το αντικείμενο του σχεδίου νόμου. Το τελευταίο ένα (1) σχόλιο επί της ουσίας αφορά σε προτάσεις αποσαφήνισης επί μέρους όρων του ως άνω άρθρου και, κατά ένα σκέλος, έχει υποβληθεί ήδη από τον ίδιο χρήστη επί άλλων άρθρων του σχεδίου νόμου και επαναλαμβάνεται, κατά τα λοιπά δε αφορά σε εσφαλμένη ερμηνεία διατάξεων άλλου νόμου και σε προσθήκη αναφοράς που δεν απαιτείται για τους σκοπούς και τη σαφήνεια της προωθούμενης ρύθμισης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 34 υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια, εκ των οποίων ένα (1) σχόλιο προτείνει την προσθήκη νέας διάταξης για την αδειοδοτική ισοτιμία των μονάδων παραγωγής υδρογόνου με φωτοβολταϊκά και αιολικά και την εκτός σχεδίου εγκατάστασή τους. Ένα (1) σχόλιο αναφέρεται γενικά σε ζητήματα που ενδέχεται να ανακύψουν κατά την εγκατάσταση και λειτουργία των μονάδων υδρογόνου και αφορούν στην περιβαλλοντική προστασία και στη χωροθέτηση των μονάδων αυτών. Τα ανωτέρω δύο (2) σχόλια δεν υιοθετήθηκαν ως μη σχετιζόμενα με το αντικείμενο του σχεδίου νόμου. Το τελευταίο ένα (1) σχόλιο έχει υποβληθεί ήδη από τον ίδιο χρήστη επί άλλων άρθρων του σχεδίου νόμου (ορισμοί) και επαναλαμβάνεται και δεν υιοθετήθηκε διότι η διατύπωση της προωθούμενης διάταξης κρίθηκε πλήρης και σαφής. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 35 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, που έχει υποβληθεί ήδη από τον ίδιο χρήστη επί άλλων άρθρων του σχεδίου νόμου και επαναλαμβάνεται επί του ως άνω άρθρου, ενώ επί της ουσίας αφορά στις διατάξεις του σχεδίου νόμου περί ορισμών, και δεν υιοθετήθηκε διότι η διατύπωση της προωθούμενης διάταξης κρίθηκε πλήρης και σαφής για τους σκοπούς του σχεδίου νόμου και δεν χρήζει περαιτέρω επεξήγησης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 37 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν λόγω αναφοράς του σε ζητήματα εκτός αντικειμένου του σχεδίου νόμου και λόγω πληρότητας της προωθούμενης διάταξης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 40 υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια, εκ των οποίων προτείνονται: α) ο χαρακτηρισμός του πράσινου υδρογόνου ως Α.Π.Ε. και β) η προσθήκη νέας διάταξης που να προβλέπεται ότι οι μονάδες
--	--	---

		παραγωγής υδρογόνου ηλεκτρολυτικών διατάξεων δύναται να συμμετέχουν και να έχουν έσοδα από την αγορά εξισορρόπησης, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν αφενός, διότι αναφέρονται σε ζητήματα εκτός αντικείμενου του σχεδίου νόμου, αφετέρου δε διότι η προωθούμενη διάταξη κρίνεται πλήρης για τους σκοπούς του σχεδίου νόμου. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 50 Υποβλήθηκε ένα (1) θετικό σχόλιο, το οποίο επικροτεί την κατάργηση της περ. 32λζ του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, περί ορισμού του ανανεώσιμου ή πράσινου υδρογόνου. Επί του Μέρους Γ΄: Υποβλήθηκαν έντεκα (11) σχόλια. Εξ αυτών, ουδέν υιοθετήθηκε. Το σύνολο αυτών είτε κρίθηκε ότι δεν πρότειναν συγκεκριμένη ρύθμιση, είτε δεν κρίθηκαν εύλογα ή σχετικά με το αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Επίσης σημειώνεται ότι εκ των έντεκα (11) σχολίων ένα (1) αφορά σε διάταξη του Μέρους Α΄ και δύο (2) αφορούν στις διατάξεις του Μέρους Β΄. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 51 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο με θετικό περιεχόμενο όσον αφορά στις ρυθμίσεις για την εκτέλεση έργων και εργασιών για την υλοποίηση του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και διαδρομών πεζοπορίας», το οποίο όμως δεν υιοθετήθηκε καθότι με αυτό δεν προτείνονται συγκεκριμένες ρυθμίσεις. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 55 υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια. Στα δύο (2) περιλαμβάνονται πανομοιότυπες προτάσεις, οι οποίες δεν υιοθετήθηκαν λόγω πληρότητας της διάταξης. Στο τελευταίο προτείνεται αναδιατύπωση της παρ. 7 της προτεινόμενης διάταξης, και αφορά σε προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 3199/2003, η οποία δεν υιοθετήθηκε λόγω πληρότητας της προτεινόμενης διάταξης. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 56 υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια από τον ίδιο φορέα, τα οποία δεν υιοθετήθηκαν καθότι δεν αφορούσαν στη διάταξη. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 58 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο το οποίο δεν υιοθετήθηκε καθότι αφορούσε στη διάταξη του αναρτηθέντος άρθρου 55. Επί του αναρτηθέντος άρθρου 59 υποβλήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια. Στο πρώτο σχόλιο γίνεται αναφορά σε θέματα πλήρους αποζημίωσης σταθμών με προτεραιότητα έγχυσης και μέριμνας για την τεχνολογία των φωτοβολταϊκών, το οποίο δεν υιοθετήθηκε λόγω επάρκειας της ρύθμισης. Στο δεύτερο σχόλιο γίνεται αναφορά σε θέματα αποζημίωσης των αδειοδοτημένων μονάδων Α.Π.Ε. και τη λειτουργία του Μηχανισμού Αποζημίωσης, το οποίο δεν υιοθετήθηκε καθότι συνιστά υποβολή γενικών αιτημάτων ασχέτων προς τη ρύθμιση. Στο τρίτο σχόλιο προβάλλεται αίτημα καθορισμού των έργων τα οποία δικαιούνται συμμετοχής στον Μηχανισμό Αναδιανομής της Λειτουργικής Ενίσχυσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μεταξύ παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α της διάταξης, το οποίο δεν υιοθετήθηκε λόγω πληρότητας της διάταξης. Στο τέταρτο σχόλιο γίνεται αναφορά στην εξαίρεση των μονάδων βιοαερίου από περικοπές έγχυσης, το οποίο δεν υιοθετήθηκε καθότι δεν αφορά στην διάταξη.
--	--	--

Επί του αναρτηθέντος σχεδίου νόμου υποβλήθηκαν εκατόν τριάντα ένα (131) σχόλια στον διαδικτυακό τόπο « https://www.opengov.gr/minenv/?p=13717 », όπως αναλύονται στον κατωτέρω πίνακα, τα οποία έχουν ως εξής:		
Άρθρο	Τίτλος άρθρου	Αριθμός Σχολίων
Άρθρο 1	Σκοπός	8

Άρθρο 2	Αντικείμενο	2
Άρθρο 3	Ορισμοί - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4001/2011	5
Άρθρο 4	Παραγωγή βιομεθανίου	7
Άρθρο 5	Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το βιομεθάνιο	2
Άρθρο 6	Διαδικασία αδειοδότησης των μονάδων βιομεθανίου	5
Άρθρο 7	Οριστική προσφορά σύνδεσης για μονάδες βιομεθανίου	9
Άρθρο 8	Σύμβαση σύνδεσης βιομεθανίου	2
Άρθρο 9	Ειδικά θέματα σύνδεσης μονάδων βιομεθανίου	9
Άρθρο 10	Άδεια εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου	1
Άρθρο 11	Τροποποίηση άδειας εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου	0
Άρθρο 12	Επανεκδοση άδειας εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου	0
Άρθρο 13	Άδεια λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου	4
Άρθρο 14	Τροποποίηση άδειας λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου	0
Άρθρο 15	Κυρώσεις	0
Άρθρο 16	Διάθεση του παραγόμενου βιομεθανίου	4
Άρθρο 17	Καθεστώς στήριξης μονάδων βιομεθανίου	2
Άρθρο 18	Κίνητρα για την παραγωγή βιομεθανίου	20
Άρθρο 19	Εγγυήσεις προέλευσης για το βιομεθάνιο	1
Άρθρο 20	Εξουσιοδοτικές διατάξεις	6
Άρθρο 21	Τελικές διατάξεις - Τροποποίηση περ. (α) παρ. 1 άρθρου 67 ν. 4001/2011	0
Άρθρο 22	Μεταβατικές διατάξεις	5
Άρθρο 23	Σκοπός	2
Άρθρο 24	Αντικείμενο	0
Άρθρο 25	Ορισμοί – Τροποποίηση περ. η) παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4001/2011, παρ. 1 και υποπερ. αα) περ. α) παρ. 3 άρθρου 2 ν. 4864/2021 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)	5
Άρθρο 26	Διάρκεια της διαδικασίας χορήγησης άδειας και ορισμός σημείου επαφής (παρ. 5 και 8 άρθρου 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)	2
Άρθρο 27	Βεβαίωση παραγωγού υδρογόνου (παρ. 12 άρθρου 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)	0
Άρθρο 28	Διάρκεια ισχύος βεβαίωσης παραγωγού υδρογόνου	1
Άρθρο 29	Μητρώα	1
Άρθρο 30	Επόμενα στάδια αδειοδότησης παραγωγών υδρογόνου	3
Άρθρο 31	Οριστική προσφορά σύνδεσης για μονάδες υδρογόνου	1
Άρθρο 32	Σύμβαση σύνδεσης υδρογόνου	2
Άρθρο 33	Ειδικά θέματα σύνδεσης μονάδων υδρογόνου	3
Άρθρο 34	Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων υδρογόνου	3
Άρθρο 35	Προϋποθέσεις για τη λειτουργία μονάδων παραγωγής υδρογόνου	1
Άρθρο 36	Ρυθμιστική εποπτεία	0
Άρθρο 37	Κανόνες καταλογισμού της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται από δίκτυο	1
Άρθρο 38	Υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών	0
Άρθρο 39	Πιστοποίηση συμμόρφωσης (άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)	0
Άρθρο 40	Καθεστώς στήριξης μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου	2
Άρθρο 41	Άδεια Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου	0
Άρθρο 42	Διαγωνισμός χορήγησης Άδειας Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου	0
Άρθρο 43	Άδεια Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου (άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)	0
Άρθρο 44	Υποχρεώσεις κατόχων Άδειας Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου	0

Άρθρο 45	Αρμοδιότητες Διαχειριστή Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου	0
Άρθρο 46	Κώδικας Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου	0
Άρθρο 47	Εξουσιοδοτικές διατάξεις	0
Άρθρο 48	Τελικές διατάξεις	0
Άρθρο 49	Μεταβατικές διατάξεις	0
Άρθρο 50	Καταργούμενη διάταξη	1
Άρθρο 51	Ρυθμίσεις για την εκτέλεση έργων και εργασιών για την υλοποίηση του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και διαδρομών πεζοπορίας»	1
Άρθρο 52	Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 ν. 3889/2010	0
Άρθρο 53	Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών, Δασικών, Χορτολιβαδικών και Βραχωδών Εκτάσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 8Α ν. 998/1979	0
Άρθρο 54	Συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2023 – Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 34 ν. 5106/2024	0
Άρθρο 55	Λήψη μέτρων αντιμετώπισης λειψυδρίας - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη υποπερ. εγ) περ. ε) παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4864/2021	3
Άρθρο 56	Παράταση πολεοδομικών προθεσμιών – Τροποποίηση άρθρου 240 ν. 5193/2025	2
Άρθρο 57	Εκπόνηση Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών – Αντικατάσταση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4936/2022	0
Άρθρο 58	Οδικός Χάρτης για την Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4342/2015	1
Άρθρο 59	Μηχανισμός Αναδιανομής της Λειτουργικής Ενίσχυσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης – Εξουσιοδοτική διάταξη – Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 10Α ν. 4951/2022	4
Άρθρο 60	Έναρξη ισχύος	0

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), από την οποία ζητήθηκε η υποβολή γνώμης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 82 του Συντάγματος.
☐	Διεθνής διαβούλευση	

ΣΤ. Έκθεση νομιμότητας

22.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Παρ. 1 άρθρου 5 και τα άρθρα 20, 21, 24, 25, 106.	
23.	Ενωσιακό δίκαιο	
	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	Άρθρα 2 και 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρθρο 102, παρ. 3 άρθρου 106 και άρθρο 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
	Κανονισμός	1. Κανονισμός 2021/241/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 «για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας» (L 57). 2. Κανονισμός 2021/1058/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου «για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής» (L231). 3. Κανονισμός 2021/2115/ΕΕ της 2ας Δεκεμβρίου 2021 «σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013» (L435).
	Οδηγία	Οδηγία (ΕΕ) 2024/1788 Οδηγία 2024/1275/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2024, «για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων» (L 68).
	Απόφαση	Ανακοίνωση της Επιτροπής C/2024/6206/18.10.2024 για τη σταδιακή κατάργηση των χρηματοδοτικών κινήτρων για αυτόνομους λέβητες που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα στο πλαίσιο της αναδιατυπωμένης οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων.
24.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	

Διεθνείς συμβάσεις	Συμφωνία των Παρισίων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187).
--------------------	---

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	Άρθρο 3 Ορισμοί - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4001/2011 [...] 2. Στην περ. θ) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ορισμών, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «Δίκτυο διανομής» προστίθενται οι λέξεις «φυσικού αερίου», β) μετά από τις λέξεις «Σύστημα Μεταφοράς» προστίθενται οι λέξεις «και τις μονάδες παραγωγής βιομεθανίου», γ) μετά από τις λέξεις «Διανομή Φυσικού Αερίου», προστίθενται οι λέξεις «και Βιομεθανίου», και η περ. θ) διαμορφώνεται ως εξής: «(θ) Δίκτυο διανομής φυσικού αερίου: «Οι αγωγοί συμπεριλαμβανομένων των παροχετευτικών αγωγών και των αγωγών σύνδεσης με το Σύστημα Μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής βιομεθανίου, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, οι εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης ή αεριοποίησης και μετρήσεων, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης και γενικά όλες οι υποδομές που προορίζονται για Διανομή Φυσικού Αερίου και Βιομεθανίου σε επίπεδο περιφέρειας, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί και τη διαχείρισή τους έχει αναλάβει Διαχειριστής Διανομής Φυσικού Αερίου ή πρόκειται να αναπτυχθούν από τον ίδιο στο πλαίσιο εγκεκριμένου Προγράμματος Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οικεία Άδεια Διαχείρισης.».	(θ) Δίκτυο Διανομής: Οι αγωγοί συμπεριλαμβανομένων των παροχετευτικών αγωγών και των αγωγών σύνδεσης με το Σύστημα Μεταφοράς, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, οι εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης ή αεριοποίησης και μετρήσεων, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης και γενικά όλες οι υποδομές που προορίζονται για Διανομή Φυσικού Αερίου σε επίπεδο περιφέρειας, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί και τη διαχείρισή τους έχει αναλάβει Διαχειριστής Διανομής Φυσικού Αερίου ή πρόκειται να αναπτυχθούν από τον ίδιο στο πλαίσιο εγκεκριμένου Προγράμματος Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οικεία Άδεια Διαχείρισης.
	Άρθρο 21 Τελικές διατάξεις – Τροποποίηση περ. (α) παρ. 1 άρθρου 67 ν. 4001/2011 1. Το σύνολο των απαιτούμενων έργων για την ανάπτυξη μονάδων βιομεθανίου συμμορφώνεται με τις κατευθύνσεις: α) της υπ' αρ. 6876/4871/2.7.2008 απόφασης έγκρισης του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α' 128), β) των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού, γ) της υπ' αρ. 11508/18.2.2009 απόφασης έγκρισης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΑΠΠ 151) και δ) της υπ' αρ. 49828/12.11.2008 απόφασης έγκρισης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Β' 2464). 2. Οι Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας του άρθρου 6Ε του ν. 3468/2006 (Α' 129) που δραστηριοποιούνται με σκοπό τη διαχείριση, ιδίως τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, αποθήκευση ή διάθεση πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας από βιομεθάνιο, καταλαμβάνονται από τον παρόντα. 3. Στο πρώτο εδάφιο της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, μετά από τις λέξεις «συμπίεσης και αποσυμπίεσης,» προστίθενται οι λέξεις «τους αγωγούς	(α) Το υφιστάμενο, κατά την έκδοση του παρόντος, Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας, όπως ορίζεται στην περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2364/1995 (Α' 252), όπως ισχύει, αποτελούμενο από τον κεντρικό αγωγό και τους κλάδους του και τις προγραμματισμένες επεκτάσεις και ενισχύσεις του ΕΣΦΑ σύμφωνα με την υπ' αριθ. Δ1/Γ/1588/2007 υπουργική απόφαση (Β' 60), τις εγκαταστάσεις μέτρησης, ρύθμισης, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, το σύστημα ελέγχου λειτουργίας, επικοινωνιών και τηλεχειρισμού, τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης, τα κέντρα ελέγχου κατανομής φορτίου και γενικά τις εγκαταστάσεις που αποτελούν στοιχεία της λειτουργίας και της υποστήριξης του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και τα υφιστάμενα σημεία εισόδου του μετρητικού σταθμού Σιδηροκάστρου και Αγίας Τριάδας Μεγάρων Αττικής και των Κήπων Έβρου. Ο εσωτερικός χώρος των αγωγών του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου δεν αποτελεί Εγκατάσταση Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

σύνδεσης με τις μονάδες βιομεθανίου, καθώς και τις Μονάδες Ελέγχου και Μέτρησης Βιομεθανίου,» και η περ. (α) διαμορφώνεται ως εξής: «(α) Το υφιστάμενο, κατά την έκδοση του παρόντος, Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας, όπως ορίζεται στην περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2364/1995 (Α' 252), όπως ισχύει, αποτελούμενο από τον κεντρικό αγωγό και τους κλάδους του και τις προγραμματισμένες επεκτάσεις και ενισχύσεις του ΕΣΦΑ σύμφωνα με την υπ' αριθ. Δ1/Γ/1588/2007 υπουργική απόφαση (Β' 60), τις εγκαταστάσεις μέτρησης, ρύθμισης, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, τους αγωγούς σύνδεσης με τις μονάδες βιομεθανίου, καθώς και τις Μονάδες Ελέγχου και Μέτρησης Βιομεθανίου, το σύστημα ελέγχου λειτουργίας, επικοινωνιών και τηλεχειρισμού, τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης, τα κέντρα ελέγχου κατανομής φορτίου και γενικά τις εγκαταστάσεις που αποτελούν στοιχεία της λειτουργίας και της υποστήριξης του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και τα υφιστάμενα σημεία εισόδου του μετρητικού σταθμού Σιδηροκάστρου και Αγίας Τριάδας Μεγάρων Αττικής και των Κήπων Έβρου. Ο εσωτερικός χώρος των αγωγών του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου δεν αποτελεί Εγκατάσταση Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου». 4. Ο ν. 4001/2011, ο Κώδικας Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., οι Κώδικες Διαχείρισης των δικτύων διανομής φυσικού αερίου, οι αντίστοιχοι κανονισμοί τιμολόγησης, οι αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και γενικά το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που αφορά το φυσικό αέριο, περιλαμβανομένων των κανονισμών ασφαλείας, διακίνησης και χρήσης του φυσικού αερίου, ισχύουν και για το βιομεθάνιο, εξαιρουμένων των θεμάτων που ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα.	
Άρθρο 25 Ορισμοί – Τροποποίηση περ. η) παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4001/2011, περ. γ) παρ. 1 και υποπερ. αα) περ. α) παρ. 3 άρθρου 2 ν. 4864/2021 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788) 1. Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: α) «Αρμόδιος Διαχειριστής»: αα) ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ή ο Διαχειριστής Δικτύου Μεταφοράς Υδρογόνου, για μονάδες υδρογόνου οι οποίες συνδέονται στο Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε Σύστημα Υδρογόνου, αντιστοίχως, και αβ) ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής Υδρογόνου, για μονάδες υδρογόνου οι οποίες συνδέονται σε Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου ή το Δίκτυο διανομής Υδρογόνου, αντιστοίχως. β) «Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου (Βεβαίωση Παραγωγού)»: η βεβαίωση που εκδίδεται από τον φορέα αδειοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 27. γ) «Εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές»: μεμονωμένες μονάδες ή ομάδες μονάδων που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια σε μια ή περισσότερες τοποθεσίες από την ίδια ή από διαφορετικές Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), όπως ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 2 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για	«(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η σωρευτική εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας δυνητικά συμμετεχόντων παραγωγών ή καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας για ένα ή περισσότερα σημεία σύνδεσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.» «γ) «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας», οι οποίες υλοποιούνται από διακεκριμένες νομικές οντότητες και προωθούν την πράσινη οικονομία, την καινοτομία, την τεχνολογία, καθώς και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και ειδικά στον τομέα αυτόν, τις επενδύσεις υποδομής με συγκεκριμένα ενεργειακά κριτήρια για την κατασκευή νέων κτιρίων, συστημάτων που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και σύστημα παραγωγής «πράσινου» υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου και εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων, επενδύσεις για την παραγωγή, ανάκτηση, εξόρυξη, διαχωρισμό, διύλιση και επεξεργασία ή ανακύκλωση κρίσιμων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, όπως αυτές ορίζονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την

τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης» (L 157). δ) «Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ)»: το Σύστημα Φυσικού Αερίου της περ. ιβ) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179). ε) «Ανανεώσιμο υδρογόνο»: υδρογόνο, το οποίο παράγεται ως ανανεώσιμο καύσιμο μη βιολογικής προέλευσης, σύμφωνα με τους οριζόμενους, στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1184, κανόνες καταλογισμού της ηλεκτρικής ενέργειας ως ανανεώσιμη εα) με τη μέθοδο της ηλεκτρόλυσης του νερού σε ηλεκτρολυτική κυψέλη, η οποία τροφοδοτείται με ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ή εβ) άλλης τεχνολογίας που περιλαμβάνει χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. στ) «Υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών»: υδρογόνο του οποίου το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από μη ανανεώσιμες πηγές και το οποίο πληροί το ελάχιστο όριο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του εβδομήντα τοις εκατό (70%), σε σχέση με το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, που ορίζεται στη μεθοδολογία για την αξιολόγηση της μείωσης των εκπομπών αερίων από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, το οποίο έχει εγκριθεί, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29α της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328). ζ) «Παραγωγή υδρογόνου»: η δραστηριότητα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. η) «Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Η.Μ.Π.Η.Ε. Α.Π.Ε. - Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Η.Μ.Π.Η.Ε. ή Ηλεκτρονικό Μητρώο)»: το Ηλεκτρονικό Μητρώο της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92). θ) «Μονάδα παραγωγής υδρογόνου (μονάδα υδρογόνου)»: το σύνολο των απαραίτητων υποδομών και εγκαταστάσεων υποδοχής, επεξεργασίας, και αποθήκευσης πρώτων υλών, καθώς και οι υποδομές και εγκαταστάσεις παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, περιλαμβανομένων των εγκαταστάσεων αποθήκευσης που χρησιμοποιούνται για εργασίες παραγωγής. ι) «Παραγωγός υδρογόνου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα της παραγωγής υδρογόνου, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή τα σχετικά καθήκοντα συντήρησης με τη δραστηριότητα αυτή, εξαιρουμένων των τελικών πελατών. ια) «Σημείο εισόδου υδρογόνου»: το σημείο από το οποίο το υδρογόνο εισέρχεται στο Ε.Σ.Φ.Α., ή στο Σύστημα Υδρογόνου, ή στο Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου, ή στο Δίκτυο Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου. ιβ) «Μη Συνδεδεμένη Μονάδα Υδρογόνου (Μη Συνδεδεμένη Μονάδα)»: η μονάδα παραγωγής υδρογόνου που δεν συνδέεται με το Ε.Σ.Φ.Α., ή το Σύστημα Υδρογόνου, ή το Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου, ή το Δίκτυο Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου	τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (Σειρά Ι), επενδύσεις που προωθούν την κυκλική οικονομία, την ανάπτυξη της ναυπηγικής βιομηχανίας, καθώς και επενδύσεις που ενισχύουν σημαντικά την ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο. Οι επενδύσεις της παρούσας περίπτωσης δύναται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8, 9, καθώς και του άρθρου 10. Αναφορικά με την ενίσχυση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10, οι ανωτέρω επενδύσεις οι οποίες υλοποιούνται εντός των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245), μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου, στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (L 187), ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που υλοποιούνται εκτός Ζ.ΑΠ. της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, μπορούν να λάβουν την ενίσχυση του προηγούμενου εδαφίου σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί του προβλεπόμενου στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που ενισχύονται μέσω εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθεστώτος δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης (Π.Π.Κ.Μ.) για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2023/C 101/03), ανεξάρτητα από τη γεωγραφική περιοχή υλοποίησής τους, μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου ποσοστού της έντασης ενίσχυσης του καθεστώτος Π.Π.Κ.Μ. τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων. Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή των ενισχύσεων των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά, στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία, είναι η ολοκλήρωση της υλοποίησής τους μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται στα Ταμεία και τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς του σχετικού κινήτρου, όπως αυτοί αναφέρονται στην παρ. 5 του άρθρου 10 ή στο καθεστώς ενίσχυσης. Η ως άνω προϋπόθεση αναφέρεται στην αίτηση του επενδυτή της παρ. 1 του άρθρου 12 και στο χρονοδιάγραμμα που τη συνοδεύει. Σε περίπτωση υπέρβασης της ως άνω προθεσμίας υλοποίησης, η επένδυση αποκαταλείπεται από «Εμβληματική Επένδυση Εξαιρετικής Σημασίας» και τα εγκεκριμένα κίνητρα ανακαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 19. Η ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στην παρούσα περίπτωση, τα οποία αιτούνται να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά πραγματοποιείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Ε.Σ.Π.Α. 2021 - 2027, λοιπών Ταμείων και χρηματοδοτικών μηχανισμών και εν συνεχεία του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης με τους όρους και τις προδιαγραφές τους. Οι επιβαρύνσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων δεν υπερβαίνουν τα όρια του ετήσιου Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής του Υπουργείου Ανάπτυξης.» «αα) Συστήματα που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και σύστημα παραγωγής «πράσινου» υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου.»
---	--

και η οποία δύναται να περιλαμβάνει τερματικό σταθμό υδρογόνου. ιγ) «Φορέας Αδειοδότησης»: ο φορέας του άρθρου 20 του ν. 4685/2020, ο οποίος είναι αρμόδιος για την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου. ιδ) «Σύστημα ή Δίκτυο»: το σύνολο υποδομών του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, ή του εκάστοτε Συστήματος Υδρογόνου, Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, Δικτύου Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου. ιε) «Διαχειριστής Συστήματος ή Δικτύου»: ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α., ή του εκάστοτε Συστήματος Υδρογόνου, Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, Δικτύου Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου. ιστ) «Σύστημα Υδρογόνου»: το σύστημα υποδομών που συμπεριλαμβάνει δίκτυα υδρογόνου, εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου και τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, το οποίο περιέχει υδρογόνο υψηλής καθαρότητας. ιζ) «Εγκατάσταση αποθήκευσης υδρογόνου»: εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, συμπεριλαμβανομένων: ιζα) του τμήματος τερματικού σταθμού υδρογόνου που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, εξαιρουμένων του τμήματος που χρησιμοποιείται για εργασίες παραγωγής και των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών δικτύων υδρογόνου, ιζβ) μεγάλων, ιδίως υπόγειων, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, εξαιρουμένων μικρότερων, εύκολα αναπαραγώγιμων εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου. ιη) «Τερματικός σταθμός υδρογόνου»: εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την εκφόρτωση και τη μετατροπή υγρού υδρογόνου ή υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο προς έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου ή στο σύστημα φυσικού αερίου, για την υγροποίηση αερίου υδρογόνου και τη φόρτωσή του, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης που είναι αναγκαίες για τη μετατροπή και στη συνέχεια την έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου, εξαιρουμένων των τμημάτων του τερματικού σταθμού υδρογόνου που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση. ιθ) «Επιχείρηση υδρογόνου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση υδρογόνου ή λειτουργία τερματικού σταθμού υδρογόνου, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή τα καθήκοντα συντήρησης που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές, εξαιρουμένων των τελικών πελατών. κ) «Δίκτυο υδρογόνου»: το δίκτυο αγωγών, χερσαίων και υπεράκτιων, που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, με σκοπό την παράδοσή του σε πελάτες, εξαιρουμένης της προμήθειας. κα) «Δίκτυο Μεταφοράς Υδρογόνου»: το δίκτυο αγωγών για τη μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, το οποίο περιλαμβάνει ειδικότερα αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου ή συνδέεται άμεσα με εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου, τερματικούς σταθμούς υδρογόνου ή δύο (2) ή περισσότερους αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου ή που χρησιμεύει πρωτίστως για τη μεταφορά υδρογόνου σε άλλα δίκτυα υδρογόνου,	
---	--

εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου ή τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, χωρίς να αποκλείεται η δυνατότητα τα δίκτυα αυτά να χρησιμεύουν για την προμήθεια προς άμεσα συνδεδεμένους πελάτες.

κβ) «Δίκτυο διανομής υδρογόνου»: το δίκτυο αγωγών για την τοπική ή περιφερειακή μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, που χρησιμεύει πρωτίστως για την προμήθεια προς άμεσα συνδεδεμένους πελάτες, το οποίο δεν περιλαμβάνει αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου, και δεν συνδέεται άμεσα με εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου, ούτε με τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, εκτός αν το εν λόγω δίκτυο ήταν σύστημα διανομής φυσικού αερίου στις 4 Αυγούστου 2024 και έχει αναπροσαρμοστεί, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου για τη μεταφορά υδρογόνου, ή με δύο (2) ή περισσότερους αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου.

κγ) «Διαχειριστής Δικτύου Υδρογόνου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς υδρογόνου και είναι υπεύθυνο για τη κγα) λειτουργία, συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη του δικτύου υδρογόνου σε μια δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση και των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα υδρογόνου, και κγβ) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς υδρογόνου.

κδ) «Διαχειριστής Δικτύου Μεταφοράς Υδρογόνου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για κδα) τη λειτουργία, συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη δικτύου μεταφοράς υδρογόνου σε μια δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα υδρογόνου, και κδβ) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διακίνησης υδρογόνου.

κε) «Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Υδρογόνου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για κεα) τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη δικτύου διανομής υδρογόνου σε μια δεδομένη περιοχή και των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα υδρογόνου, και κεβ) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διακίνησης υδρογόνου.

κστ) «Προμήθεια υδρογόνου»: η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, υδρογόνου, ιδίως σε μορφή υγρών οργανικών ενώσεων φορέων υδρογόνου ή υγρού υδρογόνου και παραγώγων υδρογόνου, περιλαμβανομένης της αμμωνίας ή της μεθανόλης, σε πελάτες.

κζ) «Αγωγός διασύνδεσης υδρογόνου»: το δίκτυο υδρογόνου που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), με σκοπό τη σύνδεση των εθνικών δικτύων υδρογόνου αυτών, ή το δίκτυο υδρογόνου μεταξύ ενός κράτους μέλους της Ε.Ε. και μιας τρίτης χώρας, μέχρι το έδαφος των κρατών μελών ή τα χωρικά ύδατα του εν λόγω κράτους μέλους.

κη) «Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση»: επιχείρηση φυσικού αερίου ή υδρογόνου ή όμιλος επιχειρήσεων φυσικού αερίου ή υδρογόνου, όπου:

κηα) το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο,

κηβ) η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μια από τις δραστηριότητες της μεταφοράς φυσικού αερίου, της διανομής φυσικού

αερίου, της μεταφοράς ή της διανομής υδρογόνου, της εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού υδρογόνου, υγροποιημένου φυσικού αερίου και αποθήκευσης φυσικού αερίου ή υδρογόνου, και τουλάχιστον μια από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας φυσικού αερίου ή υδρογόνου. κθ) «Έλεγχος»: δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα, είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως τα: κθα) δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης, επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, κθβ) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης. λ) «Γεωγραφικά Περιορισμένο Δίκτυο Υδρογόνου (ΓεΠεδΥ)»: το δίκτυο μεταφοράς ή διανομής υδρογόνου εντός μιας γεωγραφικά περιορισμένης βιομηχανικής ή εμπορικής περιοχής. λα) «Κανονισμός Αδειών»: ο Κανονισμός Αδειών που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4001/2011. λβ) «Χρήστης δικτύου»: ο πελάτης ή ο πιθανός πελάτης του διαχειριστή συστήματος ή ο ίδιος ο διαχειριστής συστήματος, εφόσον είναι αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων του εν λόγω διαχειριστή συστήματος σε σχέση με τη μεταφορά φυσικού αερίου ή υδρογόνου. λγ) «Μονάδα Ελέγχου και Μέτρησης Υδρογόνου (Μ.Ε.Μ.)»: το σύνολο του εξοπλισμού και των υποδομών που εγκαθίστανται στις μονάδες υδρογόνου από τον αρμόδιο Διαχειριστή με σκοπό τη μέτρηση της ποιότητας του υδρογόνου, τη μέτρηση και ρύθμιση της ροής έγχυσης του παραγόμενου υδρογόνου και την τηλεμετάδοση των δεδομένων. λδ) «Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας της Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης»: η δεσμευτική συμφωνία μεταξύ μη συνδεδεμένης μονάδας υδρογόνου και του αρμόδιου Διαχειριστή, με αντικείμενο την κατασκευή και λειτουργία της Μ.Ε.Μ. σε χώρο που διατίθεται χωρίς αποζημίωση από τον παραγωγό υδρογόνου στον αρμόδιο Διαχειριστή. 2. Στην περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου» προστίθενται οι λέξεις «ή Υδρογόνου», β) μετά τις λέξεις «αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «η αποθήκευση και υγροποίηση υδρογόνου, η αεριοποίηση υγρού υδρογόνου και ο μετασχηματισμός υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο, η», γ) διαγράφονται οι λέξεις «καθώς και», δ) στο τέλος της περίπτωσης προστίθενται οι λέξεις «καθώς και οι Χρήσεις Τερματικού Σταθμού Υδρογόνου και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Υδρογόνου» και η περ. η) διαμορφώνεται ως εξής: «(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου ή Υδρογόνου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, η αποθήκευση και υγροποίηση υδρογόνου, η αεριοποίηση υγρού υδρογόνου και ο μετασχηματισμός υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο, η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η	
---	--

σωρευτική εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας δυνητικά συμμετεχόντων παραγωγών ή καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας για ένα ή περισσότερα σημεία σύνδεσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η Χρήση Εγκατάστασης Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, καθώς και οι Χρήσεις Τερματικού Σταθμού Υδρογόνου και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Υδρογόνου.». 3. α) Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί ορισμού των εμβληματικών Επενδύσεων Εξαιρετικής Σημασίας, η λέξη «πράσινου» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανανεώσιμου», και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής: «γ) «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας», οι οποίες υλοποιούνται από διακεκριμένες νομικές οντότητες και προωθούν την πράσινη οικονομία, την καινοτομία, την τεχνολογία, καθώς και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και ειδικά στον τομέα αυτόν, τις επενδύσεις υποδομής με συγκεκριμένα ενεργειακά κριτήρια για την κατασκευή νέων κτιρίων, συστημάτων που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και σύστημα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου και εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων, επενδύσεις για την παραγωγή, ανάκτηση, εξόρυξη, διαχωρισμό, διύλιση και επεξεργασία ή ανακύκλωση κρίσιμων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, όπως αυτές ορίζονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (Σειρά L), επενδύσεις που προωθούν την κυκλική οικονομία, την ανάπτυξη της ναυπηγικής βιομηχανίας, καθώς και επενδύσεις που ενισχύουν σημαντικά την ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο. Οι επενδύσεις της παρούσας περίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8, 9, καθώς και του άρθρου 10. Αναφορικά με την ενίσχυση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10, οι ανωτέρω επενδύσεις οι οποίες υλοποιούνται εντός των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245), μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου, στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (L 187), ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που υλοποιούνται εκτός Ζ.ΑΠ. της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, μπορούν να λάβουν την ενίσχυση του προηγούμενου εδαφίου σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί του προβλεπόμενου στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που ενισχύονται μέσω εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθεστώτος δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης (Π.Π.Κ.Μ.) για τη λήψη μέτρων κρατικής	
--	--

ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2023/C 101/03), ανεξάρτητα από τη γεωγραφική περιοχή υλοποίησής τους, μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου ποσοστού της έντασης ενίσχυσης του καθεστώτος Π.Π.Κ.Μ. τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων. Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή των ενισχύσεων των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά, στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία, είναι η ολοκλήρωση της υλοποίησης τους μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται στα Ταμεία και τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς του σχετικού κινήτρου, όπως αυτοί αναφέρονται στην παρ. 5 του άρθρου 10 ή στο καθεστώς ενίσχυσης. Η ως άνω προϋπόθεση αναφέρεται στην αίτηση του επενδυτή της παρ. 1 του άρθρου 12 και στο χρονοδιάγραμμα που τη συνοδεύει. Σε περίπτωση υπέρβασης της ως άνω προθεσμίας υλοποίησης, η επένδυση αποκαταλείπεται από «Εμβληματική Επένδυση Εξαιρετικής Σημασίας» και τα εγκεκριμένα κίνητρα ανακαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 19. Η ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στην παρούσα περίπτωση, τα οποία αιτούνται να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά πραγματοποιείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Ε.Σ.Π.Α. 2021 2027, λοιπών Ταμείων και χρηματοδοτικών μηχανισμών και εν συνεχεία του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης με τους όρους και τις προδιαγραφές τους. Οι επιβαρύνσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων δεν υπερβαίνουν τα όρια του ετήσιου Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής του Υπουργείου Ανάπτυξης.». β) Στην υποπερ. α) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021, περί χαρακτηρισμού Στρατηγικών Επενδύσεων, η λέξη «πράσινου» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανανεώσιμου», και η υποπερ. αα) διαμορφώνεται ως εξής: «αα) Συστήματα που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και σύστημα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου.». 4. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143).	
Άρθρο 52 Σύνθεση και συγκρότηση μελών Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 ν. 3889/2010 Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί εξέτασης αντιρρήσεων, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τριμελείς Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) που συγκροτούνται για τον σκοπό αυτόν, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, στην έδρα της οικείας Διεύθυνσης Δασών, εκτός εάν καθορισθεί διαφορετική έδρα με την απόφαση συγκρότησης. Στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα μπορεί να συγκροτούνται και να λειτουργούν ταυτόχρονα περισσότερες από μία ΕΠ.Ε.Α..	1. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τριμελείς Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) που συγκροτούνται για τον σκοπό αυτόν, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, στην έδρα της οικείας Διεύθυνσης Δασών, εκτός εάν καθορισθεί διαφορετική έδρα με την απόφαση συγκρότησης. Στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα μπορεί να συγκροτούνται και να λειτουργούν ταυτόχρονα περισσότερες από μία ΕΠ.Ε.Α.. Οι Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων αποτελούνται από: α) έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέτας υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, β) έναν (1) δασολόγο, υπάλληλο του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα και γ) έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος,

Οι Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων αποτελούνται από: α) έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέταις υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, β) έναν (1) δασολόγο, υπάλληλο του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα και γ) έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη. Στις ανωτέρω Επιτροπές δύναται να ορίζεται ως μέλος δασολόγος, υπάλληλος του Δημοσίου, ο οποίος υπηρετεί σε δασική υπηρεσία που υπάγεται χωρικά σε άλλη Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από εκείνη εντός της οποίας εδρεύει η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων. Σε περίπτωση παραιτήσεως του μηχανικού της περ. γ) και του αναπληρωτή του, δύναται να ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Δασών, ως μέλος, δασολόγος υπάλληλος του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Σε περίπτωση παραιτήσεως του δικηγόρου της περ. α) και του αναπληρωτή του, η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων ανασυγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, αποτελούμενη από έναν (1) δασολόγο υπάλληλο του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του δημόσιου τομέα, ως Πρόεδρο, έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρά Πρωτοδικαίς, υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, και έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία, που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη. Σε περίπτωση παραιτήσεως και των τελευταίων μελών, καθώς και των αναπληρωτών αυτών, δύνανται να ορίζονται από τον Γενικό Γραμματέα Δασών, ως μέλη, αποκλειστικώς δασολόγοι υπάλληλοι του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη, καθώς και ο Γραμματέας της ΕΠ.Ε.Α., με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι μπορεί να είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1256/1982. Η θητεία των μελών των ΕΠ.Ε.Α. λήγει με την ολοκλήρωση της εξέτασης των αντιρρήσεων επί του αναρτηθέντος δασικού χάρτη. Τη σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδει ο Γενικός Γραμματέας Δασών. Οι συνεδριάσεις των ΕΠ.Ε.Α. ανακοινώνονται στα οικεία δημοτικά καταστήματα και τις αρμόδιες Διευθύνσεις δασών δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν, με μνεία των υποθέσεων που θα εξετάσουν ανά συνεδρίαση. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια για τη διαδικασία αναπλήρωσης των μελών.».	υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη. Σε περίπτωση παραιτήσεως του μηχανικού της περ. γ) και του αναπληρωτή του, δύναται να ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Δασών, ως μέλος, δασολόγος υπάλληλος του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Σε περίπτωση παραιτήσεως του δικηγόρου της περ. α) και του αναπληρωτή του, η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων ανασυγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, αποτελούμενη από έναν (1) δασολόγο υπάλληλο του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του δημόσιου τομέα, ως Πρόεδρο, έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρά Πρωτοδικαίς, υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, και έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία, που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη. Σε περίπτωση παραιτήσεως και των τελευταίων μελών, καθώς και των αναπληρωτών αυτών, δύνανται να ορίζονται από τον Γενικό Γραμματέα Δασών, ως μέλη, αποκλειστικώς δασολόγοι υπάλληλοι του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη, καθώς και ο Γραμματέας της ΕΠ.Ε.Α., με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι μπορεί να είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1256/1982. Η θητεία των μελών των ΕΠ.Ε.Α. λήγει με την ολοκλήρωση της εξέτασης των αντιρρήσεων επί του αναρτηθέντος δασικού χάρτη. Τη σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδει ο Γενικός Γραμματέας Δασών. Οι συνεδριάσεις των ΕΠ.Ε.Α. ανακοινώνονται στα οικεία δημοτικά καταστήματα και τις αρμόδιες Διευθύνσεις δασών δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν, με μνεία των υποθέσεων που θα εξετάσουν ανά συνεδρίαση. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια για τη διαδικασία αναπλήρωσης των μελών.
Άρθρο 53 Σύνθεση και συγκρότηση Συμβουλίων Ιδιοκτησίας Δασών, Δασικών, Χορτολιβαδικών και Βραχωδών Εκτάσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 8Α ν. 998/1979 Στην παρ. 2 του άρθρου 8Α του ν. 998/1979 (Α' 289), περί σύνθεσης των Συμβουλίων Ιδιοκτησίας, επέρχονται οι	2. Έκαστο Συμβούλιο Ιδιοκτησίας αποτελείται από: α) έναν πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο ή έναν δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέταις, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του, β) τον προϊστάμενο της οικείας Κτηματικής Υπηρεσίας, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του και

ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. β) του πρώτου εδαφίου αντικαθίσταται, β) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γενικού Γραμματέα Δασών», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Έκαστο Συμβούλιο Ιδιοκτησίας αποτελείται από: α) έναν πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο ή έναν δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέταις, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του, β) έναν υπάλληλο της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, αναπληρούμενο από άλλο υπάλληλο αυτής, γ) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δασών της έδρας του Συμβουλίου, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του. Ο πρόεδρος και τα μέλη των ως άνω συμβουλίων με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, επί διετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται. Η συνεδρίαση μπορεί να διεξαχθεί και με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα ή και ως προς όλα τα μέλη.».	γ) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δασών της έδρας του Συμβουλίου, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του. Ο πρόεδρος και τα μέλη των ως άνω συμβουλίων με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης επί διετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται. Η συνεδρίαση μπορεί να διεξαχθεί και με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα ή και ως προς όλα τα μέλη.
Άρθρο 56 Παράταση πολεοδομικών προθεσμιών – Τροποποίηση άρθρου 240 ν. 5193/2025, υποπερ. αα) και αβ) περ. α) παρ. 4 άρθρου 68 και παρ. 2 άρθρου 69 ν. 5197/2025, παρ. 3 άρθρου 77 ν. 5151/2024, παρ. 1 άρθρου 270 ν. 5037/2023, παρ. 5 άρθρου 125ΚΑ ν. 4495/2017 1. Στο τέλος του άρθρου 240 του ν. 5193/2025 (Α' 56), περί θητείας των μελών Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής και Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, η προθεσμία «30ή Ιουνίου 2025», τρέπεται σε «31η Οκτωβρίου 2025», και το άρθρο 240 διαμορφώνεται ως εξής: «Οι θητείες των υφιστάμενων μελών των: α) Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής του άρθρου 10 του ν. 4495/2017 (Α' 167), και β) Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α' και Β' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, παρατείνονται από τη λήξη τους έως την 31η Οκτωβρίου 2025.». 2. α) Στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 68 του ν. 5197/2025 (Α' 76), περί αίτησης στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies», η προθεσμία «εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος», τρέπεται σε «έως και την 16η.10.2025», στο δεύτερο εδάφιο της υποπερ. αβ) της ίδιας περίπτωσης, η προθεσμία «εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος», τρέπεται σε «έως και την 16η.7.2025», και οι υποπερ. αα) και αβ) διαμορφώνονται ως εξής: «αα) αν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός, από την επανέκδοση της οικοδομικής άδειας, από την οικεία Υπηρεσία Δόμησης, η οποία πραγματοποιείται υποχρεωτικά εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την εκκίνηση της εκπόνησης του Ε.Σ.Π.Ι.Α.Π. της περ. β) της παρ. 2 και μετά από σχετική αίτηση του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies», έως και την 16η.10.2025, η οποία συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του περιβαλλοντικού ισοδυνάμου και στοιχεία που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση του φέροντος οργανισμού. Για την επανέκδοση της οικοδομικής άδειας, καμία άλλη έγκριση, γνώμη ή καταβολή προς το Δημόσιο ή τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν απαιτείται, πλην της διαδικασίας του πρώτου εδαφίου.	«Άρθρο 240 Παράταση θητείας μελών Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής και Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Οι θητείες των υφιστάμενων μελών των: α) Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής του άρθρου 10 του ν. 4495/2017 (Α' 167), και β) Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α' και Β' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, παρατείνονται από τη λήξη τους έως την 30ή Ιουνίου 2025.» «αα) αν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός, από την επανέκδοση της οικοδομικής άδειας, από την οικεία Υπηρεσία Δόμησης, η οποία πραγματοποιείται υποχρεωτικά εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την εκκίνηση της εκπόνησης του Ε.Σ.Π.Ι.Α.Π. της περ. β) της παρ. 2 και μετά από σχετική αίτηση του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies», εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η οποία συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του περιβαλλοντικού ισοδυνάμου και στοιχεία που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση του φέροντος οργανισμού. Για την επανέκδοση της οικοδομικής άδειας, καμία άλλη έγκριση, γνώμη ή καταβολή προς το Δημόσιο ή τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν απαιτείται, πλην της διαδικασίας του πρώτου εδαφίου. αβ) Αν δεν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός απαιτείται, επιπροσθέτως των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. αα), έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) και του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής (ΚΕ.Σ.Α.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν κοινής συνεδρίασης, κατά την οποία συνεκτιμάται η αναγκαιότητα της συνέχισης υλοποίησης της οικοδομικής άδειας δυνάμει τεχνικών, κοινωνικών, οικονομικών και νομικών κριτηρίων. Οι αιτήσεις προς τα Κεντρικά Συμβούλια του πρώτου εδαφίου υποβάλλονται εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος και εξετάζονται κατά προτεραιότητα εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή τους. Η σχετική έγκριση του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. και του ΚΕ.Σ.Α. επισυνάπτεται στην αίτηση του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies». β) Η υλοποίηση της οικοδομικής άδειας της περ. β) της παρ. 1, επιτρέπεται από την έγκριση του Ε.Σ.Π.Ι.Α.Π., εφόσον καταβληθεί το περιβαλλοντικό ισοδύναμο.» «3. Η οικεία Υπηρεσία Δόμησης διενεργεί έως την 30ή Ιουνίου 2025 έλεγχο στο σύνολο των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί την τελευταία πενταετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος στην περιοχή της παρ. 1.»

αβ) Αν δεν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός απαιτείται, επιπροσθέτως των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. αα), έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) και του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής (ΚΕ.Σ.Α.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν κοινής συνεδρίασης, κατά την οποία συνεκτιμάται η αναγκαιότητα της συνέχισης υλοποίησης της οικοδομικής άδειας δυνάμει τεχνικών, κοινωνικών, οικονομικών και νομικών κριτηρίων. Οι αιτήσεις προς τα Κεντρικά Συμβούλια του πρώτου εδαφίου υποβάλλονται έως και την 16η.7.2025 και εξετάζονται κατά προτεραιότητα εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή τους. Η σχετική έγκριση του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. και του ΚΕ.Σ.Α. επισυνάπτεται στην αίτηση του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies». β) Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 69 του ν. 5197/2025, περί υποβολής αιτήματος στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), η προθεσμία «εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος», τρέπεται «έως και την 16η.10.2025», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από γνώμη του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., δύναται να εγκρίνεται η εφαρμογή των κινήτρων και προσαυξήσεων των άρθρων 66 και 71 αν, έως την 11η Δεκεμβρίου του 2024, έχουν ληφθεί υπόψη σε εγκεκριμένα: α) Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων, β) Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων, γ) Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης, δ) τροποποιηθέντα ρυμοτομικά σχέδια με άρση απαλλοτρίωσης, και ε) προεδρικά διατάγματα καθορισμού χρήσεων γης. Για την εφαρμογή της παρούσας απαιτείται η υποβολή αιτήματος στο ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., που συνοδεύεται από ειδική τεκμηρίωση, έως και την 16η.10.2025.». 3. Στην παρ. 3 του άρθρου 77 του ν. 5151/2024 (Α' 173), περί ελέγχου των οικοδομικών αδειών στην περιοχή της Καλντέρας στις νήσους Θήρας και Θηρασιάς, η προθεσμία «30ή Ιουνίου 2025», τρέπεται σε «30ή Ιουνίου 2026», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Η οικεία Υπηρεσία Δόμησης διενεργεί έως την 30ή Ιουνίου 2026 έλεγχο στο σύνολο των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί την τελευταία πενταετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος στην περιοχή της παρ. 1.». 4. Στην παρ. 1 του άρθρου 270 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί αναστολής οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου, η προθεσμία «31ης.12.2024», τρέπεται «31ης.12.2025», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) Δήμου Μυκόνου και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2025 αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός οικισμού περιοχές της νήσου Μυκόνου.». 5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 125ΚΑ του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί μεταβατικών ρυθμίσεων για την εκτέλεση πρωτοκόλλων κατεδάφισης, οι προθεσμίες «31η Δεκεμβρίου 2024» και η πρώτη προθεσμία «1η	«1. Έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) Δήμου Μυκόνου και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2024 αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός οικισμού περιοχές της νήσου Μυκόνου.» «5. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, οριστικές εκθέσεις αυτοψίας και πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν εκδοθεί μέχρι την 1η Μαΐου 2024 εκτελούνται κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 31η Δεκεμβρίου 2024, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες για την εκτέλεση των κατεδαφίσεων πριν την 1η Μαΐου 2024. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας οι αρμόδιες υπηρεσίες διαβιβάζουν στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το σύνολο των πρωτοκόλλων κατεδάφισης που δεν έχουν εκτελεστεί, καθώς και έκθεση σχετικά με τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις από την 1η Μαΐου 2024.»
---	--

Μαΐου 2024», τρέπονται σε «31η Μαρτίου 2026», και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Μέχρι την 31η Μαρτίου 2026, οριστικές εκθέσεις αυτοψίας και πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν εκδοθεί μέχρι την 31η Μαρτίου 2026 εκτελούνται κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 31η Μαρτίου 2026, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες για την εκτέλεση των κατεδαφίσεων πριν την 1η Μαΐου 2024. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας οι αρμόδιες υπηρεσίες διαβιβάζουν στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το σύνολο των πρωτοκόλλων κατεδάφισης που δεν έχουν εκτελεστεί, καθώς και έκθεση σχετικά με τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις από την 1η Μαΐου 2024.». 6. Η προθεσμία του άρθρου 72 του ν. 4843/2021 (Α' 215), περί αναστολής οικοδομικών εργασιών στην περιοχή του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή Ιλισίων, παρατείνεται από τη λήξη της, έως και την 31η.12.2025, υπό την επιφύλαξη της υπ' αρ. 26229/1123/1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ' 749), περί όρων και διαδικασίας έκδοσης αδειών οικοδομής για την εκτέλεση στρατιωτικών έργων.	
Άρθρο 57 Εκπόνηση Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών – Αντικατάσταση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4936/2022 Η παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4936/2022 (Α' 105), περί Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών (ΔηΣΜΕ), αντικαθίσταται ως εξής: «7. Η εκπόνηση του ΔηΣΜΕ και οι επικαιροποιήσεις του, από την 1η Ιανουαρίου 2025, αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού που αφορούν την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για τα έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το «REPowerEU». Η εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τις αιτήσεις χρηματοδότησης προτάσεων Ο.Τ.Α. α' βαθμού, οι οποίες έχουν υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση του παρόντος.».	7. Η εκπόνηση του ΔηΣΜΕ και οι επικαιροποιήσεις του, από 1ης Ιανουαρίου 2025 αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού για την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής.
Άρθρο 58 Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας σε κοινόχρηστους χώρους κτιρίων -Τροποποίηση άρθρου 14Γ ν. 3468/2006 Στο άρθρο 14Γ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί συλλογικής αυτοκατανάλωσης: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 προστίθενται οι λέξεις «ή σε συγκρότημα κατοικιών», β) προστίθεται παρ. 7, και το άρθρο 14Γ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 14Γ Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που ενεργούν από κοινού (Συλλογική αυτοκατανάλωση) (παρ. 4 άρθρου 21 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) 1. Τουλάχιστον δύο (2) αυτοκαταναλωτές που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο ή σε συγκρότημα κατοικιών δύνανται να συμμετέχουν από κοινού σε δραστηριότητες και να	Άρθρο 14Γ Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που ενεργούν από κοινού (Συλλογική αυτοκατανάλωση) (παρ. 4 άρθρου 21 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) 1. Τουλάχιστον δύο (2) αυτοκαταναλωτές που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο δύνανται να συμμετέχουν από κοινού σε δραστηριότητες και να ρυθμίζουν μεταξύ τους τον επιμερισμό της ενέργειας που παράγεται από τους σταθμούς τους, με την επιφύλαξη των εν ισχύι τελών δικτύου και άλλων σχετικών χρεώσεων, τελών, εισφορών και φόρων. Στον ενεργειακό συμψηφισμό, υπό το σχήμα της συλλογικής αυτοκατανάλωσης, μπορούν να ενταχθούν και καταναλώσεις κοινοχρήστων σε κτίρια. 2. Οι αυτοκαταναλωτές που ενεργούν σε ομάδα από κοινού ορίζουν έναν (1) υπεύθυνο εκπρόσωπο, για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τους, ο οποίος τους εκπροσωπεί έναντι τρίτων.

ρυθμίζουν μεταξύ τους τον επιμερισμό της ενέργειας που παράγεται από τους σταθμούς τους, με την επιφύλαξη των εν ισχύι τελών δικτύου και άλλων σχετικών χρεώσεων, τελών, εισφορών και φόρων. Στον ενεργειακό συμφωνισμό, υπό το σχήμα της συλλογικής αυτοκατανάλωσης, μπορούν να ενταχθούν και καταναλώσεις κοινοχρήστων σε κτίρια. 2. Οι αυτοκαταναλωτές που ενεργούν σε ομάδα από κοινού ορίζουν έναν (1) υπεύθυνο εκπρόσωπο, για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τους, ο οποίος τους εκπροσωπεί έναντι τρίτων. 3. Οι αυτοκαταναλωτές που ενεργούν από κοινού ρυθμίζουν τις σχέσεις τους μέσω σύμβασης. Η σύμβαση αυτή καθορίζει τουλάχιστον τις απαιτήσεις πρόσβασης των νέων μελών και την αποχώρηση των υφιστάμενων συμμετεχόντων, τις απαιτούμενες πλειοψηφίες, τους κανόνες για την κατανομή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται για αυτοκατανάλωση και τους συντελεστές τους, τους κανόνες επιμερισμού της καταβολής των τιμολογίων, καθώς και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων συλλογικής αυτοκατανάλωσης, που τους εκπροσωπεί έναντι τρίτων. 4. Το πρόσωπο που έχει οριστεί ως υπεύθυνος εκπρόσωπος των αυτοκαταναλωτών που ενεργούν από κοινού, κοινοποιεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, τον προβλεπόμενο τρόπο κοινής χρήσης για τη διανομή της παραγωγής από τους αυτοκαταναλωτές που συμμετέχουν στη δραστηριότητα της συλλογικής αυτοκατανάλωσης και τις τροποποιήσεις του. 5. Οι αυτοκαταναλωτές του παρόντος είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα. 6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο ενεργούν οι αυτοκαταναλωτές από κοινού, συμμετέχουν στις δραστηριότητες και επιμερίζουν την παραγόμενη ενέργεια. Παράλληλα, καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα για τη σύνδεση των σταθμών και την αποτελεσματική λειτουργία του σχήματος συλλογικής αυτοκατανάλωσης, σε σχέση με τον Διαχειριστή του Δικτύου και του Συστήματος. 7. Για την εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και συστημάτων αποθήκευσης αυτοκαταναλωτών, που ενεργούν από κοινού σε κοινόχρηστους χώρους κτιρίων, τα οποία περιλαμβάνουν περισσότερες από μια οριζόντιες ιδιοκτησίες και σε επιφάνεια μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του συνόλου της επιφάνειας του κοινόχρηστου δώματος, οι αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων των συνιδιοκτητών λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) που αντιστοιχεί στα ποσοστά συνιδιοκτησίας. Με την ίδια πλειοψηφία λαμβάνεται κάθε σχετική απόφαση για την υλοποίηση και ρύθμιση των παραπάνω αποφάσεων, τηρουμένων των εκάστοτε πολεοδομικών διατάξεων. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται επί ακινήτων που εμπίπτουν στον Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α' 220). Η σύμβαση της παρ. 3, εφόσον εφαρμόζεται η παρούσα, περιλαμβάνει πρόβλεψη προσχώρησης συνιδιοκτητών, εντός του ίδιου κτιρίου ή συγκροτήματος κατοικιών, προκειμένου να λαμβάνουν μέρος στην από κοινού συλλογική αυτοκατανάλωση και να καθίσταται δυνατή η	3. Οι αυτοκαταναλωτές που ενεργούν από κοινού ρυθμίζουν τις σχέσεις τους μέσω σύμβασης. Η σύμβαση αυτή καθορίζει τουλάχιστον τις απαιτήσεις πρόσβασης των νέων μελών και την αποχώρηση των υφιστάμενων συμμετεχόντων, τις απαιτούμενες πλειοψηφίες, τους κανόνες για την κατανομή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται για αυτοκατανάλωση και τους συντελεστές τους, τους κανόνες επιμερισμού της καταβολής των τιμολογίων, καθώς και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων συλλογικής αυτοκατανάλωσης, που τους εκπροσωπεί έναντι τρίτων. 4. Το πρόσωπο που έχει οριστεί ως υπεύθυνος εκπρόσωπος των αυτοκαταναλωτών που ενεργούν από κοινού, κοινοποιεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, τον προβλεπόμενο τρόπο κοινής χρήσης για τη διανομή της παραγωγής από τους αυτοκαταναλωτές που συμμετέχουν στη δραστηριότητα της συλλογικής αυτοκατανάλωσης και τις τροποποιήσεις του. 5. Οι αυτοκαταναλωτές του παρόντος είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα. 6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο ενεργούν οι αυτοκαταναλωτές από κοινού, συμμετέχουν στις δραστηριότητες και επιμερίζουν την παραγόμενη ενέργεια. Παράλληλα, καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα για τη σύνδεση των σταθμών και την αποτελεσματική λειτουργία του σχήματος συλλογικής αυτοκατανάλωσης, σε σχέση με τον Διαχειριστή του Δικτύου και του Συστήματος.
---	--

συμμετοχή τους στον επιμερισμό της παραγόμενης ενέργειας του φωτοβολταϊκού συστήματος. Οι όροι προσχώρησης είναι εύλογοι και δίκαιοι».	
Άρθρο 60 Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ» - Τροποποίηση άρθρου 14Δ ν. 3468/2006 Στο άρθρο 14Δ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί του Προγράμματος «ΑΠΟΛΛΩΝ», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 καταργείται, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 οι λέξεις «Εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2025», γ) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 7, η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2025», δ) οι περ. β) και γ) της παρ. 9 καταργούνται, ε) στην παρ. 10: εα) οι περ. γ), ζ), θ), ια) και ιβ) αντικαθίστανται, εβ) στην αρχή της περ. ε) προστίθενται οι λέξεις «τις τεχνολογίες, κατηγορίες», εγ) στην περ. στ), οι λέξεις «για την παραγόμενη και προς συμψηφισμό ενέργεια» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για την ενέργεια που παράγεται», εδ) στην περ. ιστ), οι λέξεις «διαδικασία επικαιροποίησης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «διαδικασία ένταξης και επικαιροποίησης», εε) προστίθεται περ. ιθ), στ) η παρ. 11 αντικαθίσταται, και το άρθρο 14Δ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 14Δ Πρόγραμμα «Απόλλων» 1. Θεσπίζεται Πρόγραμμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την ονομασία «Απόλλων» (εφεξής το Πρόγραμμα), με σκοπό τη μείωση του ενεργειακού κόστους των ευάλωτων νοικοκυριών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης και των διαδόχων τους. Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η κάλυψη του συνόλου ή μέρους των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2, μέσω της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης και της εφαρμογής εικονικού ταυτοχρονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14 και την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 14Α. Φορέας υλοποίησης του Προγράμματος ορίζεται η Διεύθυνση Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 2. Ωφελούμενοι του Προγράμματος είναι: α) οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α') της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1403), όπως εκάστοτε ισχύει, β) οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και οι σύνδεσμοι και τα νομικά πρόσωπα αυτών, γ) οι Τοπικοί και Γενικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων, καθώς και οι διάδοχοί τους, και δ) οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης. 3. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. για το εν λόγω Πρόγραμμα εγκαθίστανται από τρίτους σε διαφορετικό χώρο από τις εγκαταστάσεις κατανάλωσης και σε οποιαδήποτε Περιφέρεια, και συμψηφίζουν ταυτοχρονισμένα την παραγόμενη ενέργεια με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το δίκτυο και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των ωφελούμενων της παρ. 2. Ειδικά για τους ωφελούμενους των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, οι σταθμοί Α.Π.Ε. εγκαθίστανται στο αντίστοιχο Ηλεκτρικό Σύστημα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, τις ενεργειακές ανάγκες των οποίων καλύπτουν, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά περιθώρια απορρόφησης ισχύος έργων Α.Π.Ε., όπως κάθε φορά ορίζονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων. 4. Για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα απαιτείται η σύσταση μιας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε κάθε Περιφέρεια σύμφωνα με την παρ. 6, στην οποία συμμετέχουν ως μέλη οι ωφελούμενοι της παρ. 2 που ανήκουν στην ίδια Περιφέρεια, εκτός των ωφελούμενων της περ. α) οι οποίοι δεν απαιτείται να είναι μέλη, ανεξαρτήτως αν συμμετέχουν ως μέλη σε άλλη Ε.Κ.Π. που δραστηριοποιείται στην ίδια Περιφέρεια. Η συμμετοχή των ωφελούμενων στην Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή και πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου προς την Ε.Κ.Π., το οποίο σε κάθε περίπτωση γίνεται αποδεκτό. Η Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή ως προς τη συμμετοχή μελών, ωστόσο για τους σκοπούς του Προγράμματος εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις της παρ. 2. 5. Αντικείμενο δραστηριότητας της Ε.Κ.Π. είναι η ιδιοκατανάλωση ενέργειας από Α.Π.Ε.. Ως περιφέρεια δραστηριοποίησης ορίζεται η Περιφέρεια στην οποία ανήκουν οι συγκεκριμένοι ωφελούμενοι. Η Ε.Κ.Π. δύναται να ασκεί και	«Άρθρο 14Δ Πρόγραμμα «Απόλλων» 1. Θεσπίζεται Πρόγραμμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την ονομασία «Απόλλων» (εφεξής το Πρόγραμμα), με σκοπό τη μείωση του ενεργειακού κόστους των ευάλωτων νοικοκυριών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης και των διαδόχων τους. Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η κάλυψη του συνόλου ή μέρους των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2, μέσω της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης και της εφαρμογής εικονικού ταυτοχρονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14 και την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 14Α. Φορέας υλοποίησης του Προγράμματος ορίζεται η Διεύθυνση Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 2. Ωφελούμενοι του Προγράμματος είναι: α) οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α') της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1403), όπως εκάστοτε ισχύει, β) οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και οι σύνδεσμοι και τα νομικά πρόσωπα αυτών, γ) οι Τοπικοί και Γενικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων, καθώς και οι διάδοχοί τους, και δ) οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης. 3. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. για το εν λόγω Πρόγραμμα εγκαθίστανται από τρίτους σε διαφορετικό χώρο από τις εγκαταστάσεις κατανάλωσης και σε οποιαδήποτε Περιφέρεια, και συμψηφίζουν ταυτοχρονισμένα την παραγόμενη ενέργεια με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το δίκτυο και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των ωφελούμενων της παρ. 2. Ειδικά για τους ωφελούμενους των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, οι σταθμοί Α.Π.Ε. εγκαθίστανται στο αντίστοιχο Ηλεκτρικό Σύστημα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, τις ενεργειακές ανάγκες των οποίων καλύπτουν, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά περιθώρια απορρόφησης ισχύος έργων Α.Π.Ε., όπως κάθε φορά ορίζονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων. 4. Για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα απαιτείται η σύσταση μιας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε κάθε Περιφέρεια σύμφωνα με την παρ. 6, στην οποία συμμετέχουν ως μέλη οι ωφελούμενοι της παρ. 2 που ανήκουν στην ίδια Περιφέρεια, εκτός των ωφελούμενων της περ. α) οι οποίοι δεν απαιτείται να είναι μέλη, ανεξαρτήτως αν συμμετέχουν ως μέλη σε άλλη Ε.Κ.Π. που δραστηριοποιείται στην ίδια Περιφέρεια. Η συμμετοχή των ωφελούμενων στην Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή και πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου προς την Ε.Κ.Π., το οποίο σε κάθε περίπτωση γίνεται αποδεκτό. Η Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή ως προς τη συμμετοχή μελών, ωστόσο για τους σκοπούς του Προγράμματος εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις της παρ. 2. 5. Αντικείμενο δραστηριότητας της Ε.Κ.Π. είναι η ιδιοκατανάλωση ενέργειας από Α.Π.Ε.. Ως περιφέρεια δραστηριοποίησης ορίζεται η Περιφέρεια στην οποία ανήκουν οι συγκεκριμένοι ωφελούμενοι. Η Ε.Κ.Π. δύναται να ασκεί και

απορροφάται από το Δίκτυο και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των ωφελούμενων της παρ. 2. 4. Για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα απαιτείται η σύσταση μιας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε κάθε Περιφέρεια σύμφωνα με την παρ. 6, στην οποία συμμετέχουν ως μέλη οι ωφελούμενοι της παρ. 2 που ανήκουν στην ίδια Περιφέρεια, εκτός των ωφελούμενων της περ. α) οι οποίοι δεν απαιτείται να είναι μέλη, ανεξαρτήτως αν συμμετέχουν ως μέλη σε άλλη Ε.Κ.Π. που δραστηριοποιείται στην ίδια Περιφέρεια. Η συμμετοχή των ωφελούμενων στην Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή και πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου προς την Ε.Κ.Π., το οποίο σε κάθε περίπτωση γίνεται αποδεκτό. Η Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή ως προς τη συμμετοχή μελών, ωστόσο για τους σκοπούς του Προγράμματος εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις της παρ. 2. 5. Αντικείμενο δραστηριότητας της Ε.Κ.Π. είναι η ιδιοκατανάλωση ενέργειας από Α.Π.Ε.. Ως περιφέρεια δραστηριοποίησης ορίζεται η Περιφέρεια στην οποία ανήκουν οι συγκεκριμένοι ωφελούμενοι. Η Ε.Κ.Π. δύναται να ασκεί και άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 47Δ του ν. 4001/2011 (Α' 129). 6. Έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2025, οι κατά περίπτωση Περιφέρειες συστήνουν την εκάστοτε Ε.Κ.Π., άλλως αποκλείεται η συμμετοχή στο Πρόγραμμα αυτών και των υπολοίπων ωφελούμενων ίδιας Περιφέρειας. Ειδικά, για την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων της περ. α) της παρ. 2: α) συστήνεται, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μία Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος ή την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.), κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 47B του ν. 4001/2011 (Α' 129), με αντικείμενο δραστηριότητας την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών, ήτοι των δικαιούχων του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α') της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1403), όπως εκάστοτε ισχύει, και β) ως περιφέρειες δραστηριοποίησης ορίζονται οι Περιφέρειες στις οποίες ανήκουν οι Ωφελούμενοι της περ. α) της παρ. 2. 7. Κάθε Ε.Κ.Π. συγκεντρώνει και αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Δεκεμβρίου 2024 τα κάτωθι στοιχεία: α) το σύνολο των ωφελούμενων που συμμετέχουν ως μέλη της, β) το συνολικό πλήθος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης των μελών της, γ) τις ετήσιες καταναλώσεις ηλεκτρικής ενέργειας των μελών της και τα προφίλ κατανάλωσης αυτών, για το έτος 2023. Τα στοιχεία της περ. γ' παρέχονται στην Ε.Κ.Π. από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε.), κατόπιν σχετικού αιτήματός της. Ειδικά, για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α', ο ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Μαΐου 2024 το πλήθος των δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α', των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσής τους και τις συνολικές καταναλώσεις αυτών για το έτος 2023. 8. Τα στοιχεία της παρ. 7 που αποστέλλονται στον Φορέα Υλοποίησης, αποτελούν αντικείμενο μελέτης και διαστασιολόγησης των απαιτούμενων συνιστωσών των σταθμών Α.Π.Ε., που υλοποιούνται από τον ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. για τους σκοπούς του Προγράμματος. Όπου οι παροχές είναι καταμετρούμενες, το προφίλ κατανάλωσης προκύπτει από το διάγραμμα διακύμανσης συνολικής έγχυσης ενέργειας στο διασυνδεδεμένο Σύστημα μη τηλεμετρούμενων μετρητών φορτίου. 9. Στο πλαίσιο του Προγράμματος ισχύουν τα κάτωθι: α) Οι ωφελούμενοι που προστίθενται ως μέλη στην Ε.Κ.Π. και οι παροχές κατανάλωσης αυτών που προσκομίζονται από την Ε.Κ.Π. στον φορέα υλοποίησης μετά την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διενέργεια της 3ης Φάσης του Προγράμματος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14Ε, β) οι ωφελούμενοι που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, επιτρέπεται να εγκαταστήσουν σταθμούς Α.Π.Ε. για την κάλυψη όσων καταναλώσεών τους δεν καλύπτονται από το Πρόγραμμα, αποκλειστικά μέσω αυτοκατανάλωσης ή αυτοκατανάλωσης με εφαρμογή ειδικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, γ) οι ωφελούμενοι οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν λάβει κατ' ελάχιστο Οριστική Προσφορά Σύμβασης για την εγκατάσταση σταθμών των άρθρων 14Α και 14Β και την κάλυψη πλήθους καταναλώσεών τους, εφόσον προχωρήσουν στην εγκατάσταση των εν λόγω σταθμών,	άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 47Δ του ν. 4001/2011 (Α' 129). 6. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι κατά περίπτωση Περιφέρειες συστήνουν την εκάστοτε Ε.Κ.Π., άλλως αποκλείεται η συμμετοχή στο Πρόγραμμα αυτών και των υπολοίπων ωφελούμενων ίδιας Περιφέρειας. Ειδικά, για την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων της περ. α) της παρ. 2: α) συστήνεται, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μία Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος ή την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.), κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 47B του ν. 4001/2011 (Α' 129), με αντικείμενο δραστηριότητας την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών, ήτοι των δικαιούχων του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α') της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1403), όπως εκάστοτε ισχύει, και β) ως περιφέρειες δραστηριοποίησης ορίζονται οι Περιφέρειες στις οποίες ανήκουν οι Ωφελούμενοι της περ. α) της παρ. 2. 7. Κάθε Ε.Κ.Π. συγκεντρώνει και αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Δεκεμβρίου 2024 τα κάτωθι στοιχεία: α) το σύνολο των ωφελούμενων που συμμετέχουν ως μέλη της, β) το συνολικό πλήθος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης των μελών της, γ) τις ετήσιες καταναλώσεις ηλεκτρικής ενέργειας των μελών της και τα προφίλ κατανάλωσης αυτών, για το έτος 2023. Τα στοιχεία της περ. γ' παρέχονται στην Ε.Κ.Π. από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε.), κατόπιν σχετικού αιτήματός της. Ειδικά, για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α', ο ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Μαΐου 2024 το πλήθος των δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α', των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσής τους και τις συνολικές καταναλώσεις αυτών για το έτος 2023. 8. Τα στοιχεία της παρ. 7 που αποστέλλονται στον Φορέα Υλοποίησης, αποτελούν αντικείμενο μελέτης και διαστασιολόγησης των απαιτούμενων συνιστωσών των σταθμών Α.Π.Ε., που υλοποιούνται από τον ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. για τους σκοπούς του Προγράμματος. Όπου οι παροχές είναι καταμετρούμενες, το προφίλ κατανάλωσης προκύπτει από το διάγραμμα διακύμανσης συνολικής έγχυσης ενέργειας στο διασυνδεδεμένο Σύστημα μη τηλεμετρούμενων μετρητών φορτίου. 9. Στο πλαίσιο του Προγράμματος ισχύουν τα κάτωθι: α) Οι ωφελούμενοι που προστίθενται ως μέλη στην Ε.Κ.Π. και οι παροχές κατανάλωσης αυτών που προσκομίζονται από την Ε.Κ.Π. στον φορέα υλοποίησης μετά την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διενέργεια της 3ης Φάσης του Προγράμματος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14Ε, β) οι ωφελούμενοι που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, επιτρέπεται να εγκαταστήσουν σταθμούς Α.Π.Ε. για την κάλυψη όσων καταναλώσεών τους δεν καλύπτονται από το Πρόγραμμα, αποκλειστικά μέσω αυτοκατανάλωσης ή αυτοκατανάλωσης με εφαρμογή ειδικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, γ) οι ωφελούμενοι οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν λάβει κατ' ελάχιστο Οριστική Προσφορά Σύμβασης για την εγκατάσταση σταθμών των άρθρων 14Α και 14Β και την κάλυψη πλήθους καταναλώσεών τους, εφόσον προχωρήσουν στην εγκατάσταση των εν λόγω σταθμών,
---	--

8. Τα στοιχεία της παρ. 7 που αποστέλλονται στον Φορέα Υλοποίησης, αποτελούν αντικείμενο μελέτης και διαστασιολόγησης των απαιτούμενων συνιστωσών των σταθμών Α.Π.Ε., που υλοποιούνται από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. για τους σκοπούς του Προγράμματος. Όπου οι παροχές είναι καταμετρούμενες, το προφίλ κατανάλωσης προκύπτει από το διάνυσμα διακύμανσης συνολικής έγχυσης ενέργειας στο διασυνδεδεμένο Σύστημα μη τηλεμετρούμενων μετρητών φορτίου. 9. Στο πλαίσιο του Προγράμματος ισχύουν τα κάτωθι: α) Οι ωφελούμενοι που προστίθενται ως μέλη στην Ε.Κ.Π. και οι παροχές κατανάλωσης αυτών που προσκομίζονται από την Ε.Κ.Π. στον φορέα υλοποίησης μετά την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διενέργεια της 3ης Φάσης του Προγράμματος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14Ε, β) Καταργείται. γ) Καταργείται. δ) ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. προβαίνει κατά απόλυτη προτεραιότητα στην εγκατάσταση έξυπνων μετρητών στις παροχές κατανάλωσης, για το σύνολο των ωφελούμενων σύμφωνα με την παρ. 7, λαμβάνοντας υπόψη για την ιεράρχησή τους την ολοκλήρωση της 3ης Φάσης για κάθε Ε.Κ.Π., σε συνεργασία και με τον Φορέα Υλοποίησης. Ειδικότερα για τους ωφελούμενους της περ. α) της παρ. 2 η υποχρέωση της κατά προτεραιότητα εγκατάστασης έξυπνων μετρητών εκκινεί με την έναρξη ισχύος του παρόντος, ε) οι ανάγκες των ωφελούμενων της περ. α) της παρ. 2 καλύπτονται αποκλειστικά από την Ε.Κ.Π. του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6, στην οποία και δεν απαιτείται να είναι μέλη, και όχι από τις εκάστοτε Ε.Κ.Π. που συστήνονται ανά Περιφέρεια σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 6, και στ) οι ωφελούμενοι της περ. α) της παρ. 2 και οι προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης επικαιροποιούνται από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και την Ε.Κ.Π. κατά τη διάρκεια λειτουργίας των επιλέξιμων έργων και της εφαρμογής του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού από τους Προμηθευτές. 10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε θέμα σχετικά με την υλοποίηση του Προγράμματος και ιδίως: α) το ποσοστό κάλυψης των ενεργειακών αναγκών για κάθε κατηγορία ωφελούμενων, λαμβάνοντας υπόψη και τα τυχόν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας, τις τεχνολογίες και την ισχύ των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών, β) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Προγράμματος και των επιμέρους φάσεων αυτού, γ) τη διαδικασία: γα) εφαρμογής αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, και γβ) υπολογισμού της καταναλισκόμενης ενέργειας των ωφελούμενων, καθώς και της ηλεκτρικής ενέργειας που καλύπτεται από το Πρόγραμμα, δ) τη μεθοδολογία και τη διαδικασία επιμερισμού της παραγόμενης ενέργειας, τον φορέα και τον τρόπο διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και το μοντέλο της δημοπρασίας για την επιλογή των έργων που καλύπτουν τις ανάγκες της εκάστοτε Ε.Κ.Π., ε) τις τεχνολογίες, κατηγορίες, τον ελάχιστο βαθμό αδειοδοτικής ωριμότητας των έργων που συμμετέχουν	δύνανται να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα για την κάλυψη έως ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών καταναλώσεων των παρόχων που δεν καλύπτονται από τους εν λόγω σταθμούς, δ) ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. προβαίνει κατά απόλυτη προτεραιότητα στην εγκατάσταση έξυπνων μετρητών στις παροχές κατανάλωσης, για το σύνολο των ωφελούμενων σύμφωνα με την παρ. 7, λαμβάνοντας υπόψη για την ιεράρχησή τους την ολοκλήρωση της 3ης Φάσης για κάθε Ε.Κ.Π., σε συνεργασία και με τον Φορέα Υλοποίησης. Ειδικότερα για τους ωφελούμενους της περ. α) της παρ. 2 η υποχρέωση της κατά προτεραιότητα εγκατάστασης έξυπνων μετρητών εκκινεί με την έναρξη ισχύος του παρόντος, ε) οι ανάγκες των ωφελούμενων της περ. α) της παρ. 2 καλύπτονται αποκλειστικά από την Ε.Κ.Π. του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6, στην οποία και δεν απαιτείται να είναι μέλη, και όχι από τις εκάστοτε Ε.Κ.Π. που συστήνονται ανά Περιφέρεια σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 6, και στ) οι ωφελούμενοι της περ. α) της παρ. 2 και οι προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης επικαιροποιούνται από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και την Ε.Κ.Π. κατά τη διάρκεια λειτουργίας των επιλέξιμων έργων και της εφαρμογής του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού από τους Προμηθευτές. 10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε θέμα σχετικά με την υλοποίηση του Προγράμματος και ιδίως: α) το ποσοστό κάλυψης των ενεργειακών αναγκών για κάθε κατηγορία ωφελούμενων, λαμβάνοντας υπόψη και τα τυχόν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας, τις τεχνολογίες και την ισχύ των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών, β) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Προγράμματος και των επιμέρους φάσεων αυτού, γ) τη διαδικασία εφαρμογής αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, δ) τη μεθοδολογία και τη διαδικασία επιμερισμού της παραγόμενης ενέργειας, τον φορέα και τον τρόπο διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και το μοντέλο της δημοπρασίας για την επιλογή των έργων που καλύπτουν τις ανάγκες της εκάστοτε Ε.Κ.Π., ε) τον ελάχιστο βαθμό αδειοδοτικής ωριμότητας των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα και στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες, στ) την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για την παραγόμενη και προς συμψηφισμό ενέργεια, ζ) την προκήρυξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών για κάθε Ε.Κ.Π., η) τον χρονικό ορίζοντα θέσης σε λειτουργία των επιλέξιμων έργων, θ) τυχόν χρεώσεις στους ωφελούμενους για την προς συμψηφισμό ενέργεια, ι) τη διαδικασία κατάρτισης των απαιτούμενων συμβάσεων σύμφωνα με την περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 14Ε, τη χρονική διάρκεια αυτών, καθώς και πρότυπα υποδείγματα συμβάσεων, ια) τις υποχρεώσεις των ωφελούμενων, καθώς και των κατόχων των επιλέξιμων σταθμών Α.Π.Ε., ιβ) τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους λειτουργίας και χρήσης των συστημάτων αποθήκευσης εφόσον αυτά υφίστανται, ιγ) τις ειδικές προβλέψεις για εντάξεις ωφελούμενων στις Ε.Κ.Π. μετά την παρέλευση των καταληκτικών προθεσμιών του παρόντος και την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών,
---	--

στο Πρόγραμμα και στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες, στ) την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για την ενέργεια που παράγεται, ζ) την προκήρυξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών για κάθε Ε.Κ.Π., καθώς και σχετικό θέμα με αυτές, ιδίως: ζα) τη δημοπρατούμενη ισχύ, ζβ) την ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών, ζγ) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, ζδ) λοιπούς κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, και ζε) τις εγγυητικές επιστολές στους συμμετέχοντες και στους επιλέξιμους σταθμούς Α.Π.Ε., η) τον χρονικό ορίζοντα θέσης σε λειτουργία των επιλέξιμων έργων, θ) χρεώσεις στους ωφελούμενους για την ηλεκτρική ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα, ι) τη διαδικασία κατάρτισης των απαιτούμενων συμβάσεων σύμφωνα με την περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 14Ε, τη χρονική διάρκεια αυτών, καθώς και πρότυπα υποδείγματα συμβάσεων, ια) τις υποχρεώσεις των ωφελούμενων, των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, των αρμοδίων Διαχειριστών, της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, λοιτών φορέων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, καθώς και των κατόχων των επιλέξιμων σταθμών Α.Π.Ε., ιβ) τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους λειτουργίας και χρήσης των συστημάτων αποθήκευσης που υποχρεούνται να εγκαταστήσουν οι σταθμοί Α.Π.Ε., οι οποίοι επιλέγονται βάσει της αντίστοιχης ανταγωνιστικής διαδικασίας, τις χρονικές προθεσμίες εγκατάστασής τους, τις κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης και τις ρήτρες μη συμμόρφωσης που επιβάλλονται στους επιλέξιμους σταθμούς, ιγ) τις ειδικές προβλέψεις για εντάξεις ωφελούμενων στις Ε.Κ.Π. μετά την παρέλευση των καταληκτικών προθεσμιών του παρόντος και την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών, ιδ) την παράταση των προθεσμιών που τίθενται με τις παρ. 6 και 7, και ιε) τη διαφοροποίηση του τρόπου συμψηφισμού ανά κατηγορία ωφελούμενων και ανά επίπεδο τάσης των παροχών κατανάλωσης, ιστ) τη διαδικασία χορήγησης των δεδομένων για τους δικαιούχους του Κ.Ο.Τ. Α' από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε για την εφαρμογή του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, τη διαδικασία ένταξης και επικαιροποίησης των δικαιούχων και των αντίστοιχων προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης, καθώς και τα χρονικά διαστήματα εφαρμογής της, ιζ) την εφαρμογή ή μη τυχόν περιορισμών έγχυσης των παρ. 3 και 4 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129) στους επιλέξιμους σταθμούς Α.Π.Ε., καθώς και το ύψος αυτών, ιη) ειδικότερα θέματα ως προς την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος, την εγκατάσταση των σταθμών Α.Π.Ε, τον συμψηφισμό και την εκκαθάριση της ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, ιθ) τη δυνατότητα και τη διαδικασία μεταβίβασης των σταθμών στις εκάστοτε Ε.Κ.Π.. 11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	ιδ) την παράταση των προθεσμιών που τίθενται με τις παρ. 6 και 7, και ιε) τη διαφοροποίηση του τρόπου συμψηφισμού ανά κατηγορία ωφελούμενων και ανά επίπεδο τάσης των παροχών κατανάλωσης, ιστ) τη διαδικασία χορήγησης των δεδομένων για τους δικαιούχους του Κ.Ο.Τ. Α' από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε για την εφαρμογή του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, τη διαδικασία επικαιροποίησης των δικαιούχων και των αντίστοιχων προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης, καθώς και τα χρονικά διαστήματα εφαρμογής της, ιζ) την εφαρμογή ή μη τυχόν περιορισμών έγχυσης των παρ. 3 και 4 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129) στους επιλέξιμους σταθμούς Α.Π.Ε., καθώς και το ύψος αυτών, ιη) ειδικότερα θέματα ως προς την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος, την εγκατάσταση των σταθμών Α.Π.Ε, τον συμψηφισμό και την εκκαθάριση της ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά. 11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος χρηματοδότησης του Προγράμματος και αποζημίωσης των επιλέξιμων έργων, ήτοι των μελετών που απαιτείται να εκπονηθούν για τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων και της αποζημίωσης των έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων, η αποζημίωση ή όχι τυχόν περίσσειας παραγόμενης ενέργειας, κίνητρα για περαιτέρω μείωση των καταναλώσεών τους μετά τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα και ο τρόπος αποζημίωσης των Προμηθευτών για την προς συμψηφισμό ενέργεια.».
---	--

καθορίζονται ο τρόπος χρηματοδότησης του Προγράμματος και αποζημίωσης των επιλέξιμων έργων, ήτοι: α) οι μελέτες που απαιτείται να εκπονηθούν για τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων και η αποζημίωση των έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων, β) η αποζημίωση ή όχι, της τυχόν περίσσειας παραγόμενης ενέργειας, γ) η διαδικασία χορήγησης και καταβολής τυχόν επενδυτικής ενίσχυσης, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 8 του άρθρου 14Ε, το ύψος αυτής, τυχόν προκαταβολή, καθώς και το ύψος της τελευταίας, δ) κίνητρα για περαιτέρω μείωση των καταναλώσεών τους, μετά τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα, και ε) ο τρόπος αποζημίωσης των Προμηθευτών για την ηλεκτρική ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα.».	
Άρθρο 61 Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων» - Τροποποίηση άρθρου 14Ε ν. 3468/2006 Στο άρθρο 14Ε του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί υλοποίησης του Προγράμματος «ΑΠΟΛΛΩΝ», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. ε) της παρ. 1 οι λέξεις «ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν.» διαγράφονται, β) οι παρ. 6, 7 και 8 αντικαθίστανται, πλην της περ. γ) της παρ. 8, γ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 10, μετά από τις λέξεις «Οι αρμόδιες αρχές», προστίθενται οι λέξεις «και οι αρμόδιοι Διαχειριστές», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 12: δα) μετά από τις λέξεις «οι σταθμοί», προστίθενται οι λέξεις «δύνανται να», δβ) μετά από τις λέξεις «στις εκάστοτε Ε.Κ.Π.» προστίθενται οι λέξεις «σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ», και το άρθρο 14Ε διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 14Ε Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων» 1. Η υλοποίηση του Προγράμματος του άρθρου 14Δ διενεργείται ανά Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε επιμέρους φάσεις, ως εξής: α) 1η Φάση: Σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 14 Δ. β) 2η Φάση: Πρόσκληση ενδιαφέροντος από την Ε.Κ.Π. για τη συμμετοχή των ωφελούμενων των περ. β), γ) και δ) της παρ. 2 του άρθρου 14Δ και συγκέντρωση απαιτούμενων στοιχείων σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 14Δ. γ) 3η Φάση: Μελέτη και διαστασιολόγηση απαιτούμενων έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2 του άρθρου 14Δ. δ) 4η Φάση: Προκήρυξη ανταγωνιστικής διαδικασίας και επιλογή έργων για κάθε Ε.Κ.Π.. ε) 5η Φάση: Σύναψη απαιτούμενων συμβάσεων μεταξύ των Ε.Κ.Π., των κατόχων των επιλέξιμων έργων, των Προμηθευτών και του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.), ή τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) καθώς και υλοποίηση των έργων. στ) 6η Φάση: Θέση σταθμών σε λειτουργία και εφαρμογή εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού για τα μέλη της Ε.Κ.Π. και τους δικαιούχους του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (ΚΟΤ) Α'. 2. Για την υποστήριξη της 3ης Φάσης, Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. λαμβάνει από τον Φορέα Υλοποίησης τα στοιχεία της παρ. 7 του άρθρου 14Δ και προβαίνει εντός δύο (2) μηνών από τη λήψη αυτών στην εκπόνηση των αναγκαίων ενεργειακών	Άρθρο 14Ε Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων» 1. Η υλοποίηση του Προγράμματος του άρθρου 14Δ διενεργείται ανά Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε επιμέρους φάσεις, ως εξής: α) 1η Φάση: Σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 14 Δ. β) 2η Φάση: Πρόσκληση ενδιαφέροντος από την Ε.Κ.Π. για τη συμμετοχή των ωφελούμενων των περ. β), γ) και δ) της παρ. 2 του άρθρου 14Δ και συγκέντρωση απαιτούμενων στοιχείων σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 14Δ. γ) 3η Φάση: Μελέτη και διαστασιολόγηση απαιτούμενων έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2 του άρθρου 14Δ. δ) 4η Φάση: Προκήρυξη ανταγωνιστικής διαδικασίας και επιλογή έργων για κάθε Ε.Κ.Π.. ε) 5η Φάση: Σύναψη απαιτούμενων συμβάσεων μεταξύ των Ε.Κ.Π., των κατόχων των επιλέξιμων έργων, των Προμηθευτών και του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.), ή τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., καθώς και υλοποίηση των έργων. στ) 6η Φάση: Θέση σταθμών σε λειτουργία και εφαρμογή εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού για τα μέλη της Ε.Κ.Π. και τους δικαιούχους του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (ΚΟΤ) Α'. 2. Για την υποστήριξη της 3ης Φάσης, Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. λαμβάνει από τον Φορέα Υλοποίησης τα στοιχεία της παρ. 7 του άρθρου 14Δ και προβαίνει εντός δύο (2) μηνών από τη λήψη αυτών στην εκπόνηση των αναγκαίων ενεργειακών μελετών και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων ανά Ε.Κ.Π.. Οι σχετικές μελέτες αποστέλλονται εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. στον Φορέα Υλοποίησης, όπου και διαπιστώνεται η ολοκλήρωση της 3ης Φάσης του Προγράμματος. Ειδικά για τους δικαιούχους Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α'), ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. από την 1η Μαΐου 2024 εκπονεί τη σχετική μελέτη του προηγούμενου εδαφίου, την οποία και υποβάλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 30ή Ιουνίου 2024. 3. Για τη διενέργεια της 3ης Φάσης και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων, τα στοιχεία που συγκεντρώνονται για τους ωφελούμενους από την Ε.Κ.Π. αφορούν το έτος 2023. Με βάση το έτος 2023 καθορίζεται και η συνολική κατανάλωση ενέργειας προς συμψηφισμό των ευάλωτων νοικοκυριών. 4. Η 4η Φάση εκκινεί διακριτά για κάθε Ε.Κ.Π. με την προκήρυξη και τη διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την επιλογή των έργων και την κάλυψη των

μελετών και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων ανά Ε.Κ.Π.. Οι σχετικές μελέτες αποστέλλονται εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. στον Φορέα Υλοποίησης, όπου και διαπιστώνεται η ολοκλήρωση της 3ης Φάσης του Προγράμματος. Ειδικά για τους δικαιούχους Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α'), ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. από την 1η Μαΐου 2024 εκπονεί τη σχετική μελέτη του προηγούμενου εδαφίου, την οποία και υποβάλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 30ή Ιουνίου 2024.

3. Για τη διενέργεια της 3ης Φάσης και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων, τα στοιχεία που συγκεντρώνονται για τους ωφελούμενους από την Ε.Κ.Π. αφορούν το έτος 2023. Με βάση το έτος 2023 καθορίζεται και η συνολική κατανάλωση ενέργειας προς συμψηφισμό των ευάλωτων νοικοκυριών.

4. Η 4η Φάση εκκινεί διακριτά για κάθε Ε.Κ.Π. με την προκήρυξη και τη διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την επιλογή των έργων και την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων, κατόπιν ολοκλήρωσης των προηγούμενων φάσεων.

Για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α' ή για Ε.Κ.Π. σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές δύναται να προκηρύσσεται ανταγωνιστική διαδικασία κατόπιν σχετικής μελέτης από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε., χωρίς να απαιτείται η ολοκλήρωση της 2ης Φάσης του Προγράμματος της παρ. 1 από την εκάστοτε Ε.Κ.Π. η οποία και υλοποιείται παράλληλα έως την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 του άρθρου 14Δ.

5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για κάθε Ε.Κ.Π. προκηρύσσεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων κατόπιν σχετικής προηγούμενης απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

6. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών συνάπτουν τη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για το σύνολο ή μέρος της ενέργειας που εγχέουν στο Σύστημα ή το Δίκτυο, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

7. Κάθε Ε.Κ.Π. συνάπτει σύμβαση αυτοκατανάλωσης εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας, με: α) τους εκάστοτε προμηθευτές που εκπροσωπούν, τις, προς συμψηφισμό, παροχές κατανάλωσης, β) τους κατόχους των επιλέξιμων σταθμών, γ) τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και δ) τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ. Οι προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης των Δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α' επικαιροποιούνται και αποστέλλονται από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. στην Ε.Κ.Π., στον υπεύθυνο της παρ. 11, στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και στους Προμηθευτές, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

Με τη σύμβαση αυτοκατανάλωσης ρυθμίζονται και θέματα αποζημίωσης των Προμηθευτών από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ως Διαχειριστή του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, και από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως Διαχειριστή του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, καθώς και χρεώσεις των ωφελούμενων για την ηλεκτρική ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

8. Για τους σκοπούς του Προγράμματος: α) Το κόστος της ενέργειας που καλύπτεται από το Πρόγραμμα για τις

αναγκών των ωφελούμενων, κατόπιν ολοκλήρωσης των προηγούμενων φάσεων.

Για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α' ή για Ε.Κ.Π. σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές δύναται να προκηρύσσεται ανταγωνιστική διαδικασία κατόπιν σχετικής μελέτης από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε., χωρίς να απαιτείται η ολοκλήρωση της 2ης Φάσης του Προγράμματος της παρ. 1 από την εκάστοτε Ε.Κ.Π. η οποία και υλοποιείται παράλληλα έως την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 του άρθρου 14Δ.

5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για κάθε Ε.Κ.Π. προκηρύσσεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων κατόπιν σχετικής προηγούμενης απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

6. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια με τον ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. ή τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν. για την ενέργεια που παράγουν και παρέχουν προς συμψηφισμό για τις ανάγκες της εκάστοτε Ε.Κ.Π., σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

7. Η κάθε Ε.Κ.Π. συνάπτει σύμβαση αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια με τους εκάστοτε προμηθευτές που εκπροσωπούν τις προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης, τους κατόχους των επιλέξιμων σταθμών, καθώς και τον ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. ή τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν. σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ. Οι προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης των Δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α' επικαιροποιούνται και αποστέλλονται από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. στην Ε.Κ.Π., στον υπεύθυνο της παρ. 11 και στους Προμηθευτές σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

Με τη σύμβαση αυτοκατανάλωσης ρυθμίζονται και θέματα αποζημίωσης των Προμηθευτών από τον ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. ή τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., και χρεώσεις των ωφελούμενων για την προς συμψηφισμό ενέργεια.

8. Για τους σκοπούς του Προγράμματος: α) Το κόστος της ενέργειας που παρέχεται προς συμψηφισμό των αναγκών των ωφελούμενων δύναται να καλύπτεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179),

β) δύνανται να καθορίζονται χρεώσεις στους ωφελούμενους για την ενέργεια που συμψηφίζεται, οι οποίες αποτελούν έσοδο του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011,

γ) δύναται να χορηγείται στους επιλέξιμους σταθμούς επενδυτική ενίσχυση από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και άλλες πηγές χρηματοδότησης.

9. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών προχωρούν στην υλοποίηση και σύνδεση των σταθμών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας.

10. Οι επιλέξιμοι σταθμοί του Προγράμματος προβαίνουν αμελλητί σε τροποποίηση ή έκδοση των ή απαιτούμενων αδειών για την εγκατάστασή τους. Οι αρμόδιες αρχές χειρίζονται τις σχετικές αιτήσεις κατά απόλυτη προτεραιότητα.

11. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών ορίζουν υπεύθυνο για τον συμψηφισμό και επιμερισμό της παραγόμενης ενέργειας με τις παροχές κατανάλωσης και συνεργάζονται στο πλαίσιο εφαρμογής και τήρησης των προβλέψεων του Προγράμματος και του σχετικού συμβατικού πλαισίου, σε σταθερή και συνεχή βάση, με την Ε.Κ.Π..

ανάγκες των ωφελούμενων δύναται να καλύπτεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και τον Ειδικό Λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, β) δύναται να καθορίζονται χρεώσεις στους ωφελούμενους για την ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα, οι οποίες αποτελούν έσοδο των προμηθευτών που εκπροσωπούν τους ωφελούμενους, γ) δύναται να χορηγείται στους επιλέξιμους σταθμούς επενδυτική ενίσχυση από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και άλλες πηγές χρηματοδότησης. δ) δύναται να επιβάλλονται ρήτρες μη συμμόρφωσης στους επιλέξιμους σταθμούς, οι οποίες αποτελούν έσοδο του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 και του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ. 9. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών προχωρούν στην υλοποίηση και σύνδεση των σταθμών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας. 10. Οι επιλέξιμοι σταθμοί του Προγράμματος προβαίνουν αμελλητί σε τροποποίηση ή έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την εγκατάσταση τους. Οι αρμόδιες αρχές και οι αρμόδιοι Διαχειριστές χειρίζονται τις σχετικές αιτήσεις κατά απόλυτη προτεραιότητα. 11. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών ορίζουν υπεύθυνο για τον συμψηφισμό και επιμερισμό της παραγόμενης ενέργειας με τις παροχές κατανάλωσης και συνεργάζονται στο πλαίσιο εφαρμογής και τήρησης των προβλέψεων του Προγράμματος και του σχετικού συμβατικού πλαισίου, σε σταθερή και συνεχή βάση, με την Ε.Κ.Π.. 12. Μετά το πέρας της διάρκειας των Συμβάσεων των παρ. 6 και 7, οι σταθμοί δύναται να μεταβιβάζονται στις εκάστοτε Ε.Κ.Π. σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ. Η παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 περί εγγύτητας των μελών της Ε.Κ.Π. με τον σταθμό Α.Π.Ε. δεν εφαρμόζεται.»	12. Μετά το πέρας της διάρκειας των Συμβάσεων των παρ. 6 και 7, οι σταθμοί μεταβιβάζονται στις εκάστοτε Ε.Κ.Π.. Η παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 περί εγγύτητας των μελών της Ε.Κ.Π. με τον σταθμό Α.Π.Ε. δεν εφαρμόζεται.»
Άρθρο 62 Ενεργειακές εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4342/2015, αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 10Α ν. 4951/2022 και τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 173 ν. 4964/2022 1. Στον ν. 4342/2015 (Α' 143) προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής: «Άρθρο 25Α Έκδοση Οδικού Χάρτη για την Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια – Εξουσιοδοτική διάταξη Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται Οδικός Χάρτης για την Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια, με τον οποίο καθορίζονται καινοτόμες παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων χρηματοδοτικών μέσων που δεν βασίζονται σε επιχορηγήσεις.» 2. Η παρ. 5 του άρθρου 10Α του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί Μηχανισμού Αντιστάθμισης Περικοπών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), αντικαθίσταται ως εξής:	«5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται, κατόπιν πρότασης της Ομάδας Διοίκησης Έργου, να θεσπίζεται Μηχανισμός Αντιστάθμισης Περικοπών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μεταξύ παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., για την αντιστάθμιση των πρόσθετων περιορισμών που επιβάλλονται σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., λόγω της τεχνικής αδυναμίας εφαρμογής στην πράξη αναλογικού επιμερισμού των περιορισμών σε όλους τους σταθμούς της αυτής ομάδας περιορισμών, με χρεώσεις που επιβάλλονται σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι δεν δύναται να εφαρμόσουν λόγω τεχνικής αδυναμίας τους ως άνω περιορισμούς. Οι εν λόγω χρεώσεις πιστώνονται στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στους οποίους εφαρμόστηκαν πρόσθετοι περιορισμοί, πέραν αυτών που τους αναλογούσαν, λόγω της ως άνω τεχνικής αδυναμίας των υπολοίπων. Η εφαρμογή του μηχανισμού, εφόσον θεσπιστεί, λαμβάνει χώρα μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 1. Στην περίπτωση αυτή, Φορέας εφαρμογής των συναλλαγών του εν λόγω Μηχανισμού ορίζεται ο Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε., ο οποίος δημιουργεί, τηρεί και διαχειρίζεται ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού. Για τους οικείους υπολογισμούς, οι Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Δικτύων Διανομής παραθέτουν στον Δ.Α.Π.Ε.Π. τα απαιτούμενα στοιχεία σε μηνιαία βάση. Με την ίδια απόφαση

«5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν πρότασης της Ομάδας Διοίκησης Έργου, θεσπίζεται Μηχανισμός Αναδιανομής των εσόδων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μεταξύ παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., για την αντιστάθμιση της επίπτωσης που προκαλείται στα έσοδα που λαμβάνουν οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τη μη τήρηση των προγραμματίων αγοράς χαρτοφυλακίων (Χ/Φ) Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και την απόκλιση, από την πραγματικά αναλογούσα, της ανακατανομής της παραγωγής που επιβάλλεται σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε πραγματικό χρόνο από τους Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Ε.Δ.Δ.Η.Ε. λόγω της τεχνικής αδυναμίας εφαρμογής στην πράξη αναλογικού επιμερισμού των περιορισμών σε όλους τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι συμμετέχουν στην ανακατανομή καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 1. Έως την έκδοση της απόφασης της παρ. 1, στο πλαίσιο του μηχανισμού, σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν υποχρέωση εγκατάστασης συστημάτων τηλεοπτείας και τηλεδιαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 9Α, αντιμετωπίζονται ως σταθμοί που συμμετέχουν στην ανακατανομή. Ο μηχανισμός δύναται να εφαρμόζεται για χρονική περίοδο που καθορίζεται με την απόφαση της παρούσας, η οποία δεν δύναται να εκκινεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025. Φορέας εφαρμογής των συναλλαγών του εν λόγω Μηχανισμού ορίζεται ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), ο οποίος δημιουργεί, τηρεί και διαχειρίζεται ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή του. Για τον ισοσκελισμό του ειδικού λογαριασμού του Μηχανισμού, με την απόφαση της παρούσας, δύναται να θεσπιστούν εισροές από τον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), τους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., και τους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Αν προκύψουν εισροές από τον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, η διαδικασία μεταφοράς αυτών ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τους οικείους υπολογισμούς, οι Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και, εφόσον απαιτείται, οι Φο.Σ.Ε., παραθέτουν στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. τα απαιτούμενα στοιχεία. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του μηχανισμού της παρούσας.». 3. Στην παρ. 12 του άρθρου 173 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής: «12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα ή λεπτομέρεια σε σχέση με την εφαρμογή του παρόντος. Για τους φορείς των παρ. 1 και 5, οι οποίοι υπάγονται ή έχουν υπαχθεί σε καθεστώς επενδυτικής ενίσχυσης από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την καταβολή της, η χορήγηση τυχόν προκαταβολής και το ύψος αυτής, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του τυχόν, κατά περίπτωση, αρμόδιου Υπουργού.».	μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του μηχανισμού της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή, φορέας εφαρμογής των συναλλαγών του εν λόγω Μηχανισμού ορίζεται ο Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ο οποίος δημιουργεί, τηρεί και διαχειρίζεται ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού. Για τους οικείους υπολογισμούς, οι Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Δικτύων Διανομής παραθέτουν στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. τα απαιτούμενα στοιχεία σε μηνιαία βάση. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του ανωτέρω μηχανισμού.» «12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα ή λεπτομέρεια σε σχέση με την εφαρμογή του παρόντος.»
30.	Κατάργηση διατάξεων

Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις
Άρθρο 50 Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται ο ορισμός της παρ. 32λζ του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α 129), περί ορισμού ανανεώσιμου ή πράσινου υδρογόνου.	«32λζ. Ανανεώσιμο υδρογόνο ή πράσινο υδρογόνο: υδρογόνο που παράγεται με ηλεκτρόλυση του νερού σε ηλεκτρολυτική κυψέλη που τροφοδοτείται με ηλεκτρική ενέργεια προερχόμενη από ανανεώσιμες πηγές ή με την αναμόρφωση του βιοαερίου ή τη βιοχημική μετατροπή της βιομάζας ή άλλη τεχνολογία που περιλαμβάνει χρήση Α.Π.Ε., εάν συμμορφώνεται με τα κριτήρια αειφορίας του άρθρου 32Ζ.»

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς		Αντικείμενο συναρμοδιότητας	
	Μέρη Α' και Β'	Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών		Διαμόρφωση πλαισίου για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου και της οργάνωσης της αγοράς υδρογόνου	
	Άρθρα 25 και 55	Ανάπτυξης		Στρατηγικές επενδύσεις	
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
	Παρ. 2 άρθρου 20	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Έκδοση Κανονισμού Εγκατάστασης και Λειτουργίας Μονάδων Παραγωγής Βιομεθανίου	
	Παρ. 3 άρθρου 20	Απόφαση Ρ.Α.Α.Ε.Υ.	Ρ.Α.Α.Ε.Υ.	Τροποποίηση των Κωδίκων Διαχείρισης των αρμόδιων Διαχειριστών.	
	Παρ. 4 άρθρου 20	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Καθορισμός του τρόπου και λεπτομερειών διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, καθώς και του αριθμού των ωρών κατά τις οποίες δύναται να αποζημιώνεται η ηλεκτροπαραγωγή.	
	Παρ. 1 άρθρου 47	Απόφαση Ρ.Α.Α.Ε.Υ.	Ρ.Α.Α.Ε.Υ.	Καθορισμός του περιεχομένου των απαιτούμενων πληροφοριών για τον καταλογισμό της ηλεκτρικής ενέργειας ως πλήρως ανανεώσιμης, του χρόνου και του τρόπου υποβολής τους στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. από τους παραγωγούς ανανεώσιμου υδρογόνου και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας.	
	Παρ. 2 άρθρου 47	Κοινή Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και	Καθορισμός του ύψους, της πηγής χρηματοδότησης, της διαδικασίας, των όρων και των προϋποθέσεων	

		Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	χορήγησης και καταβολής της επενδυτικής ή/και λειτουργικής ενίσχυσης στις μονάδες παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου.	
Παρ. 3 άρθρου 47	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Μη χορήγηση άλλης Άδειας ΓεΠεδΥ για την ίδια περιοχή ή για εγκατάσταση αντίστοιχη με αυτή του διαγωνισμού της παρ. 2 του άρθρου 42.	
Παρ. 4 άρθρου 47	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Σύντμηση, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., της προθεσμίας της παρ. 3 του άρθρου 42, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος, για χρόνο όχι βραχύτερο των σαράντα πέντε (45) ημερών.	
Παρ. 5 άρθρου 47	Απόφαση Διαχειριστών ΓεΠεδΥ	Διαχειριστής ΓεΠεδΥ	Κατάρτιση και δημοσίευση διαδικασιών και τιμολογίων για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, τερματικών σταθμών υδρογόνου και βιομηχανικών πελατών στο ΓεΠεδΥ.	
Παρ. 6 άρθρου 47	Απόφαση Ρ.Α.Α.Ε.Υ.	Ρ.Α.Α.Ε.Υ.	Θέσπιση Κώδικα Διαχείρισης ΓεΠεδΥ.	
Παρ. 1 άρθρου 62	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Έκδοση Οδικού Χάρτη για την Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια.	

Αθήνα, 20 Ιουνίου 2025

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ 20.06.2025 14:22	ΝΙΚΟΛΑΣ DENDIAS 20.06.2025 15:14	THEODOROS LIVANIOS 20.06.2025 14:22
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ 20.06.2025 14:22	CHRISTOS DIMAS 20.06.2025 14:42	ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ 20.06.2025 14:09
ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
PANAGIOTIS THEODORIKAKOS 20.06.2025 15:15	ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ 20.06.2025 15:35	GEORGIOS FLORIDIS 20.06.2025 14:22
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ	ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
STYLIANI MENDONI 20.06.2025 14:10	KONSTANTINOS TSIARAS 20.06.2025 14:24	VASILEIOS KIKILIAS 20.06.2025 18:37
ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ
ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ		ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
DIMITRIOS PAPASTERGIOU 20.06.2025 14:28		ΙΟΑΝΝΙΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ 20.06.2025 14:17
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ		ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΡΑΘΑΝΑΣΙΣ
20.06.2025 14:57**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ****ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**ΙΟΑΝΝΙΣ ΒΡΟΥΤΣΙΣ
20.06.2025 14:32**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ****ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΥΡΑΝΑΚΙΣ
20.06.2025 14:23**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ**

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**Αριθ. 61 / 7 /2025****Ε Κ Θ Ε Σ Η****Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)****Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Ρύθμιση υγειονομικών θεμάτων των Ενόπλων Δυνάμεων και λοιπές διατάξεις»**

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου ρυθμίζονται ζητήματα υγειονομικής φύσης των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.) καθώς και λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Ειδικότερα:

ΜΕΡΟΣ Α΄

Εξειδικεύονται ο σκοπός και το αντικείμενο του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου που συνίστανται ιδίως στη βελτίωση της παρεχόμενης υγειονομικής εν γένει περίθαλψης και των αντίστοιχων υπηρεσιών στα στελέχη των Ε.Δ. και των Σωμάτων Ασφαλείας (Σ.Α.), στην εξοικονόμηση πόρων και στην επιτάχυνση της διαδικασίας αποπληρωμής των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης κ.λπ..

(άρθρα 1 - 2)**ΜΕΡΟΣ Β΄**

Ρυθμίζονται υγειονομικά και διοικητικά ζητήματα των Ε.Δ. και μεταξύ άλλων:

1.α. Εισάγονται οι έννοιες της ειδικής απασχόλησης στρατιωτικών ιατρών και της νυχτερινής βάρδιας στρατιωτικών νοσηλευτών, σύμφωνα με τις οποίες προβλέπεται η αυτοπρόσωπη παροχή υπηρεσιών υγείας σε κλινική Στρατιωτικού Νοσοκομείου (Σ.Ν.) ή στο Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.) τις μνημονευόμενες κατά περίπτωση ώρες.

β. Επιτρέπεται η διανυκτέρευση εκ περιτροπής των στρατιωτικών φαρμακείων, τα οποία διενεργούν, επίσης, την κατ' οίκον διανομή φαρμάκων υψηλού κόστους στο δικαιούχο εν ενεργεία στρατιωτικό προσωπικό καθώς και στα προστατευόμενα μέλη του, με ίδια μέσα ή κατόπιν σύναψης σύμβασης με εταιρείες. Το κόστος της μεταφοράς βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα επέκτασης της λειτουργίας των εξωτερικών ιατρείων των Σ.Ν. καθώς και της διενέργειας διαγνωστικών, θεραπευτικών και επεμβατικών πράξεων πέραν του τακτικού ωραρίου.

Η παροχή των υπηρεσιών των οριζόμενων κατηγοριών προσωπικού (ιατρικού, νοσηλευτικού, παραϊατρικού, διοικητικού κ.λπ.) καθ' υπέρβαση του ωραρίου του προσφέρεται επ' αμοιβή και το σχετικό κόστος βαρύνει τον ασφαλιστικό φορέα του ασθενή ή τον ίδιο ή την ιδιωτική ασφαλιστική του εταιρεία, εφόσον ο ασθενής προσέρχεται ως ιδιώτης. Προς τούτο, οι διοικητές των Σ.Ν. μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με τους ασφαλιστικούς φορείς και εταιρείες για την κάλυψη του προαναφερόμενου κόστους. Το κόστος των ιατρικών πράξεων, το ύψος της προαναφερόμενης αμοιβής και κάθε άλλο συναφές ζήτημα καθορίζονται με κανονιστική πράξη.

Τα έσοδα από τις ανωτέρω πηγές κατατίθενται στο ταμείο του Σ.Ν. και ισόποσες πιστώσεις εγγράφονται υπέρ του οικείου Σ.Ν..

δ. Προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων στους ιατρούς που παραβιάζουν τους κανόνες συμμετοχής στη λειτουργία των Σ.Ν. πέραν του τακτικού ωραρίου.

ε. Επιτρέπεται επίσης η διενέργεια κυκλικών εφημεριών από τις κλινικές των Σ.Ν. της Φρουράς Αθηνών. **(άρθρα 3, 4)**

2.α. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με την έναρξη εφαρμογής του Συστήματος Κοστολόγησης Νοσοκομειακών Υπηρεσιών (Συ.Κ.Ν.Υ.) στα Σ.Ν., το νοσήλιο αναφοράς και κάθε άλλο σχετικό θέμα που ισχύει για αυτά. Το Συ.Κ.Ν.Υ. εφαρμόζεται για την αποζημίωση της νοσηλείας και των νοσοκομειακών υπηρεσιών, που παρέχονται από τα Σ.Ν. και το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. στο στρατιωτικό προσωπικό και στους υπόλοιπους λήπτες υπηρεσιών υγείας από τα νοσοκομεία αυτά με εγγραφή των ανάλογων πιστώσεων, κατά τα οριζόμενα.

β. Προσδιορίζονται οι πόροι των Σ.Ν. για την εξασφάλιση της οικονομικής τους αυτοτέλειας, στους οποίους περιλαμβάνονται, εκτός των προαναφερόμενων πιστώσεων από τη λειτουργία τους πέραν του τακτικού ωραρίου, την εφαρμογή του Συ.Κ.Ν.Υ. και των πιστώσεων που απορρέουν από απαιτήσεις έναντι του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) και των λοιπών ασφαλιστικών φορέων, λοιπές πηγές εσόδων όπως ιδίως πρόσοδοι από ίδια περιουσία αυτών, δωρεές, κληροδοτήματα και εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων, εκμίσθωση κυλικείων, παροχή υπηρεσιών σε τρίτους κ.λπ..

γ. Ορίζεται ότι τα Σ.Ν.:

- αποτελούν αναθέτουσες αρχές και δύνανται να διενεργούν διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών, έργου και παροχής υπηρεσιών, μέχρι του οριζόμενου ποσού, σύμφωνα με τον ν.4412/2016, το οποίο μπορεί κατ' εξαίρεση να προσαυξάνεται, με υπουργική απόφαση. Οι διοικητές των Σ.Ν. ενεργούν ως κύριοι διατάκτες για όλα τα στάδια διενέργειας των σχετικών δαπανών,
- μπορούν να συμμετέχουν σε εθνικά, ευρωπαϊκά ή συγχρηματοδοτούμενα ερευνητικά ή άλλα προγράμματα.

δ. Προβλέπεται η διενέργεια, από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και τα Επιτελεία, κατά περίπτωση, ετήσιου ελέγχου διαφάνειας και αποτελεσματικής λειτουργίας καθώς και οικονομικής και διοικητικής επιθεώρησης των Σ.Ν.. **(άρθρα 5 - 6)**

3. Παρατείνεται η περίοδος εντός της οποίας πραγματοποιηθείσες δαπάνες Σ.Ν. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. μπορούν να εξοφλούνται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων (ν.4270/2014, ν.4412/2016, π.δ. 80/2016). **(άρθρο 7)**

4.α. Προβλέπεται η στελέχωση των Σ.Ν. και των Ναυτικών Νοσοκομείων με υποχρεωτική μετάθεση ή απόσπαση σε αυτά ιατρών ειδικών καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) καθώς και ειδικών ιατρών του Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Σ.) και του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.), αντίστοιχα, μετά την απονομή της ιατρικής τους ειδικότητας ή μετά την πρόσληψή τους ως ειδικών.

β. Επιτρέπεται επίσης, κατ' εξαίρεση, η διάθεση και η απόσπαση ειδικών στρατιωτικών ιατρών, ανεξαρτήτως του τόπου όπου υπηρετούν, σε μονάδες υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση έκτακτων και επιτακτικών αναγκών. Στην περίπτωση αυτή, οι στρατιωτικοί ιατροί λαμβάνουν αποζημίωση για τα έξοδα μετακίνησής τους καθώς και την προβλεπόμενη στην κείμενη νομοθεσία μηνιαία αποζημίωση (άρθρο εικοστό παρ.1 του ν.5015/2023). **(άρθρο 8)**

5. Ρυθμίζονται θέματα αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας από τα Σ.Ν. και το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., σε συνεργασία με εξειδικευμένους προς τούτο φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. **(άρθρο 9)**

6.α. Συστήνεται Διακλαδικό Κέντρο Εκπαίδευσης Πολεμικού Τραύματος, επιπέδου Τμήματος, με έδρα τη Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής στην οποία και υπάγεται, με δυνατότητα λειτουργίας κινητής μονάδας εκπαίδευσης.

Προσδιορίζεται η αποστολή του Κέντρου, στο πλαίσιο της οποίας παρέχεται από όλο το στρατιωτικό προσωπικό πιστοποιημένη εκπαίδευση πρώτων βοηθειών στο πεδίο της μάχης, βασικές γνώσεις και σωστικές δεξιότητες μάχης κ.λπ..

Επιτρέπεται η σύναψη προγραμματικών συμβάσεων από το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας (Γ.Ε.ΕΘ.Α.) με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.), Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας της ΕΛ.ΑΣ., ινστιτούτα και οργανισμούς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, για την εκπαίδευση ιδιωτών επί πληρωμή στο Διακλαδικό Κέντρο Εκπαίδευσης Πολεμικού Τραύματος.

Τα έσοδα από τη λειτουργία του Διακλαδικού Κέντρου Εκπαίδευσης Πολεμικού Τραύματος εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Γ.Ε.ΕΘ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν.4270/2014.

β. Συστήνεται, επίσης, ειδικότητα Διασώστη Υγειονομικού για τους Επαγγελματίες Οπλίτες, η οποία αποκτάται μετά την κατάλληλη εκπαίδευση και κατάρτιση και καθορίζεται η αποστολή των εν λόγω Διασωστών.

γ. Διοργανώνεται και λειτουργεί Σχολείο Επιμόρφωσης και Εκπαίδευσης Επαγγελματιών Οπλιτών Υγειονομικού και προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες αυτού και ο τρόπος διενέργειας της εκπαίδευσης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

(άρθρα 10 - 12)

7. Ρυθμίζονται ζητήματα ανάθεσης καθηκόντων διοίκησης των μνημονευόμενων μονάδων των Ε.Δ. σε αξιωματικούς του Υγειονομικού Σώματος.
(άρθρο 13)

8.α. Παρέχεται η δυνατότητα στις οριζόμενες Υγειονομικές Επιτροπές να συνεδριάζουν εξ αποστάσεως ή ψηφιακά.

β. Επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες των Ανωτάτων Υγειονομικών Επιτροπών.

γ. Επιτρέπεται η διάθεση ή η απόσπαση στελεχών του Υγειονομικού Σώματος από άλλο κλάδο από αυτόν στον οποίο υπάγονται, για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών στις μνημονευόμενες μονάδες Υγειονομικού των Ε.Δ.

δ. Ανατίθενται πρόσθετες αρμοδιότητες στη Διεύθυνση Υγειονομικού του Γ.Ε.ΕΘ.Α. μεταξύ των οποίων, η έγκριση προμηθειών ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, οι ενέργειες ανάθεσης σχετικών διαγωνισμών για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία εντός των μνημονευόμενων ορίων, η εισήγηση σχετικά με μεταβολές στην οργανωτική δομή των Σ.Ν. κλπ..
(άρθρα 14 - 17)

9. Ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στο υγειονομικό προσωπικό των Ε.Δ. και μεταξύ άλλων:

α. Εξειδικεύονται οι ειδικότητες των υγειονομικών αξιωματικών, για τους οποίους επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η δυνατότητα άσκησης του επαγγέλματος αυτών ιδιωτικά,

β. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με την υποχρεωτική παραμονή στις Ε.Δ. αξιωματικών του Υγειονομικού Σώματος.

γ. Εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με τις μεταθέσεις στελεχών του Υγειονομικού Σώματος, ζητήματα συνυπηρέτησης συζύγου ή συμβίου αυτών, τη διενέργεια των τοποθετήσεων, μεταθέσεων και αποσπάσεων των στελεχών των Ε.Δ., τη συγκρότηση των Συμβουλίων Μεταθέσεων – Προσφυγών κ.λπ..
(άρθρα 18 - 22)

10.α. Αναπροσαρμόζεται η διαδικασία προκήρυξης ιατρικών, οδοντιατρικών και νοσηλευτικών ειδικοτήτων των αξιωματικών Υγειονομικού, ανεξαρτήτως Κλάδου, των Ε.Δ.

β. Καθορίζεται η διαδικασία κάλυψης των θέσεων άγονων ιατρικών ειδικοτήτων, κατά την οριζόμενη έννοια του όρου και αντιμετωπίζονται θέματα μεταθέσεων και συνυπηρέτησης των εν λόγω ειδικών στρατιωτικών ιατρών.
(άρθρα 23, 24)

11. Προβλέπεται η χορήγηση αποζημίωσης σε στρατιωτικούς ιατρούς, ιατρούς των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., για την ειδική απασχόληση αυτών στα Σ.Ν. και στο Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.

Καθορίζεται το ύψος, κατ' ανώτατο όριο, της εν λόγω αποζημίωσης, η οποία δεν περιλαμβάνεται στην έννοια των μηνιαίων τακτικών αποδοχών, καταβάλλεται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής (Ε.Α.Π.) και προβλέπεται ο τρόπος κάλυψης της σχετικής δαπάνης.

Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των δικαιούχων, του ύψους, των όρων και των προϋποθέσεων χορήγησης της ανωτέρω αποζημίωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα κριτήρια. **(άρθρο 25)**

12.α. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την εκπαίδευση αξιωματικών του Υγειονομικού Σώματος, η οποία πραγματοποιείται στις μνημονευόμενες Σχολές και λοιπούς φορείς, πριν από την απονομή της ιδιότητας του αξιωματικού, ενόσω τα στελέχη φέρουν την ιδιότητα του μαθητή της αντίστοιχης παραγωγικής Σχολής.

β. Προσδιορίζεται η διάρκεια της εν λόγω εκπαίδευσης, η οποία μπορεί να διεξάγεται και εξ αποστάσεως. Στην περίπτωση αυτή επιτρέπεται η αποστολή εκπαιδευτικών κλιμακίων στην έδρα της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων (Σ.Σ.Α.Σ) και της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής. (Σ.Α.Ν.).

(άρθρο 26)

13.α. Προσδιορίζεται ο απαιτούμενος, σε κάθε βαθμό και ειδικότητα, μέγιστος ή ελάχιστος, κατά περίπτωση, χρόνος διοίκησης ή ειδικής υπηρεσίας Αξιωματικών του Υγειονομικού για κάθε έναν από τους Κλάδους των Ε.Δ., ως αναγκαίο προσόν για την προαγωγή στον επόμενο βαθμό και ρυθμίζονται λοιπά συναφή ζητήματα.

β. Επιτρέπεται και στους διαγραφέντες σπουδαστές της Σ.Α.Ν. η συνέχιση της φοίτησής τους σε αντίστοιχο έτος σπουδών της οικείας Σχολής ή Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. **(άρθρα 27, 28)**

14.α. Παρέχεται η δυνατότητα στη μνημονευόμενη Διεύθυνση του Γ.Ε.ΕΘ.Α. να συνάπτει με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες σύμβαση ασφάλισης για την αστική ευθύνη έναντι τρίτων με σκοπό τη νομική προστασία των στελεχών του Υγειονομικού Σώματος σε περιπτώσεις προβολής αξιώσεων αποζημίωσης σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων τους. Η συμμετοχή στο ανωτέρω πρόγραμμα είναι προαιρετική και το κόστος βαρύνει αποκλειστικά τα ασφαλιζόμενα στελέχη.

β. Επανακαθορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για την ένταξη αξιωματικών σε ειδικότητα του Υγειονομικού Σώματος (ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, κριτήρια).

γ. Προβλέπεται ότι και για τους στρατιωτικούς ιατρούς, που εξέρχονται από τις Ε.Δ. και το Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., λόγω παραίτησης ή απόταξης, ισχύει, κατ' αναλογία με τους λοιπούς ιατρούς, ο περιορισμός σχετικά με τον διορισμό τους στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.).

δ. Διευρύνονται οι κατηγορίες των αξιωματικών και λοιπού προσωπικού που μπορεί να στελεχώνουν τους Βρεφονηπιακούς Σταθμούς Στρατού Ξηράς και Πολεμικής Αεροπορίας (Π.Α.) σε διοικητικές και λοιπές θέσεις. **(άρθρα 29 - 33)**

15.α. Παρέχεται η δυνατότητα:

- στα στελέχη των Ε.Δ. και των Σ.Α. καθώς και στα προστατευόμενα μέλη τους, να υλοποιούν διαγνωστικές εξετάσεις, να νοσηλεύονται και να υποβάλλονται σε χειρουργικές επεμβάσεις σε Σ.Ν. άλλου Κλάδου από αυτόν στον οποίο ανήκουν. Η κάλυψη των αντίστοιχων εξόδων γίνεται με μεταφορά πιστώσεων από τον Κλάδο προέλευσης του στελέχους ή από το αρμόδιο Υπουργείο για τα στελέχη των Σ.Α., στον ειδικό φορέα του οικείου Σ.Ν.,

- σύναψης συμβάσεων μεταξύ των Σ.Ν. και ιδιωτικών διαγνωστικών κέντρων για την αποστολή δειγμάτων και την υλοποίηση εξετάσεων, με το σχετικό κόστος να καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Σ.Ν.

β. Προβλέπεται ότι τα στελέχη των Ε.Δ., των Σ.Α. και του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.:

- δικαιούνται αποζημίωση, σύμφωνα με την ισχύουσα περί οδοιπορικών εξόδων νομοθεσία, για τη μετάβαση και την επιστροφή τους, προκειμένου να υποβληθούν σε χειρουργικές επεμβάσεις σε Σ.Ν. άλλης φρουράς από αυτή στην οποία υπηρετούν, λόγω μετάθεσης και για έως τέσσερις (4) επεμβάσεις κατ' έτος,
- δεν καταβάλουν συμμετοχή για τις μνημονεύμενες ιατρικές πράξεις και επεμβάσεις σε δημόσιο νοσοκομείο.

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι το στρατιωτικό προσωπικό των Ε.Δ. και τα προστατευόμενα μέλη του εντάσσονται στον ατομικό ηλεκτρονικό φάκελο υγείας, ο τρόπος λειτουργίας του οποίου καθορίζεται με κ.υ.α.

γ. Επανακαθορίζονται τα όργανα και τα μέσα παροχής υγειονομικής περίθαλψης στα στελέχη των Ε.Δ. (άρθρο 3 του ν.154/1975).

(άρθρα 34 - 35 και 59 παρ.14)

16. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την υγειονομική περίθαλψη των στρατιωτικών και των λιμενικών (π.δ.62/2023), όπου μεταξύ άλλων:

α. Παρέχεται η δυνατότητα:

- εκτέλεσης διαγνωστικών εξετάσεων στρατιωτικών και σε δημόσια νοσοκομεία, νοσηλευτικά ιδρύματα ν.π.ι.δ. κοινωφελούς και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ιδιωτικές κλινικές και εργαστήρια,
- συνταγογράφησης φαρμάκων και διαγνωστικών εξετάσεων σε στρατιωτικούς από ιδιώτες ιατρούς.

β. Προβλέπεται η κάλυψη:

- του κόστους υγειονομικής περίθαλψης των στρατιωτικών στα δημόσια νοσοκομεία από τον προϋπολογισμό του Γενικού Επιτελείου στο οποίο υπάγονται,
- του κόστους της ιατρικής επίσκεψης, της νοσηλείας και κάθε είδους ιατρικής πράξης: **i)** σε στρατιωτικούς, που διενεργείται σε ιδιωτική κλινική ή ιδιωτικό ιατρείο, από τους ίδιους **ii)** σε στελέχη του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (άρθρο 69 του ν.4504/2017).

γ. Επιτρέπεται στα Γενικά Επιτελεία να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις ή προγραμματικές συμφωνίες με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, για την επίτευξη οικονομικότερων επιλογών των στρατιωτικών που επιθυμούν να συνάψουν σύμβαση ιδιωτικής ασφάλειας υγείας. Το σχετικό κόστος βαρύνει αποκλειστικά τους συμβαλλόμενους στρατιωτικούς.

δ. Εφαρμόζεται και για το προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας η κατάταξη σε θέσεις νοσηλείας που ισχύουν για το προσωπικό των Ε.Δ.

ε. Παρέχεται στο στρατιωτικό προσωπικό η δυνατότητα ελεύθερης επιλογής ιατρού για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

στ. Επανακαθορίζονται τα σχετικά με τη συμμετοχή των στρατιωτικών στις δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης. Ειδικότερα:

- Μειώνεται (σε 15%, αντί 25% που ισχύει), το ποσοστό συμμετοχής τους σε οδοντοπροσθετικές εργασίες που πραγματοποιούνται σε ιδιωτικά οδοντιατρεία. Με ίδιο ποσοστό επιβαρύνονται και για τις διαγνωστικές εξετάσεις που

διενεργούνται σε δημόσια νοσοκομεία, νοσηλευτικά ιδρύματα ν.π.ι.δ., ιδιωτικές κλινικές και εργαστήρια.

- Επεκτείνεται η καταβολή, από το οικείο Γενικό Επιτελείο, της αξίας των ευγενών μετάλλων και των οδοντικών εμφυτευμάτων για τις οδοντοπροσθετικές εργασίες σε κάθε περίπτωση απώλειας δοντιών (ανεξαρτήτως αιτίας), καταβάλλεται επίσης και το αντίτιμο αμοιβής του οδοντοτεχνίτη.

- Καθορίζεται σε ποσοστό δεκαπέντε (15%) τοις εκατό, η συμμετοχή των στρατιωτικών επί του κόστους των διαγνωστικών εξετάσεων σε συμβεβλημένα, με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα, ενώ το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται στον ιδιώτη πάροχο από το οικείο Γενικό Επιτελείο.

- Τα στελέχη του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. δεν υποχρεούνται σε συμμετοχή στις δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό (άρθρο 69 του ν.4504/2017).

ζ. Επανακαθορίζονται:

- το καταβαλλόμενο επίδομα για τον φυσιολογικό τοκετό συζύγων στρατιωτικών, με βάση τις κλίνες Α΄ θέσης των Γενικών Νοσοκομείων (αντί κλινών ΒΒ΄ θέσης που ισχύει),

- η διαδικασία ελέγχου, εκκαθάρισης και έγκρισης δαπανών υγειονομικής περίθαλψης του προσωπικού των Ε.Δ., όπου, μεταξύ άλλων, προβλέπεται: **i)** η εκκαθάριση των εν λόγω δαπανών με δειγματοληψία, με τη χρήση πληροφοριακού συστήματος και **ii)** ο καταλογισμός στο διπλόσιο του καταβληθέντος ποσού σε περίπτωση πληρωμής μη νόμιμων δαπανών.

η. Προβλέπεται η χορήγηση στον στρατιωτικό προκαταβολικά μέρους του συνολικού ποσού της προβλεπόμενης δαπάνης, για την αντιμετώπιση των δαπανών υψηλού κόστους, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κ.υ.α..

(άρθρα 36 - 43 και 59 παρ.16)

17. Διευρύνονται οι υπηρεσίες υγείας οι οποίες παρέχονται στα στελέχη των Ε.Δ. και στα μέλη των οικογενειών τους από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Συγκεκριμένα:

- Εκτελούνται διαγνωστικές εξετάσεις και λοιπές ιατρικές πράξεις πρωτοβάθμιας φροντίδας και από ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια συμβεβλημένα με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., τα οποία υποβάλλουν τη δαπάνη προς έλεγχο και εκκαθάριση στο οικείο Γενικό Επιτελείο, μέσω των πληροφοριακών συστημάτων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (Κατά τα ισχύοντα, παρέχεται μόνο η εκτέλεση συνταγών φαρμάκων). Με κ.υ.α., καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χρήσης του πληροφοριακού συστήματος του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., η δαπάνη του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την παραμετροποίηση των συστημάτων του, το διαχειριστικό τέλος του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

- Προβλέπεται η μετάθεση, η απόσπαση ή η διάθεση στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στελεχών του Οικονομικού ή του Υγειονομικού Σώματος, ανεξαρτήτως Κλάδου των Ε.Δ., για τον έλεγχο και την εκκαθάριση των συνταγών φαρμακευτικών σκευασμάτων, διαμέσου του πληροφοριακού συστήματος του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Το κόστος μισθοδοσίας των ανωτέρω στελεχών εξακολουθεί να επιβαρύνει το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

- Καθορίζεται η διαδικασία μεταφοράς των απαιτούμενων πιστώσεων για τη φαρμακευτική δαπάνη από τον προϋπολογισμό του ανωτέρω Υπουργείου στο Υπουργείο Υγείας.
(άρθρα 44 και 59 παρ.17)

18.α. Παρέχεται το δικαίωμα έκτακτης μετάθεσης ή παράτασης της μετάθεσης του στελέχους των Ε.Δ. στο εξωτερικό και στην περίπτωση δυσίατης ή ανίατης πάθησης, νοσήματος ή διαταραχής συζύγου, τέκνου ή αναδεχόμενου τέκνου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οδοντιατρική περίθαλψη των στελεχών των Ε.Δ. και των Σ.Α. καθώς και των μελών των οικογενειών τους. Ειδικότερα:

- Παρέχεται η δυνατότητα εκτέλεσης οδοντιατρικών πράξεων στα οδοντιατρεία των στρατιωτικών μονάδων και στο Οδοντιατρικό Κέντρο του Πολεμικού Ναυτικού (Π.Ν.) και κατά τις απογευματινές ώρες.

- Προβλέπεται η λειτουργία οδοντιατρείου για άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) στο Οδοντιατρικό Τμήμα των Σ.Ν., με υποστήριξη ειδικού αναισθησιολόγου και καθορίζονται οι δικαιούχοι παροχής των σχετικών υπηρεσιών.

γ. Παρέχεται δικαίωμα περίθαλψης σε όλους τους Έλληνες πολίτες στη διακλαδική Μονάδα Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, με κάλυψη του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα, και καθορίζεται η προτεραιότητα εξυπηρέτησης των δικαιούχων.
(άρθρα 45 - 48)

19.α. Παρέχεται η δυνατότητα στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας:

- να ιδρύει, να οργανώνει, να λειτουργεί και να επιβλέπει Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.) Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ), για ενήλικα ΑμεΑ, τα οποία δεν μπορούν να διαβιώσουν αυτόνομα χωρίς κατάλληλη υποστήριξη σύμφωνα με τον ν.2072/1992,

- να αναθέτει, έναντι αμοιβής, τη λειτουργία και τη στελέχωση των Σ.Υ.Δ. σε ειδικώς πιστοποιημένους φορείς του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας του άρθρου 5 του ν.2646/1998,

- να συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης ακινήτου για τη στέγαση των Σ.Υ.Δ..

Περαιτέρω, καθορίζονται:

- οι δικαιούχοι κατοικίας στις Σ.Υ.Δ.,

- ο τρόπος κάλυψης του λειτουργικού κόστους των Σ.Υ.Δ. και παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των όρων, των προϋποθέσεων, του απαραίτητου προσωπικού και των πόρων για την ίδρυση και λειτουργία των Σ.Υ.Δ.

β. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με το Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών Ενόπλων Δυνάμεων (Κ.Ε.Φ.Π.) και συγκεκριμένα:

i) Καθορίζεται η αποστολή και οι δικαιούχοι των υπηρεσιών του Κ.Ε.Φ.Π., το οποίο αποτελεί Διεύθυνση του Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών.

ii) Παρέχεται η δυνατότητα:

- συνεργασίας του Κ.Ε.Φ.Π. με ιατρούς, λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, παιδαγωγούς ειδικής αγωγής, παιδοψυχολόγους και θεραπευτές λοιπών εξειδικεύσεων, με καθεστώς έκδοσης δελτίου απόδειξης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν.4058/2012, για την κάλυψη των αναγκών του σε προσωπικό,

- διάθεσης των εσόδων από τη λειτουργία του Κ.Ε.Φ.Π., από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και από δωρεές, αποκλειστικά για τις λειτουργικές και επιστημονικές ανάγκες του,
- σύναψης προγραμματικών συμβάσεων και μνημονίων συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Σχολών συναφούς αντικειμένου με την αποστολή του Κ.Ε.Φ.Π., προκειμένου αυτό να καταστεί φορέας πρακτικής άσκησης σπουδαστών των εν λόγω Σχολών,
- ανάπτυξης από το Κ.Ε.Φ.Π. θεραπευτικών τμημάτων σε άλλα Σ.Ν. σε συνεργασία με το προσωπικό του οικείου Σ.Ν.,
- παροχής υπηρεσιών, χωρίς αμοιβή, στο Κ.Ε.Φ.Π. από εν αποστρατεία στελέχη των Ε.Δ. και του Π.Σ.

γ. Καθορίζονται οι δικαιούχοι επίσκεψης και παραθερισμού στα μνημονευόμενα κέντρα παραθερισμού του Κλάδου τους, με ειδική αναφορά στο δικαίωμα παραθερισμού των στρατιωτικών των Κοινών Σωμάτων.

(άρθρα 49 - 52 και 59 παρ.18)

20. Τροποποιείται ο α.ν.1137/1946 που αναφέρεται στη λειτουργία του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. και, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Διευρύνεται ο σκοπός του ανωτέρω Ιδρύματος, το οποίο εφεξής παρέχει και υπηρεσίες φροντίδας ηλικιωμένων. Προς τούτο, συστήνεται Διακλαδική Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων, υπαγόμενη στην Υπηρεσία Υγειονομικού του Ιδρύματος και στεγαζόμενη σε κατάλληλο χώρο του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. ή σε χώρο που παραχωρείται σε αυτό από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας ή τους εποπτευόμενους φορείς του.

Η υγειονομική περίθαλψη των διαμενόντων στην εν λόγω Μονάδα παρέχεται, εκτός από το προσωπικό του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., και από το στρατιωτικό υγειονομικό προσωπικό των τριών (3) Κλάδων των Ε.Δ.

β. Επιτρέπεται το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., για τη λειτουργία της Διακλαδικής Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων, να συνάπτει σύμβαση με τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού (Μ.Τ.Σ.), Ναυτικού (Μ.Τ.Ν.) και Αεροπορίας (Μ.Τ.Α.) καθώς και ιδιωτικούς ασφαλιστικούς φορείς.

γ. Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με κ.υ.α., του τόπου και του τρόπου λειτουργίας της Μονάδας, του κόστους διαμονής των δικαιούχων, του τρόπου καταβολής αυτού, της στελέχωσης, των δικαιούχων και κάθε άλλου σχετικού θέματος.

(άρθρα 53 - 54 και 59 παρ.21)

21. Ρυθμίζονται στρατολογικής φύσης θέματα (τροποποίηση του ν.3421/2005) και ειδικότερα:

α. Επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες οπλιτών που είναι υπόχρεοι μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης και επανακαθορίζεται η σχετική διαδικασία.

β. Προβλέπεται η απαλλαγή για λόγους υγείας αυτεπάγγελτα από την αρμόδια Στρατολογική Υπηρεσία των ΑμεΑ με ποσοστό αναπηρίας εφ' όρου ζωής τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), που υποβάλλουν μαζί με το δελτίο απογραφής σχετική γνωμάτευση από τις οριζόμενες Υγειονομικές Επιτροπές.

γ. Επαναπροσδιορίζονται, επίσης, οι κατηγορίες στρατευσίμων και οπλιτών οι οποίες απαλλάσσονται από την υποχρέωση στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

(άρθρα 55 - 58)

22. Παρέχονται οι απαιτούμενες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινομένων διατάξεων και παρατίθενται οι μεταβατικής ισχύος διατάξεις καθώς και οι καταργούμενες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

(άρθρα 59 - 61)

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Περιλαμβάνονται λοιπές ρυθμίσεις και ειδικότερα:

1.α. Προστίθεται στο διδακτικό εκπαιδευτικό προσωπικό των Α.Σ.Ε.Ι. και το Στρατιωτικό Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Σ.Δ.Ε.Π.), το οποίο αποτελείται από αξιωματικούς εν ενεργεία των Ε.Δ., με τον οριζόμενο βαθμό.

β. Προσδιορίζονται τα προσόντα των μελών Σ.Δ.Ε.Π., η διαδικασία εκλογής και εξέλιξής τους στις βαθμίδες των μελών Δ.Ε.Π. καθώς και το πλαίσιο απασχόλησής τους.

γ. Ορίζεται ότι τα μέλη Σ.Δ.Ε.Π. διατηρούν τη στρατιωτική ιδιότητα, απαλλάσσονται των λοιπών στρατιωτικών υποχρεώσεων και ο χρόνος υπηρεσίας τους στο οικείο Α.Σ.Ε.Ι. λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας για τη μισθολογική και βαθμολογική τους προαγωγή, καθώς και ως χρόνος διοίκησης και ειδικής υπηρεσίας.

(άρθρα 62, 63)

2. Ορίζεται ότι οι σπουδαστές και σπουδάστριες της Σ.Σ.Α.Σ. και της Σ.Α.Ν., λογίζονται ως αξιωματικοί από την ημερομηνία απόκτησης του συνόλου των προϋποθέσεων που είναι απαραίτητες για τη λήψη πτυχίου του πανεπιστημιακού τμήματος, στο οποίο φοιτούν. Από την ίδια ημερομηνία, εφαρμόζονται και οι ρυθμίσεις περί υποχρέωσης παραμονής στις Ένοπλες Δυνάμεις, σύμφωνα με το άρθρο 64 του ν.δ.140/1973.

(άρθρο 64)

3.α. Ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με τη διαδικασία συγκρότησης των εκλεκτορικών σωμάτων των Α.Σ.Ε.Ι. καθώς και με την εκλογή και εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι., μέχρι την εφαρμογή των οικείων διατάξεων του ν.4957/2022.

β. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του προαναφερόμενου νόμου και προβλέπεται η έκδοση κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση θεμάτων σχετικά με:

- τη διαδικασία παραχώρησης των διδακτικών συγγραμμάτων, μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας «ΕΥΔΟΞΟΣ», στους σπουδαστές των Α.Σ.Ε.Ι και των Ανώτερων Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών (Α.Σ.Σ.Υ.),
- τη σύσταση Επιτροπής Ελέγχου Κοστολόγησης των συγγραμμάτων αυτών.

(άρθρα 65, 66)

4. Καθιερώνεται δικαίωμα απαλλαγής από την εργασία, χωρίς ανάλογη περικοπή των αποδοχών τους, για τους στρατιωτικούς που εκτελούν εικοσιτετράωρη υπηρεσία διανυκτέρευσης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

(άρθρο 67)

5. Ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με το Πολεμικό Μουσείο και συγκεκριμένα:

- Προβλέπεται η παραγωγή και η έκδοση κάθε είδους εντύπων, συμβατικών και ψηφιακών εκδόσεων, καθώς και εκπαιδευτικού υλικού, προς πώληση από το πωλητήριο του Μουσείου και των παραρτημάτων αυτού, στο πλαίσιο υλοποίησης της αποστολής του.
- Προστίθενται στους πόρους του Μουσείου πρόσοδοι από τη δημιουργία και τη διαχείριση πωλητηρίων, σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους του Μουσείου και των παραρτημάτων αυτού.
- Επανακαθορίζονται τα προσόντα για την τοποθέτηση στη θέση του Διευθυντή του Μουσείου καθώς και στη θέση συντηρητή - καλλιτέχνη.

(άρθρα 68 - 70)

6. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τους Επαγγελματίες Οπλίτες (ΕΠ.ΟΠ.) και ειδικότερα:

- Επανακαθορίζονται τα ηλικιακά όρια κατάταξης των ΕΠ.ΟΠ..
- Επιμηκύνεται το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την προαγωγή αυτών στους βαθμούς Λοχία, Επιλοχία και Αρχιλοχία. Για τους υπηρετούντες ΕΠ.ΟΠ. η ανωτέρω ρύθμιση εφαρμόζεται από την προαγωγή τους στον μεθεπόμενο βαθμό.
- Ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις απόλυσης αυτών.

(άρθρα 71 - 73 και 81 παρ. 1)

7.α. Επέρχονται τροποποιήσεις στο ν.δ.127/1969 και ορίζεται ότι εφεξής χορηγείται δελτίο αστυνομικής ταυτότητας στο στρατιωτικό προσωπικό των Ε.Δ., στο αστυνομικό προσωπικό της ΕΛ.ΑΣ., στους συνοριακούς φύλακες, στους συνοριακούς φύλακες ορισμένου χρόνου και στους ειδικούς φρουρούς, στο πυροσβεστικό προσωπικό του Π.Σ. καθώς και στο προσωπικό του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. που τελούν στην ενέργεια ή σε πολεμική ή μόνιμη διαθεσιμότητα, ενώ τα ειδικά δελτία ταυτότητας χορηγούνται από την υπηρεσία τους αποκλειστικά για υπηρεσιακή χρήση.

β. Ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με την έκδοση και επανέκδοση των προαναφερόμενων δελτίων και προβλέπεται μεταβατικό στάδιο μέχρι την πλήρη εφαρμογή της ρύθμισης.

γ. Επανακαθορίζεται μειούμενη η διάρκεια της θητείας διοικητικών συμβουλίων των Μ.Τ.Σ., Μ.Τ.Ν. και Μ.Τ.Α.

(άρθρα 74, 75, 81 παρ. 2 και 3 και 82)

8. Συμπληρώνεται ο ν.5110/2024, αναφορικά με την ανώνυμη εταιρεία «Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας» (ΕΛ.Κ.Α.Κ. Α.Ε.) και προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Ανατίθεται στο ΕΛ.Κ.Α.Κ. η εκπροσώπηση του Ελληνικού Δημοσίου, ως δικαιούχου των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, για τη χρήση, την εκμετάλλευση ή την αξιοποίηση των υπηρεσιακών και εξαρτημένων εφευρέσεων και προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών που πραγματοποιούνται σε υπηρεσίες και σε εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις.

Το ΕΛ.Κ.Α.Κ. υπεισέρχεται αυτοδικαίως στη θέση των οικείων υπηρεσιών και φορέων ως προς κάθε έννομη σχέση που αφορά στη διαχείριση των δικαιωμάτων αυτών.

Τα έσοδα του Κέντρου από οποιαδήποτε χρήση ή εκμετάλλευση ή αξιοποίηση των προαναφερόμενων δικαιωμάτων κατανέμονται στο Ταμείο Καινοτομίας Εθνικής Άμυνας.

β. Επιτρέπεται και στους Δόκιμους Εφέδρους Αξιωματικούς της Π.Α. και στους Επίκουρους Σημαιοφόρους του Π.Ν. να υπηρετήσουν τη στρατιωτική τους θητεία στο ΕΛ.Κ.Α.Κ., σε Κλάδους και υπηρεσίες του Γ.Ε.ΕΘ.Α. και στα ερευνητικά κέντρα των Ε.Δ., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 76, 77)**

9. Εισάγονται νέες ρυθμίσεις για την «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.Α.Β. Α.Ε.), κατά βάση μισθολογικού περιεχομένου, και συγκεκριμένα:

α. Συμπληρώνεται το άρθρο 103 του ν.5079/2023 και ορίζεται ότι ρυθμίζεται με Κανονισμούς, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, και η αντιστοίχιση των θέσεων ευθύνης με αυτές του άρθρου 16 του ν.4354/2015, περί επιδόματος θέσης ευθύνης.

Περαιτέρω ορίζεται ότι, υπάλληλοι που έχουν καταταγεί σε ανώτερα μισθολογικά και βαθμολογικά κλιμάκια κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων έως τη δημοσίευση του ν.5079/2023 (22/12/2023), επανακατατάσσονται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και η διαφορά των αποδοχών τους διατηρείται ως προσωπική διαφορά που μειώνεται από οποιαδήποτε μελλοντική αύξηση αποδοχών.

β. Επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 78 του ν.4941/2022, αναφορικά με τη χορήγηση κινήτρου παραγωγικότητας στους εργαζομένους της Ε.Α.Β. Α.Ε. και συγκεκριμένα:

- επανακαθορίζεται η διαδικασία χορήγησης αυτού, με την πρόβλεψη καταβολής των σχετικών ποσών ανά μήνα (και όχι άπαξ ετησίως όπως ισχύει),
- επιτρέπεται η περαιτέρω προσαύξηση του ύψους του κινήτρου μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα (αντί μέχρι 20% που ισχύει).

γ. Προβλέπεται η καταβολή στο προσωπικό της Ε.Α.Β. Α.Ε. ημερήσιας αποζημίωσης για εκτός έδρας εργασία, κατά τη διάρκεια της αντιτυρικής περιόδου, αποκλειστικά για την επισκευή και τη συντήρηση εναέριων μέσων πυρόσβεσης, με αναλογική εφαρμογή των μνημονευόμενων διατάξεων της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου δεύτερου του ν.4336/2015.

δ. Θεωρείται σύννομη η μισθολογική κατάταξη του προσωπικού της Ε.Α.Β. Α.Ε. που έγινε σύμφωνα με τον υπολογισμό των αμοιβών του την 1^η.1.2013 και την 1^η.1.2016, ο οποίος επίσης θεωρείται νόμιμος.

Θεωρούνται επίσης νόμιμα και δεν αναζητούνται ποσά που καταβλήθηκαν στο προσωπικό της Ε.Α.Β. Α.Ε. ως κίνητρο παραμονής στην εργασία και τα οποία προβλέπονται στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας.

ε. Θεωρούνται νόμιμες οι καταβολές προς το προσωπικό της Ε.Α.Β. Α.Ε. που έχουν γίνει μέχρι την έναρξη ισχύος των προτεινόμενων διατάξεων αναφορικά με τα προαναφερόμενα ζητήματα και δεν αναζητούνται.

στ. Προβλέπεται, επίσης, η συνέχιση χορήγησης του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους εργαζομένους της Ε.Α.Β. Α.Ε., σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 του ν.4690/2020, λόγω της κατάργησης της παρ. 8 του ιδίου άρθρου που ορίζει μεταβατικά την εφαρμογή των εν λόγω ρυθμίσεων μέχρι την έναρξη ισχύος του αντίστοιχου πλαισίου του ν.4354/2015.

(άρθρο 78, 83)

10. Ρυθμίζονται θέματα άρσης τραπεζικού απορρήτου, στο πλαίσιο ελέγχων και ερευνών που διενεργούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

(άρθρο 79)

11. Αναγνωρίζονται ως νόμιμες και κανονικές, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, η μνημονευόμενη σύμβαση προμήθειας - διανομής ύδατος, για τις ανάγκες υδροδότησης της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής (Κ.Ε.Δ.) Σάμου και οι δαπάνες που απορρέουν από αυτή είτε έχουν πληρωθεί, είτε εκκρεμούν.

(άρθρο 80)

12. Παρέχονται οι απαιτούμενες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινομένων ρυθμίσεων και παρατίθενται οι καταργούμενες καθώς και μεταβατικής ισχύος διατάξεις.

(άρθρα 81 - 83)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη από την πληρωμή των εξόδων μεταφοράς που αναλαμβάνουν τα στρατιωτικά φαρμακεία κατά τη διενέργεια κατ' οίκον διανομής φαρμάκων υψηλού κόστους στο δικαιούχο εν ενεργεία στρατιωτικό προσωπικό καθώς και στα προστατευόμενα μέλη αυτού, με ίδια μέσα ή κατόπιν σύναψης σύμβασης με εταιρείες. **(άρθρο 3)** Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, εκτιμάται, κατά την πρώτη εφαρμογή της ρύθμισης, στο ποσό των **30 χιλ. ευρώ** περίπου.

2. Ετήσια δαπάνη από τη λειτουργία των Σ.Ν. πέραν του τακτικού ωραρίου και την ως εκ τούτου: **α)** κάλυψη του πρόσθετου λειτουργικού κόστους αυτών. **(άρθρο 4 παρ.1)** Σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, η δαπάνη όσον αφορά στα έξοδα ηλεκτρικού ρεύματος, εκτιμάται στο ποσό των **160 χιλ. ευρώ** περίπου ετησίως, ενώ για τα λοιπά έξοδα δεν εστάλησαν στοιχεία.

β) την καταβολή αμοιβής στο ιατρικό, νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό αυτών για την καθ' υπέρβαση του ωραρίου απασχόλησή του. **(άρθρο 4 παρ.2)** Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και την έκδοση κ.υ.α...

3. Ετήσια δαπάνη από τη χορήγηση αποζημίωσης σε στρατιωτικούς ιατρούς, ιατρούς των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. για την ειδική απασχόληση αυτών στα Σ.Ν. και στο Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. (**άρθρο 25 παρ.1**) Η δαπάνη αυτή ανέρχεται, κατ' ανώτατο όριο, στο ποσό των **2,8 εκατ. ευρώ** περίπου.

4. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη του κόστους διανομής συγγραμμάτων στους σπουδαστές των Α.Σ.Ε.Ι. και των Α.Σ.Σ.Υ., μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας «ΕΥΔΟΞΟΣ». (**άρθρο 66**) Σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, η δαπάνη αυτή εκτιμάται συνολικά στο ποσό των **499 χιλ. ευρώ** περίπου (ΓΕΣ: 220 χιλ. ευρώ, ΓΕΝ: 70 χιλ. ευρώ, ΓΕΑ: 209 χιλ. ευρώ).

5. Ετήσια δαπάνη από τη(ν):

α) αντιμετώπιση του κόστους λειτουργίας του συνιστώμενου Διακλαδικού Κέντρου Εκπαίδευσης Πολεμικού Τραύματος, (**άρθρο 10 παρ.1**)

β) λειτουργία στο Οδοντιατρικό Τμήμα των Σ.Ν. οδοντιατρείου για ΑμεΑ, με την υποστήριξη ειδικού αναισθησιολόγου, (**άρθρο 47 παρ.1**)

γ) λειτουργία και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Κέντρου Ειδικής Φροντίδας Παιδιών Ενόπλων Δυνάμεων (Κ.Ε.Φ.Π.) του Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών. (**άρθρο 50 παρ.1**)

6. Δαπάνη από τη(ν): α) καταβολή εξόδων μετακίνησης ειδικών στρατιωτικών ιατρών στην περίπτωση μετακίνησής τους σε μονάδες υγείας του Ε.Σ.Υ., καθώς και τη χορήγηση της μηνιαίας αποζημίωσης του άρθρου εικοστού παρ.1 του ν.5015/2023, (**άρθρο 8 παρ.3**)

β) χορήγηση αμοιβής σε φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που διενεργούν την αξιολόγηση και πιστοποίηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας από τα Σ.Ν. και το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., (**άρθρο 9**)

γ) καταβολή αποζημίωσης στους εκπαιδευτικούς των φορέων που παρέχουν εκπαίδευση στους αξιωματικούς του Υγειονομικού Σώματος. (**άρθρο 26 παρ.3**)

δ) σύναψη σύμβασης μεταξύ των Σ.Ν. και ιδιωτικών διαγνωστικών κέντρων για την αποστολή δειγμάτων και την υλοποίηση εξετάσεων σε αυτά, (**άρθρο 34 παρ.2**)

ε) κάλυψη του κόστους των ιατρικών επισκέψεων, νοσηλείας και κάθε είδους ιατρικής πράξης σε στελέχη του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. που διενεργείται σε ιδιωτική κλινική ή ιδιωτικό ιατρείο, (**άρθρο 36 παρ.3**)

στ) αύξηση, κατά 10% (από 75% στο 85%), του ποσοστού συμμετοχής στις δαπάνες οδοντοπροσθετικών εργασιών που πραγματοποιούνται σε ιδιωτικά οδοντιατρεία καθώς και στη διενέργεια διαγνωστικών εξετάσεων στρατιωτικών σε ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα, πολυϊατρεία ή κλινικές, (**άρθρο 39 παρ.1 και 4**)

ζ) καταβολή, από το οικείο Γενικό Επιτελείο, της αξίας των ευγενών μετάλλων και των οδοντικών εμφυτευμάτων για τις οδοντοπροσθετικές εργασίες καθώς και του αντιτίμου αμοιβής του οδοντοτεχνίτη, σε κάθε περίπτωση απώλειας δοντιών, (**άρθρο 39 παρ.2 και 3**)

η) καταβολή επαυξημένου επιδόματος φυσιολογικού τοκετού στις συζύγους στρατιωτικών, με βάση τις κλίνες Α' θέσης (αντί κλινών Ββ' θέσης που ισχύει) των Γενικών Νοσοκομείων. (**άρθρο 40 παρ.1**)

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

7. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους έκδοσης του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας που χορηγείται στο στρατιωτικό προσωπικό των Ε.Δ., στο αστυνομικό προσωπικό της ΕΛ.ΑΣ., στους συνοριακούς φύλακες, στους συνοριακούς φύλακες ορισμένου χρόνου και στους ειδικούς φρουρούς, στο πυροσβεστικό προσωπικό του Π.Σ. καθώς και στο προσωπικό του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και αύξηση δημοσίων εσόδων από την είσπραξη του προβλεπόμενου παραβόλου. **(άρθρο 74)** Για την εκτίμηση του ύψους του εν λόγω οικονομικού αποτελέσματος δεν εστάλησαν στοιχεία από το αρμόδιο Υπουργείο.

8. Εφάπαξ δαπάνη από την, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, νομιμοποίηση πληρωμής των οφειλών υδροδότησης της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής (Κ.Ε.Δ) Σάμου. **(άρθρο 80)** Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, ανέρχεται συνολικά στο ποσό των **467 χιλ. ευρώ**, περίπου και κατά ένα μέρος έχει ήδη εξοφληθεί.

9. Ενδεχόμενη δαπάνη από την: **α)** κάλυψη πρόσθετου κόστους λόγω της δυνατότητας των Σ.Ν. να συνάπτουν συμβάσεις προμηθειών, έργου, και παροχής υπηρεσιών ως αναθέτουσες αρχές, **(άρθρο 6 παρ.2)**

β) κάλυψη των εξόδων μετακίνησης της κινητής μονάδας εκπαίδευσης από το Διακλαδικό Κέντρο Εκπαίδευσης Πολεμικού Τραύματος για την αντιμετώπιση εκπαιδευτικών αναγκών, σε περίπτωση που αυτό απαιτηθεί. **(άρθρο 10 παρ.1)**

10. Ενδεχόμενη δαπάνη από:

α) την καταβολή αποζημίωσης για τη μετάβαση και την επιστροφή στελεχών των Ε.Δ., των Σ.Α. και του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., σε περίπτωση που υποβληθούν σε χειρουργικές επεμβάσεις σε Σ.Ν. άλλης Φρουράς από αυτήν στην οποία υπηρετούν, **(άρθρο 34 παρ.3)**

β) την κάλυψη του κόστους:

- σε περίπτωση σύναψης από τα Γενικά Επιτελεία συλλογικών συμβάσεων ή προγραμματικών συμφωνιών με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες για την επίτευξη οικονομικότερων επιλογών ιδιωτικής ασφάλισης των στελεχών που το επιθυμούν, **(άρθρο 36 παρ.7)**

- από την ελεύθερη επιλογή ιατρού για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, **(άρθρο 38)**

- έκτακτης μετάθεσης ή παράτασης της μετάθεσης του στελέχους στο εξωτερικό και σε περίπτωση δυσίατης ή ανίατης πάθησης, νοσήματος ή διαταραχής συζύγου ή τέκνου ή αναδεχόμενου τέκνου αυτού, **(άρθρο 45)**

γ) την ίδρυση, την οργάνωση, τη λειτουργία και την επίβλεψη Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.) ΑμεΑ, συμπεριλαμβανομένης της καταβολής αμοιβής σε συμβαλλόμενους φορείς του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και της μίσθωσης ακινήτου για τον σκοπό αυτό, **(άρθρο 49 παρ.1 και 3)**

δ) την κάλυψη του κόστους που προκύπτει από:

- τη συνεργασία του Κ.Ε.Φ.Π. με ιατρούς, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, παιδαγωγούς ειδικής αγωγής, παιδοψυχολόγους και θεραπευτές λοιπών

εξειδικεύσεων, για την κάλυψη των αναγκών του σε προσωπικό, **(άρθρο 50 παρ.3)**

- τη διενέργεια πρακτικής άσκησης στο Κ.Ε.Φ.Π. των σπουδαστών Σχολών συναφούς αντικειμένου με την αποστολή του, **(άρθρο 50 παρ.7)**
- τη λειτουργία θεραπευτικών τμημάτων και σε άλλα Σ.Ν.. **(άρθρο 50 παρ.8)**

11. Αύξηση εσόδων λόγω της είσπραξης: **α)** των αμοιβών που καταβάλλονται στα Σ.Ν. για την παροχή υπηρεσιών πέραν του τακτικού ωραρίου και των ποσών που προέρχονται από σχετικές συμβάσεις με ιδιωτικούς ασφαλιστικούς φορείς, **(άρθρο 4 παρ.7)**

β) ποσών από τη συμμετοχή των Σ.Ν. σε εθνικά, ευρωπαϊκά ή συγχρηματοδοτούμενα ερευνητικά ή άλλα προγράμματα, **(άρθρο 6 παρ.3)**

γ) του αντιτίμου για την εκπαίδευση που παρέχεται σε ιδιώτες από το Διακλαδικό Κέντρο Εκπαίδευσης Πολεμικού Τραύματος, μέσω προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ του Γ.Ε.ΕΘ.Α. και Α.Ε.Ι., Α.Σ.Ε.Ι., Σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας της ΕΛ.ΑΣ. και λοιπών φορέων της ημεδαπής και της αλλοδαπής καθώς και των ποσών που προέρχονται από την εν γένει λειτουργία του Κέντρου. **(άρθρο 10 παρ.3 και 4)**

12. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από τον καταλογισμό στο διπλάσιο των καταβληθέντων ποσών, σε περίπτωση πληρωμής μη νόμιμων δαπανών υγειονομικής περίθαλψης στρατιωτικών. **(άρθρο 41)**

13. Εξοικονόμηση δαπάνης από την επιμήκυνση του χρονικού διαστήματος που απαιτείται για την προαγωγή των ΕΠ.ΟΠ. στους μνημονευόμενους βαθμούς. **(άρθρο 72)** Σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, η εν λόγω εξοικονόμηση εκτιμάται στο ποσό των **2,07 εκατ. ευρώ** περίπου για το τρέχον έτος, των **5,8 εκατ. ευρώ** περίπου για το έτος 2026, των **1,7 εκατ. ευρώ** περίπου για το έτος 2027 και των **2,5 εκατ. ευρώ** περίπου για το έτος 2028.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης [Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), δημόσια νοσοκομεία κ.α.)

1. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. από τη σύσταση και λειτουργία της Διακλαδικής Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων και την ως εκ τούτου κάλυψη των λειτουργικών εξόδων αυτής (στελέχωση, παροχή υγειονομικής περίθαλψης κ.λπ.). **(άρθρα 54 και 59 παρ.21)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός δικαιούχων κ.λπ.) και από την έκδοση σχετικής κ.υ.α..

2. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σε περίπτωση κάλυψης του κόστους διενέργειας διαγνωστικών, θεραπευτικών και επεμβατικών πράξεων, στο πλαίσιο λειτουργίας των εξωτερικών ιατρείων των Σ.Ν. πέραν του

τακτικού ωραρίου. **(άρθρο 4 και 59 παρ.2)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και από την έκδοση σχετικής κ.υ.α..

3. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. από την, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, εξόφληση των δαπανών προμήθειας φαρμάκων, υγειονομικού και ορθοπεδικού υλικού, χημικών αντιδραστηρίων και παροχής υπηρεσιών των Σ.Ν. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. που πραγματοποιήθηκαν εντός του αναφερόμενου χρονικού διαστήματος. **(άρθρο 7)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εκτιμάται, από το αρμόδιο Υπουργείο, στο ποσό των **5,1 εκατ. ευρώ** περίπου για το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. και στο ποσό των **27,8 εκατ. ευρώ** περίπου για τα λοιπά Σ.Ν..

4. Δαπάνη του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από την κάλυψη του κόστους παραμετροποίησης των πληροφοριακών συστημάτων του για την υποβολή δαπανών από τα ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια που είναι συμβεβλημένα με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την εκτέλεση διαγνωστικών εξετάσεων στα στελέχη των Ε.Δ. και τα μέλη των οικογενειών τους. **(άρθρα 44 και 59 παρ.17)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από την έκδοση σχετικής κ.υ.α..

5. Δαπάνη του προϋπολογισμού των Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από την κάλυψη εξ' ολοκλήρου, των καρδιοχειρουργικών και αγγειοχειρουργικών ιατρικών πράξεων καθώς και των παιδοκαρδιοχειρουργικών και παιδοκαρδιολογικών επεμβάσεων των τέκνων των στελεχών των Ε.Δ., των Σ.Α. και του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. λόγω μη καταβολής συμμετοχής των ασφαλισμένων. **(άρθρο 34 παρ.4)**

6. Δαπάνη του προϋπολογισμού του Πολεμικού Μουσείου από την κάλυψη του κόστους για την παραγωγή και την έκδοση κάθε είδους εντύπων, συμβατικών και ψηφιακών εκδόσεων, καθώς και εκπαιδευτικού υλικού, προς πώληση από το πωλητήριο του Μουσείου και των παραρτημάτων αυτού, στο πλαίσιο υλοποίησης της αποστολής του. **(άρθρο 68)**

7. Αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από την είσπραξη του προβλεπόμενου διαχειριστικού τέλους λόγω χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων του από τα ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια που είναι συμβεβλημένα με αυτόν, για την υποβολή της δαπάνης που προκύπτει από την εκτέλεση διαγνωστικών εξετάσεων και λοιπών εξετάσεων πρωτοβάθμιας φροντίδας διαγνωστικού χαρακτήρα στα στελέχη των Ε.Δ. και στα μέλη των οικογενειών τους. **(άρθρα 44 και 59 παρ.17)**

8. Αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. από την είσπραξη του κόστους διαμονής των δικαιούχων στην ιδρυόμενη Διακλαδική Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων, το ύψος του οποίου θα καθορισθεί με κ.υ.α.. **(άρθρα 54 και 59 παρ.21)**. Το ύψος των εσόδων αυτών εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός δικαιούχων κ.λπ.).

9. Αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού του Πολεμικού Μουσείου από τη δημιουργία και τη διαχείριση πωλητηρίων, σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους του Μουσείου και των παραρτημάτων αυτού. **(άρθρο 69)**

III. Επί του προϋπολογισμού της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Α.Β. Α.Ε., φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

1. Ετήσια δαπάνη από την εξακολούθηση καταβολής στο προσωπικό της Ε.Α.Β. Α.Ε. αυξημένων αποδοχών, μετά την επανακατάταξή του σε κλιμάκια σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με διατήρηση ως προσωπικής, της διαφοράς αποδοχών που προκύπτει από την κατάταξή του σε ανώτερα μισθολογικά και βαθμολογικά κλιμάκια, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. **(άρθρο 78 παρ.1 εσωτ. παρ.2δ)**

2. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή στο προσωπικό της Ε.Α.Β. Α.Ε. ημερήσιας αποζημίωσης για εκτός έδρας εργασία, κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, αποκλειστικά για την επισκευή και τη συντήρηση εναέριων μέσων πυρόσβεσης. **(άρθρο 78 παρ.5)**

3. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από τον επανακαθορισμό του πλαισίου χορήγησης του κινήτρου αποδοτικότητας στο προσωπικό της Ε.Α.Β. Α.Ε., σύμφωνα με το **άρθρο 78 παρ.2 εσωτ.παρ.1-3)**

4. Ενδεχόμενη ετήσια πρόσθετη δαπάνη, σε σχέση με το κόστος εφαρμογής των οικείων διατάξεων του ν.4354/2015, από την εξακολούθηση καταβολής στους εργαζομένους της Ε.Α.Β. Α.Ε., του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 του ν.4690/2020. **(άρθρο 83 παρ.3)**

5. Απώλεια εσόδων από τη μη αναζήτηση ως αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών που έχει εισπράξει το προσωπικό της Ε.Α.Β. Α.Ε., σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις και ιδίως από τη μη αναζήτηση ποσών που προκύπτουν από την, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας:

- μισθολογική κατάταξη του προσωπικού, **(άρθρο 78 παρ. 1, 3, 6)**
- χορήγηση σε αυτό κινήτρου παραμονής στην εργασία. **(άρθρο 78 παρ. 4, 6)**

Για την εκτίμηση του ύψους των προαναφερόμενων οικονομικών αποτελεσμάτων, τα οποία κατά περίπτωση εξαρτώνται από την έκδοση κανονιστικών πράξεων και από πραγματικά περιστατικά, δεν εστάλησαν στοιχεία από το αρμόδιο Υπουργείο.

IV. Από την εφαρμογή του **άρθρου 76**, μεταβιβάζονται αρμοδιότητες και υποχρεώσεις και παρέχονται δικαιώματα και πόροι στην ανώνυμη εταιρεία «Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας» (ΕΛ.Κ.Α.Κ. Α.Ε.), αναφορικά με

δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, για τη χρήση, την εκμετάλλευση ή την αξιοποίηση των υπηρεσιακών και εξαρτημένων εφευρέσεων και προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών που πραγματοποιούνται σε υπηρεσίες και σε εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Εφόσον το Κέντρο ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, το αποτέλεσμα είναι δημοσιονομικά ουδέτερο.

Αθήνα, 14 Απριλίου 2025

Η Γενική Διευθύντρια

ΙΟΥΛΙΑ ARMAGOU

14/04/2025 18:56

Ιουλία Γ. Αρμάγου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ.3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος»

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από την παράταση των συμβάσεων με σχέση εργασίας ι.δ.ο.χ. των υπαλλήλων ή την επαναπρόσληψη αυτών για την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2023. **(άρθρο 54)** Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εκτιμάται στο ποσό των **600 χιλ. ευρώ** και αφορά σε συμβάσεις ογδόντα πέντε (85) ατόμων διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών.

2. Δαπάνη από τη(ν):

- τήρηση κεντρικού αρχείου για την παρακολούθηση των αδειών που εκδίδονται για την άσκηση της δραστηριότητας παραγωγής βιομεθανίου, **(άρθρο 6)**
- δημιουργία ειδικής ιστοσελίδας στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με σκοπό τη δημοσίευση των αδειών λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου καθώς και τυχόν τροποποιήσεων αυτών. **(άρθρα 13 παρ.9 και 14 παρ.1)**

3. Δαπάνη λόγω ενίσχυσης, από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, φορέων που κατέχουν δικαίωμα ή άδεια έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων και προβαίνουν σε διαδικασίες αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, σύμφωνα με το άρθρο 173 του ν.4964/2022. **(άρθρο 62 παρ.3)**

Οι ανωτέρω δαπάνες, οι οποίες εξαρτώνται, κατά περίπτωση, από την έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων, πραγματικά περιστατικά κ.λπ., θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

Κατά το μέρος που οι ανωτέρω δαπάνες καλύπτονται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Τ.Α.Α.), το αποτέλεσμα είναι δημοσιονομικά ουδέτερο.

134

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού λοιπών φορέων
Γενικής Κυβέρνησης

1. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.) τον οποίο διαχειρίζεται η εταιρεία «Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), λόγω της καταβολής επενδυτικής ή/και λειτουργικής ενίσχυσης στις οριζόμενες μονάδες βιομεθανίου και υδρογόνου, στο πλαίσιο εφαρμογής του καθεστώτος στήριξης αυτών και παροχής κινήτρων, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις προβλέψεις των **άρθρων 17, 18 και 40**.

Κατά το μέρος που η εν λόγω δαπάνη καλύπτεται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Τ.Α.Α.), το αποτέλεσμα είναι δημοσιονομικά ουδέτερο.

2. Δαπάνη των προϋπολογισμών των ο.τ.α. α' βαθμού και των Δημοτικών επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) από την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης που τους ανατίθενται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μέσω σύναψης σχετικών συμβάσεων στο πλαίσιο λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης της λειψυδρίας. **(άρθρο 55 παρ.2 και 3)**

3. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), για το διάστημα που ορίζεται ως Φορέας Αδειοδότησης, από την:

- ανάπτυξη ή αναβάθμιση υφιστάμενου Ηλεκτρονικού Μητρώου, όπου τηρούνται οι αιτήσεις έκδοσης, μεταβολής, μεταβίβασης και τροποποίησης Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου, καθώς και οι αντίστοιχες Βεβαιώσεις Παραγωγού, **(άρθρο 29)**
- κάλυψη του αυξημένου λειτουργικού κόστους, λόγω ανάληψης νέων αρμοδιοτήτων / υποχρεώσεων (έκδοση αδειών, βεβαιώσεων, την ανάγκη σύναψης δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με τρίτους κ.λπ.). **(άρθρα 36, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 48)**

Σε περίπτωση που η εν λόγω αρμοδιότητα ανατεθεί σε άλλο Φορέα Γενικής Κυβέρνησης, η επιβάρυνση μετακυλιέται σε αυτόν.

4. Ενδεχόμενη δαπάνη του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.) τον οποίο διαχειρίζεται η εταιρεία «Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.):

- από τον επανακαθορισμό των όρων συμμετοχής ωφελούμενων στο πρόγραμμα «Απόλλων», αναφορικά με την κάλυψη των καταναλώσεών τους και, την ως εκ τούτου τυχόν προσαύξηση του κόστους του προγράμματος, **(άρθρο 60, εσωτ. παρ.9)**
- σε περίπτωση καταβολής ποσών ως ενίσχυση του Ειδικού Λογαριασμού του Μηχανισμού Αναδιανομής της Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με σκοπό τον ισοσκελισμό αυτού. **(άρθρο 62 παρ.2)**

Οι ανωτέρω δαπάνες, οι οποίες εξαρτώνται, κατά περίπτωση, από την έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων, το περιεχόμενο των συναπτόμενων συμβάσεων, πραγματικά περιστατικά κ.λπ., θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις των προαναφερόμενων φορέων.

135
5. Απώλεια δημοσίων εσόδων λόγω της παράτασης ειδικών πολεοδομικών ρυθμίσεων σύμφωνα με τις **παρ. 1 του άρθρου 56**, η οποία θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων των επιβαρυνόμενων φορέων.

Αθήνα, 20 Ιουνίου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

KYRIAKOS
PIERRAKAKIS
20.06.2025 17:38

STAVROS
PAPASTAVROU
20.06.2025 18:28

Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Σ. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ